

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

21 grudnia 2018 r., nr 51 (1446) cena 2,50 zł (w tym 8% VAT)

www.glos-tn.krakow.pl

CENTRUM HANDLOWE-TARGOWISKO
TOMEX
SA
Twoja przestrzeń
codziennych zakupów

**Zatrudnię
stylistkę
paznokci.**
511-172-880

PIELARNIA CUKIERNIA
AWITEKS

W imieniu właścicieli i pracowników
piekarni Awiteks,
z okazji świąt Bożego Narodzenia
oraz Nowego Roku,
składamy wszystkim Klientom,
a szczególnie tym z Nowej Huty,
życzenia spokojnych i zdrowych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęśliwego Nowego 2019 Roku

W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN. • W NUMERZE M.IN.

Architektoniczny portret Nowej Huty ➔ str. 5

Młoda wirtuozka odnosi wielki sukces ➔ str. 10

Nastąpił przełom w rozbudowie ul. Igołomskiej ➔ str. 19

Nowe tramwaje dla Krakowa ➔ str. 20

Pełnych radości Świąt Bożego Narodzenia życzy Redakcja

**BIURO
OGŁOSZEŃ**

Redakcja „Głosu”
(NCK)
12 643-44-33

INTROLIGATOR

Centrum B,
blok 7

www.oprawaksiazek.pl

INTROLIGATOR

PRACA!

**PUNKT
OPIEKI PCK**
os. KOLOROWE 21
(przychodnia)
zatrudni osoby
w charakterze
opiekunki osób starszych.

TEL. 12/644-95-62
w godz. 8.00–15.00

NOWY SKLEP SPORTOWO-TURYSTYCZNY

FitForYou
KUPON RABATOWY
NA CAŁY ASORTYMENT
Na jednorazowy zakup w sklepie
FitForYou ul. Pilotów 6 (w Almie)
KUPON WAŻNY DO KOŃCA 2018r.
www.FITFORYOU.pl

-10%

9 771 231 858 807 51

A close-up portrait of a middle-aged man with a full, dark beard and mustache. He has short, dark hair and is looking directly at the camera with a slight smile. He is wearing a dark, high-collared jacket. The background is a plain, light-colored wall.

A large, illuminated geometric sculpture, possibly a dodecahedron, constructed from translucent panels and white lights, displayed outdoors at night. The sculpture is composed of many triangular and quadrilateral faces, each outlined with a dense string of small white lights. The interior of the structure is dark, creating a strong contrast with the bright lights. The sculpture is set against a dark background, with a building visible in the distance.

ANIOŁ NA ŻYCZENIE!

ANIOŁ NA ŻYCZENIE!

Kraków

ORGANIZATORZY

POROZUMIENIE, ZDZIELACI NOWOKRUCHI - ODEWLICE
XIV CZYŻYKI, XIV MISTRZUSI, JÓWCE, XIV BIEŻĄCYCI, XIV WZROZKA KRZESIAWKOWIE
OŚRODEK KULTURY KRAKÓW - NOWA HUTA
STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ NOWA HUTA

**HEJ MALUĆKI,
MALUĆKI**

**KAPELA
HANKI WÓJCIAK**

KONCERT

**28 GRUDNIA 2018
GODZ. 19.00**

**KOŚCIÓŁ ŚW. MAKSYMILIANA M. KOLBEGO
(KRAKÓW, OS. TYSIĄCLECIA 86)**

LIDIA JAZGAR - PROWADZENIE

ROZPŁATNE ZAPROSZENIA ODOBRÓ ODOBRÓ KULTURY KRAKÓW - NOWA HUTA DO 2000Y "E"
TĘDRO PODCIEBIE POKŁA PRZYKŁADU PRZEWODZIE BŁYDŁE JĘZYKOWE PUNKT WYPOWIEDZIENIA, JÓWCE, S.A. (SŁ. JAWA) D
WYDARZENIE FORMACJE WIEKOWE KWIETKA NA RĘCZCE KOSZARSKA 86, ŚW. LUKASZA W KRAKOWIE
ORGANIZATORZY NIE ZAPRAKIAJĄ KŁASZCZYKOWYCH HEJZE BIEŻĄCYCH

WWW.NHDN.PL

57. NOWA HUTA. DLACZEGO NIE?!

OŚRODEK KULTURY KRAKÓW - NOWA HUTA - INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

21 grudnia 2018 r., nr 51 (1446)

NOWOHUCKA CHOINKA 2018

Do ubrania bożonarodzeniowego drzewka zaproszeni zostali wszyscy Nowohucianie. W niedzielę, 16 grudnia, nad nowohuckim Zalewem każdy mógł własnoręcznie wykonać bombkę, a następnie zawiesić ją na choince. Można było również przynieść wykonaną wcześniej ozdobę. Na przybyłych czekał ciepły, tradycyjny posiłek i wspólne kolędowanie.

Wyjątkowe wydarzenie zainicjowane przez Piotra Rondundę spotkało się z niezwykle ciepłym odbiorem. Już na etapie organizacji w imprezę włączyło się mnóstwo ludzi i organizacji dobrej woli. Natomiast w niedzielę w okolicy Grilla maNHattan B.B.Q. przybyło wielu mieszkańców w każdym praktycznie wieku. Najmłodsi mogli wziąć udział w warsztatach plastycznych, wszyscy mogli się rozgrzać i posilić wigilijnym barszczem, kapustą z grochem i grzy-

bami i przepysznym żurkiem, porozmawiać i wspólnie zaśpiewać kolędę. Kulminacyjnym punktem wydarzenia było ubieranie bożonarodzeniowych drzewek. Nad Zalewem stanęła bowiem jedna duża i trzy mniejsze choinki. Wiele osób i instytucji przyniosło własnoręcznie wykonane ozdoby. Warto wspomnieć, że do 5 stycznia 2019 roku trwa konkurs, do udziału w którym zapraszamy wszystkich. Wystarczy wykonaną przez siebie ozdobę choinkową zawiesić na jednym z nowohuckich drzewek nad Zalewem, zrobić zdjęcie ozdoby i jej autora i wystać do organizatorów. Szczegóły konkursu na Facebooku na stronie Klubu Żółte Łabędzie. Można też dopytać o szczegóły bezpośrednio u pana Piotra, nad Zalewem. Już dziś wiadomo, że ta tradycja będzie kontynuowana w kolejnych latach. (al)

Drodzy Mieszkańcy Nowej Huty!

Za kilka dni
będziemy obchodzić
Święta Bożego Narodzenia,
upamiętniające narodziny
Jezusa Chrystusa.

Dla nas chrześcijan to czas szczególny.
I z tej okazji pozwalam sobie
złożyć Państwu najserdeczniejsze życzenia
zdrowych, spokojnych i pełnych ciepła Świąt.
Niech pamięć o tym radosnym wydarzeniu,
jakim były narodziny Jezusa,
wypełni Państwa serca
nadzieją, radością i miłością.
Pragnę także u schyłku starego roku życzyć,
aby ten nowy 2019 rok obfitował Państwu
we wszelką pomyślność oraz był czasem
spełnienia wszystkich planów i zamierzeń.

Ireneusz Raś
Poseł na Sejm RP

**Życzymy Państwu
ciepłych, serdecznych, rodzinnych Świąt,
dających okazję do przebywania
z bliskimi, których nie mamy
obok siebie na co dzień.
Niech te świąteczne dni będą
dla Was radosne
i sprawią, że wkroczycie
w Nowy Rok pełni nadziei
i dobrych przeczuc.**

**Niech ta świąteczna
atmosfera pełna spokoju
i miłości przeniesie się
na wszystkie dni Nowego Roku.**

**Komisja Robotnicza Hutników
NSZZ Solidarność**

Kardynał Joseph Ratzinger, w rozmowie z niemieckim dziennikarzem Peterem Seewaldem, zwrócił uwagę na szczególne okoliczności Bożego Narodzenia. Podkreślił, że widowisk boskiego działania stała się nasza Ziemia, pyłek w niezmierzonym wszechświecie. Że na tej Ziemi filarem Jego historii stał się Izrael, naród pozbawiony wówczas w praktyce siły.

Tydzień Boże Narodzenie

Jego macierzą stała się nieznaną miejscowość – Naza-ret. Że wreszcie Syn Boży narodził się w betlejemskiej stajni, za miastem.

Zdaniem późniejszego papieża, to nie był przypadek. Wszystko miało swój głęboki sens. Kardynał Ratzinger mówił tak: „Bóg całą swą miarę, mianowicie miłość, stawia przeciw ludzkiej py-sze. W istocie jest ona sed-nem, pierwotną treścią wszelkiego grzechu, miano-wicie pragnienia, by uczynić siebie Bogiem. W przeci-wieństwie do pychy miłość się nie wynosi, lecz unża. Miłość dowodzi, że napraw-dę wznosi się ten, kto się właśnie unża. Że sięgamy wysokości, gdy zstępujemy w dół, gdy stajemy się prości, gdy się pochylamy ku ubo-gim, ku niskim. Bóg czyni siebie maleńkim, by wynio-słemu człowiekowi przywró-cić właściwą miarę”.

Na pewno warto popatrzeć na tajemnicę Bożego Naro-dzenia także i od tej strony. I samemu sobie zadać pyta-nie: Ile w moim życiu jest pychy, a ile miłości?

Jan L. FRANCZYK

GŁOS

TYGODNIK
NOWOHUCKI

Redaktor naczelny: Jan L. Franczyk.
Redaguje zespół.
Telefon red.: 12 643-44-33. Faks 12 643-66-33.
E-mail: redakcja@glos-tn.krakow.pl.
Adres: al. Jana Pawła II 232, 31-913 Kraków.
Wydawca: „Graf-Press” sp. z o.o. Kraków.

SKŁAD, ŁAMANIE: „Graf-Press”.
DRUK: POLSKA PRESS Sp. z o.o., Oddział Poligrafia,
Drukarnia Sosnowiec, ul. Baczyńskiego 25A.
Nr indeksu: 358835. ISSN: 1231-8582.
Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść
zamieszczanych ogłoszeń.

ZIMOWISKA i OBOZY ZIMA 2019

z ubezpieczeniem narciarskim OC i SKI !!!

SIEROCKIE k. ZAKOPANEGO (7 dni)

stoki: WITÓW SKI, SUCHE SKI, ZĄB, CZERWIENNE SKI, BIAŁKA TATRZ. i inne stoki
OBÓZ NARCIARSKI I SNOWBOARDOWY

Turnus I: 13 - 19.01.2019 r., turnus II: 19 - 25.01.2019 r. **Cena: 950 zł**

BIAŁY DUNAJEC (7 dni)

stoki: Białka Tatrzańska, Małe Ciche, Czarna Góra, Jurgów i inne stoki
OBÓZ NARCIARSKI I SNOWBOARDOWY

Turnus II: 19 - 25.01.2019 r. **Cena: 950 zł**

W programie m. in. dla chętnych z nauką i doskonaleniem jazdy na nartach i snowboardzie, NOCNA JAZDA NA NARTACH, dla chętnych nauka tańców i zabaw świata, FITNESS, ZUMBA, OGNIKO z pieczeniem kiełbasy. BASENY TERMALNE

Jak co roku zapraszamy wszystkich!

Dzieci pracowników huty (i firm z dofinansowaniem).

Jak zwykle na zasadzie: zaliczka, zaświadczenie do funduszu socjalnego, dopłata. **Każda oferta zawiera transport, zakwaterowanie w ośrodkach w pok. z łazienkami, 4 posiłki dziennie, opiekę medyczną, ubezpieczenie NNW i ubezpieczenie narciarskie OC i SKI, jazdę pod okiem INSTRUKTORÓW NARCIARSTWA i SNOWBOARDU.**

Bogaty i urozmaicony program pobytu: DYSKOTEKI, ZABAWA KARNAWALOWA, BAL PRZEBIERAŃCÓW, BAL PIZAMOWY, OLIMPIADA ZIMOWA, BITWA ŚNIEŻNA, KONKURS RZĘBY W ŚNIEGU i wiele innych niespodzianek.

Jak co roku wyjeżdża wykwalifikowana kadra lubiana przez dzieci i młodzież (nauczyciele na co dzień uczący w szkołach).

WYCIECZKI ZAGRANICZNE oraz PIELGRZYMKI

MEDZUGORJE (8 dni) 29.12.2018 - 05.01.2019

na rozpoczęcie Nowego Roku 2019

(oraz ponad 50 propozycji dla grup z firm, szkół, organizacji, parafii) m. in.:

SŁOWACJA - Wysokie Tatry, Słowacki Raj, Orawa, baseny termalne, PRAGA i MORAWSKI KRAS, WIEDŃ, BUDAPEST, BRATYSŁAWA, RZYM, PARYŻ i WERSAL i EURODISNEYLAND, LONDYN, WILNO, PETERSBURG, LWÓW, KAMIEŃC PODOLSKI i t.d. RUMUNIA, BULGARIA, CHORWACJA, ZAMKI BAWARSKIE, DREZNO, BERLIN, WŁOCHY, GRECJA, HISPANIA, RZYM, SAN GIOVANNI ROTONDO, ASYŻ, LORETO, LANCIANO, MANOPELLO, CASCIA, FATIMA, LOURDES, PARYŻ, LISIEUX, NEVERS, LA SALETTE, SANTIAGO DE COMPOSTELA, MONTSERRAT, MARIAZELL, WILNO, ŚLADAMI ŚW. S. FAUSTYNY KOWALSKIEJ, sanktuarium w Polsce i Europie, NORWEGIA - Śladami św. Olafa, ZIEMIA ŚWIĘTA, LIBAN - do św. Charbel, MEKSYK, MEKSYKI KUBA

i wiele innych, ciekawych pielgrzymek i wycieczek oraz programy na życzenie!

WYCIECZKI KRAJOWE

(ponad 74 propozycje dla grup z firm, szkół, organizacji, parafii) m. in.:

Muzeum Lalek i Wizyta w Wiedźmy, Karpacza Troja (osada z epoki brązu i żelaza a la Biskupin, ale większa!) + Biecz, Miasteczko Galicyjskie + skansen Nowy Sącz, Europejskie Centrum Bajki - wizyta u Koziołka Matołka, Pacanów Kurozwęki + zagroda bizonów, Ogrodzieniec + Góra Birów + Zamki Jurańskie Miniaturze + Pustynia Błędowska, Inwałd - Park Miniatur, Dinozatorland, Karawana Jurańska - Zaczarowany Las - w poszukiwaniu Jasia i Małgosi oraz Damku Baby Jagi + ognisko z pieczeniem kiełbasy i dyskoteka w remizie, Osada Indianka + Diabelski Kamień + Opactwo Cystersów w Szczyrzycu, Park Jurański, Góry Świętokrzyskie, Oświęcim, Nowa Huta, Studio Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej, Szynielnia, Niepołomice Obserwatorium Astronom. ferma strusi, Izba Leśna, baczówka, Kazimierz Dolny n/ Wisłą, Czarnolas, Puławy, Baranów Sand., Pieniński Park Narodowy, zamek w Niedzicy i Czorsztynie, Spływ Dunajcem, Tatrzański Park Narodowy i Zakopane, Zamki i warownie Jury Krakowsko-Częst., Jaskinia Wierchowska, Nietoperzowa itp., Szlak Jana Pawła II, Bieszczady, Warszawa, Mazury, Wrocław, Chorzów, Szlak Piastowski (Poznań, Biskupin, Weneja, Gniezno, Ostrów Lednicki itp.), Szlak Orlich Gniazd, Częstochowa, Ojców i Pieskowa Skała, Wieliczka, Bochnia, Nowy Wiśnicz, Dębno, Tarnowskie Góry, Kotlina Kłodzka, Karkonosze itp.

Ognisko z pieczeniem kiełbasy i atrakcjami oraz programy na życzenie!

ZAPISY i INFORMACJE:

Biuro Podróży „GALEON” 31-959 Kraków, os. Górali 5

czynne: pon. - piątek 10.30 - 17.00

budynek Ośrodka Kultury C.K. Norwida i Kina „Sfinks”

tel./fax: 12 642 26 20, tel: 12 684 01 48,

tel: 511 440 930

e-mail: galeon@galeon.krakow.pl

www.galeon.krakow.pl

Zapraszamy do wspólnych wyjazdów, pielgrzymowania i do kontaktu z nami.

Z okazji nadchodzących
świąt Bożego Narodzenia
składamy
wszystkim Pracownikom naszej firmy
najlepsze życzenia.

Oby Nowy Rok
przyniósł nadzieję na przyszłość,
spełnił Wasze marzenia
i pozwolił czerpać satysfakcję
z Waszych dokonań zawodowych i sukcesów.

Niech ten świąteczny czas upłynie
w rodzinnej, wspaniałej atmosferze,
pełnej życzliwości i prawdziwej radości.

Wesołych Świąt i szczęśliwego Nowego Roku!

**Rada Nadzorcza,
Zarząd i Dyrekcja Wykonawcza
ArcelorMittal Poland**

Ze spotkania ArcelorMittal z mediami w Paryżu

Czy będzie wyrównawcza opłata węglowa?

11 grudnia 2018, podczas corocznego spotkania z przedstawicielami europejskich mediów, ArcelorMittal wezwał Europę do wprowadzenia wyrównawczej opłaty węglowej, na mocy której stal importowana do Europy miałaby takie same standardy dotyczące CO₂, jak stal wyprodukowana w Europie w ramach Europejskiego Systemu Handlu Emisjami (ETS). Chodziłoby o zrekompensowanie deficytu w emisjach dwutlenku węgla przez importera. Instrument ten miałby zachęcać do skutecznej redukcji emisji dwutlenku węgla oraz powstrzymywałby zmniejszanie konkurencyjności europejskiego hutnictwa.

W wyniku wprowadzania czwartej fazy systemu ETS, europejscy producenci stali będą ponosić dodatkowe koszty, którymi nie będą objęte firmy produkujące w innych regionach świata, a importujące stal do Europy.

Handel stalą ma zasięg globalny, około jedna trzecia wyprodukowanej stali jest sprzedawana gdzie indziej, niż została wyprodukowana. Import stali do Europy wzrósł w ostatnich latach w wyniku globalnej nadwyżki, a import z państw, gdzie nie ma polityki klimatycznej, w 2018 roku wyniósł około 26 mln ton w ujęciu rocznym.

Podczas spotkania z dziennikarzami, Aditya Mittal, prezydent oraz dyrektor finansowy ArcelorMittal, powiedział: „Wprowadzenie wyrównawczej opłaty węglowej jest istotne, aby stworzyć uczciwe warunki konkurencji, które umożliwią zdecydowaną poprawę. Obecny system nie zmienia tego, jak stal jest produkowana, ale tylko gdzie jest produkowana. Europa będzie potrzebować tyle stali, ile dotychczas, ale prawdopodobieństwo jest takie, że większość tej stali będzie pochodzić z państw, gdzie nie obowiązuje porównywalna polityka klimatyczna. To może pozwolić Europie na stwierdzenie, że emisja z produkcji została ograniczona, ale to nie ma znaczenia, jeśli nie bierze się pod uwagę emisji z tego, co się konsumuje. Wkład poszczególnych krajów jest istotny, ale muszą być środki pozwalające na zatrzymanie ucieczki emisji w handlu globalnymi materiałami, takimi jak stal. Jestem przekonany, że jesteśmy w stanie zmienić sytuację, ale tylko jeśli zostaną wdrożone odpowiednie regulacje, które będą wspierać uczciwą konkurencję, a także inwestycje w nowe technologie. Mam szczerą na-

dzieję, że europejscy politycy widzą w tym również logikę i wezmą to pod rozwagę”.

Podczas spotkania z mediami, przedstawiciele ArcelorMittal powiedzieli, że analizują zastosowanie nowych technologii, które mogą mieć znaczący wpływ w dłuższej perspektywie na przechwytywanie dwutlenku węgla, przechowywanie oraz utylizowanie: wykorzystując ponownie dwutlenek węgla jako biomase; zastępując węgiel odnawialnymi źródłami energii. Zauważono również, że będzie potrzebne wsparcie sektora prywatnego i publicznego w celu pokazania, rozszerzenia skali oraz komercjalizacji tych przełomowych technologii, jak miało to miejsce w przypadku sektora energetycznego, który otrzymał wsparcie rządowe równe z rocznymi dotacjami na poziomie 50 euro za tonę emisji CO₂, których udało się uniknąć.

– Stal jest preferowanym materiałem, przyjaznym naturze, wspierającym gospodarkę zamkniętą oraz zrównoważony rozwój. Stal wyróżnia się na tle innych materiałów szczególnie jeśli chodzi o recykling oraz intensywność emisji. Kierunek rozwoju regulacji, energetyki i technologii będzie determinował mniej emisyjne ścieżki produkcji w hutnictwie. Jeśli znajdzie się konkretne wsparcie potrzebne do sfinansowania wyzwań technologicznych uważamy, że hutnictwo może w kolejnych dekadach dostosować swoje technologie do wyzwań związanych z emisjami. Jednak, aby to było możliwe, rządy powinny wprowadzić regulacje, które umożliwią uczciwą konkurencję oraz dostęp do odnawialnych źródeł energii korzystnych cenowo – powiedział David Clarke, wiceprezes ds. strategii, dyrektor technologii.

Aditya Mittal, prezydent oraz dyrektor finansowy ArcelorMittal.

David Clarke, wiceprezes ds. strategii, dyrektor technologii.

Przedstawiciele ArcelorMittal podkreślili naturalną przewagę stali nad innymi materiałami z perspektywy zdolności do recyklingu oraz CO₂. Właściwości magnetyczne stali sprawiają, że jest najprostszym materiałem do odzyskania w strumieniu odpadów, nadaje się w 100 procentach do ponownego przetworzenia, aby wyprodukować inny produkt. Nawet obecnie, produkty wykonane ze stali generują znacznie mniej dwutlenku węgla niż produkty wykonane z innych materiałów, takich jak szkło lub aluminium.

ARCHITEKTONICZNY PORTRET NOWEJ HUTY

Zakończył się projekt „Nowa Huta – architektoniczny portret miasta” realizowany od czerwca do grudnia 2018 r. jest przez Pracownię Dziedzictwa i Tożsamości Nowej Huty Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida w Krakowie we współpracy z Fundacją Instytut Architektury. 8 grudnia 2018 r. w Ośrodku Kultury im. C.K. Norwida (os. Górali 5) odbył się finał projektu, podczas którego podsumowano podjęte działania oraz zaprezentowano nową publikację o architekturze Nowej Huty.

Projekt „Nowa Huta – architektoniczny portret miasta” był cyklem działań animacyjno-edukacyjnych w postaci spacerów i zwiedzania portretujących architektoniczne dziedzictwo kulturowe Nowej Huty z drugiej połowy XX w. Przedsięwzięcie dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach Programu „Patriotyzm Jutra” i zostało objęte patronatem Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego 2018. Od czerwca do grudnia tysiąc dwieście pięćdziesiąt osób podczas 20 wydarzeń poznawało dziedzictwo kulturowe Nowej Huty związane z architekturą i urbanistyką. Prowadzący spacer i zwiedzanie prezentowali architekturę drugiej połowy XX w. na terenie Nowej Huty, rozumianej jako pięć tzw. dzielnic nowohuckich Miasta Krakowa: XIV Czyżyny, XV Mistrzejowice, XVI Bieńczyce, XVII Wzgórza Krzesławickie, XVIII Nowa Huta. Starano się spojrzeć na fenomen nowohuckiej architektury drugiej połowy XX w. w sposób możliwie kompleksowy, opisując kolejne etapy rozwoju Nowej Huty. Największą popularnością cieszyło się zwiedzanie pierwszych osiedli Nowej Huty – w tym wydarzeniu wzięło udział aż 140 osób!

Podsumowaniem projektu jest publikacja zbiorowa „Nowa Huta. Architektoniczny portret miasta drugiej połowy XX wieku” pod redakcją Jarosława Klasia, która jest dziełem zespołu autorów: Pawła Jagło, Doroty Jędruch, Marty Karpińskiej, Danuty Machety, Magdaleny Smagi, Kamili Twardowskiej i Michała Wiśniewskiego. Większość z nich jest związana z Fundacją Instytut Architektury. Kreślone przez nich portrety założeń architektoniczno-urbanistycznych, przestrzeni i pojedynczych budynków powstały na podstawie istniejących opracowań, materiałów archiwalnych oraz własnych dociekań i analiz. – *Zarówno tematyka, jak i warsztat naukowy i talent twórczy opracowujących ją autorów składają się na wiodący walor pracy, jakim jest spojrzenie na obszar współczesnej części Krakowa – Nowej Huty, okiem przedstawicieli młodego pokolenia, którzy są w tym niezwykle nawarstwionym i wielowątkowym fenomenie urbanistyczno-architektonicznym rozmiłowani i chcą nie tylko obdarować czytelnika swoją wiedzą, ale również wzbudzić w nim jego własne emocje i*

oceny, zweryfikowane gruntowną wiedzą historyczną – napisał w recenzji książki dr hab. Zbigniew Myczkowski, prof. Politechniki Krakowskiej im. T. Kościuszki.

Każdy z tekstów zamieszczonych w publikacji zawiera charakterystykę omawianej architektury oraz – tam, gdzie to wskazane – szerszy kontekst historyczny i społeczny. Układ pracy zbiorowej podyktowany został kolejnymi etapami rozwoju Nowej Huty. Następowyły one w rytm rozbudowy kombinatu metalurgicznego i zwiększania jego produkcji, zajmując coraz większe obszary: od pierwotnej koncepcji Tadeusza Ptaszyckiego i jego zespołu przez Bieńczyce i Wzgórza Krzesławickie aż po Mistrzejowice i Czyżyny. – *Wielką zaletą ocenianego opracowania jest pozabawione kompleksów, a zarazem wolne od egzaltacji omówienie specyfiki i walorów nie tylko najstarszych, socrealistycznych enklaw zabudowy Nowej Huty, ale także obszarów i obiektów wznoszonych w duchu późnego modernizmu czy postmodernizmu, niekiedy budowanych jeszcze „na naszych oczach” – pisał w recenzji dr Andrzej Laskowski. – Nie jest to wprawdzie pierwsza publikacja poświęcona tym zagadnieniom, ale być może pierwsza, która po przełamaniu pewnego tabu przez poprzedników potrafi poddać dziedzictwo budowlane i architektoniczne ostatnich pokoleń chłodnej analizie i ocenie.*

Dla odbioru publikacji ważna jest szata graficzna zaprojektowana przez Krzysztofa Piłę, a także zamieszczone fotografie: współczesne autorstwa Jarosława Matli i archiwalne ze zbiorów Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. Efektem projektu są też wizualizacje najważniejszych nowohuckich obiektów wykorzystane w projekcie serii gadżetów promujących lokalne dziedzictwo kulturowe. Autorem tych wizualizacji jest Krzysztof Piła.

Wersja papierowa książki dostępna jest bezpłatnie na portierni Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida (os. Górali 5) do wyczerpania zapasów – jedna osoba może otrzymać maksymalnie dwa egzemplarze.

Wersję elektroniczną publikacji można pobrać ze strony Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida www.okn.edu.pl.

(f)

WIGILIA NAUCZYCIELSKA

Oddziałowa Sekcja Emerytów i Rentistów Związku Nauczycielstwa Polskiego w Krakowie Nowej Hucie zorganizowała spotkanie wigilijne w Nowohuckim Centrum Kultury. Przewodnicząca Maria Pawłowicz powitała emerytowane nauczycielki, a także gości: Ewę Adamską z zarządu okręgowego, Roberta Langa wiceprezesa zarządu oddziału, Sławomira Pietrzyka wiceprzewodniczącego Rady Miasta Krakowa, Zbigniewa Grzyba dyrektora NCK i Bogusława Grzybowski z agencji turystycznej. Robert Lang wręczył okolicznościowe dyplomy łączniczkom: Barbarze Bronickiej, Marii Cholek-Wojtowicz, Marii Dybaś, Czesławie Filipowicz, Danucie Gajdzie, Wiesławie Goldyn, Elżbiecie Jagiełło,

Rozalii Jędrzejek, Teresie Śledra, Janinie Kleczek, Helenie Kordas, Marii Niemczyk, Marii Rydz, Annie Szabelskiej, Halinie Urbańskiej, Halinie Węglowskiej, Annie Żabickiej, Marii Sykut oraz Teresie Przetacznik-Dąbrowie. Następnie zaprezentowany został program „Opowieść wigilijna” przygotowany przez panie z zespołu artystycznego Marii Sykut. Śpiewano kolędy i dzielono się opłatkiem. Wolontariuszka Halina Węglowska kwestowała na rzecz Hospicjum św. Łazarza. Smaczny obiad świąteczny przygotowany przez firmę cateringową Roberta Trzaski serwowali uczniowie Zespołu Szkół Gastronomicznych nr 1 pod kierunkiem Aleksandry Anton. (mp)

Fot. autor

LIDIA SERAFIN NA ŚWIĘTA

I znów mamy święta. Czas tak szybko ucieka. Przed nami gorący okres intensywnej pracy, przygotowań do Świąt Bożego Narodzenia. W każdym domu coś się dzieje, gruntowne porządki, planowanie spotkań rodzinnych i oczywiście potraw i ciast wigilijnych. Do dziś wspominam wspólne wigilie w domu rodzinnym taty w Podgórzu i czuję zapach ciast wypiekanych przez babcię Stanisławę, mamę ojca, która lubiła wyrabiać szczególnie ciasta drożdżowe oraz makowce. I my obecnie kontynuujemy rodzinną tradycję piekąc domowe ciasta wg starych przepisów w cukierni na os. Zielonym 16. Przy tej okazji podam państwu przepis na ma-

kowiec drożdżowy. Potrzebujemy ciasto drożdżowe oraz masę makową.

Oto przepis.

Ciasto drożdżowe: 1 l mleka, 15 dag drożdży, skórka pomarańczy, 40 dag tłuszczu, szczypta soli, 40 dag cukru i mąka do konsystencji. Ciasto ma być nie twarde i nie bardzo wolne.

Mak sparzamy, cedzimy, mielimy dwukrotnie i dodajemy składniki. Na 1 kg maku, 0,5 kg cukru, 20 dag miodu, bakalie, skórka pomarańczy, róża, 6 jaj, 10 dag masła. Jest to proporcja na 4 makowce po 1 kg. Zawijamy makowca w papier uprzednio natłuszczony i pieczemy w temp. 180 st. C. Smacznego.

Fot. Marcin Pietrzyk

Lidia Serafin wraz ze swoją załogą cukierni na os. Zielonym składają Klientom i Czytelnikom z okazji Świąt Narodzenia Pańskiego najlepsze życzenia błogosławieństwa Bożej Dzieciny i pomyślnego nowego roku 2019

Notowania cenowe

„SPLASZ” NIE TYLKO OD ŚWIĘTA

Na ul. Fatimskiej jest miejsce, które jest połączeniem myjni ręcznej z 20-letnią tradycją i studia detailingowego. W ofercie SPLASZ znajdziecie takie usługi jak: mycie samochodu od 35 zł lub kompleksową usługę z myciem, sprzątaniem samochodu, zabezpieczeniem uszczelki i opon od 60 zł. Wykonuje się tutaj korektę i ochronę lakieru najnowszymi technologiami, pranie tapicerki, renowację reflektorów i wiele innych usług.

Chlubą firmy jest certyfikacja Splasz jako autoryzowanego wykonawcy samochodowych powłok ceramicznych marki KubeBond od 2500 zł. Przy obecnej jakości lakierów wodnych na samochodach wzmocnienie powłoki tytanem i krzemem daje pewność i bezpieczeństwo do 5 lat. Powłoki te chronią karoserię przed między innymi: zarysowaniami, różnicą temperatur, osadami z drzew, promieniami UV, chemią zasadową i kwasami. Dodatkowym atutem takiego zabiegu jest duże ułatwienie w codziennym myciu pojazdu.

Kolejną usługą w której SPLASZ się specjalizuje jest pranie materiałowych tapicerek samochodowych oraz czyszczenie i impregnacja tapicerek skóranych od 450 zł. W swojej pracy opiera się na sprawdzonych produktach jak: Colourlock, Gliptone czy Sonax.

Zapraszamy wszystkich czytelników „Głosu Tygodnika Nowohuckiego” do wypróbowania usług podstawowych jak detailingowe mycie pojazdu czy kompleksowe sprzątanie oraz zabezpieczenie pojazdu na zimę dedykowanymi woskami. Podczas wizyty należy przywieźć ostatni numer Głosu, aby otrzymać dodatkowe 10 % rabatu na wszystkie usługi.

Dzięki firmie SPLASZ auto może przejść kompleksowy i przede wszystkim bezpieczny proces, mający na celu odzyskanie doskonałości powłoki lakierniczej i polepszenie efektu wizualnego, a także utrzymanie tego efektu na co dzień w realiach naszych dróg. Firma zapewnia przyjemny czas oczekiwania na wykonanie usługi w klimatyzowanej poczekalni, przepełnionej przyjazną atmosferą i zapachem aromatycznej kawy. Firma jest czynna od 8.00 do 17.00 od poniedziałku do piątku i w soboty od 8.00 do 13.00. W sprawie rezerwacji terminu można kontaktować się pod numerem telefonu 12 644 72 33. (sp) Fot. autor

W okazji Świąt Bożego Narodzenia Właściciele Firmy SPLASZ życzą Nowohucianom, swoim obecnym i przyszłym Klientom wielu Błogosławieństw Bożych, a w Nowym 2019 Roku dużo zdrowia i spełnienia marzeń

WALUTA

W okresie przedświątecznym złotówka umacnia się.

W kantorze na pl. Bieńczyce, paw. 24, tel. 12-641-46-29 zanotowano następujące kursy walut: USD: 3,74-3,78 zł; euro: 4,26-4,29 zł; GBP: 4,73-4,78 zł; CHF: 3,76-3,82 zł. (mp)

Od 21 do 27 grudnia

W KINIE SFINKS

● „KRAINA WIELKIEGO NIEBA” to fantastyczny debiut reżyserski Paula Dano z Carey Mulligan i Jake’em Gyllenhaal’em w rolach głównych. Jeanette i Jerry są tylko z pozoru szczęśliwym małżeństwem. Właśnie przeprowadzili się do domu na przedmieściach, ale w nowym miejscu czekają na nich stare problemy. Jerry po raz kolejny woli uciec, niż zmierzyć się z trudnościami. Kiedy wyjeżdża na kilka miesięcy gasić niebezpieczne pożary lasów, Jeannette zostaje sama z dorastającym synem. Zagubiona kobieta wdaje się w romans, który jednak tylko na chwilę pozwala jej poczuć się dziewczyną, jaką była kiedyś – szaloną, atrakcyjną i pełną życia.

● „NARODZINY GWIAZDY” to dramat muzyczny, który otrzymał właśnie 5 nominacji do Złotych Globów. Jackson Maine, gwiazdor muzyki country, którego kariera chyli się ku upadkowi, odkrywa piekielnie zdolną, nieznana nikomu piosenkarkę Ally, która pracuje jako kelnerka. Kiedy między tą dwójką wybucha płomienny romans, Jack nakłania Ally do wyjścia z cienia i pomaga jej osiągnąć sławę. Jednak gdy kariera Ally w szybkim tempie przyćmiewa dokonania Jacka, jest mu coraz trudniej poradzić sobie z własną gasnącą gwiazdą. W rolach głównych wystąpili Bradley Cooper i Lady Gaga.

● „NADMIAR ŁASKI” to nagrodzona w Cannes włoska komedia o rozczarowanej małżeństwem kobiecie, której objawia się sama Maryja Dziewica... Życie nie rozpieszka Lucii i Arturo. Ktoś w ich małżeństwie pozwolił sobie na zdradę? – i poznajemy ich właśnie podczas gorącej kłótni. Koniec końców, Arturo opuszcza dom rodzinny, najwyraźniej na zawsze. Lucia, przepracowana inspektorka nadzoru, zbyt delikatna na brutalną rzeczywistość wokół, musi się zatem przygotować na istotne zmiany w życiu. Niedługo potem bohaterka w trakcie jednego z wyjazdów służbowych spotyka kobietę, którą początkowo bierze za bezdomną uchodźczynię. Ta jednak przedstawia się jej jako... Matka Boska. (seanse w Małym Metrażu)

NOWOŚCI W BIBLIOTECE

Biblioteka Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida, os. Górali 5 poleca:

● **Lindsey Fitzharris, Rzeźnicy i lekarze. Makabryczny świat medycyny i rewolucja Josepha Listera**, Wydawnictwo Znak 2018. Wizyta w szpitalu była kiedyś najprostszym sposobem, by skończyć w grobie. XIX-wieczni chirurdzy, często niewykształceni, nawet niepiśmienni, kroili swoich pacjentów, nie myśląc o odkażeniu narzędzi. Amputacja była ich ulubioną metodą kuracji, a gangrena nie była niczym niepokojącym. Pacjentów często trzeba było gonić po sali, wiązać, by poddali się „leczeniu”. Chirurg James Y. Simpson jeszcze w 1869 roku uważał, że „złot-nierz na polu bitwy pod Waterloo ma większe szanse na przeżycie niż człowiek, który idzie do szpitala”. Dopiero Joseph Lister odkrył, że infekcje są wywoływane przez zarazki, które można pokonać środkami antyseptycznymi. Był za swoje teorie wyśmiewany, ale ostatecznie to jemu nauka przyznała rację.

● **Chloe Benjamin, Immortaliści**, Wydawnictwo Czarna Owca 2018. Bestseller New York Timesa. Czwórka rodzeństwa Goldów wymyka się z domu, żeby poznać swoją przyszłość. Nie mają świadomości, że wizyta u cyganki na zawsze odmieni ich życie. Szesnastoletni Simon ucieka do San Francisco, by szukać tam spełnienia swojej seksualności. Bujająca w obłokach Klara zostanie iluzjonistką. Starszy z braci, Daniel, będzie szukał stabilizacji jako lekarz wojskowy po atakach na World Trade Center. Najstarsza z rodzeństwa Varya poświęci się badaniom nad długowiecznością, by odkryć sekret nieśmiertelności.

TRADYCYJNE WĘDLINY

Józef Aksamit zaprasza do swojego pawilonu nr 466, prowadzonego od 1995 roku na bazarze „Tomex”.

Czynne: wt.-pt. 7.00-15.00, sob. 7.30-14.00

wędliny u Józefa

Wszystkim moim Klientom oraz Czytelnikom „Głosu”

życzę radosnych, rodzinnych, spędzonych przy suto zastawionym stole Świąt Bożego Narodzenia

Podziękowanie

Dziękuję wszystkim Mieszkańcom os. Centrum B, którzy głosowali 2 grudnia br. Szczególne dziękuję tym, którzy oddali na mnie głos i ponieważ „nie rzucam słów na wiatr” obiecuję, że będę z Nimi współpracować na miarę swoich możliwości.

Anna Stabryła

MIĘDZYPOKOLENIOWE WARSZTATY ŚWIĄTECZNE

W poniedziałek 10 grudnia Klub Jedność Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta zorganizował międzypokoleniowe warsztaty ozdób świątecznych. Gwarno i wesoło było podczas wspólnego wykonywania świątecznych cudeniek. Pannie z grupy *Nasze Pokolenia* życzliwie pomagały najmłodszym uczestnikom, dzieci natomiast ochoczo włączały się w wykonywane prace. Atmosfera była wspaniała, międzypokoleniowa współpraca przebiegała przyjaźnie i w pełnym porozumieniu, a efekty przerosły najśmielsze oczekiwania. Wszystkie wykonane ozdoby są niepowtarzalne i wyjątkowe. Wyjątkowy był także wspólnie spędzony czas. Jak pokazały to warsztaty, różnica wieku nie stanowiła dla żadnej ze stron problemu, warto więc częściej organizować spotkania integrujące różne pokolenia. (f)

Niech każda chwila

Świąt Bożego Narodzenia

**zachowana zostanie w pamięci
jako czas piękny i wyjątkowy.**

Niech nowy 2019 rok

**obdaruje wszystkich
pomyślnością i szczęściem.**

**Radosnych świąt Bożego Narodzenia
i szczęśliwego Nowego Roku**

życzą Państwu

Zarząd i Pracownicy

Zakładu Odzysku Surowców

„MADROHUT” Sp. z o.o.

KALENDARZ NOWOHUCKI

NIEDZIELNE MSZE ŚW.

Bazylika w Mogile: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 14, 16.30, 18.
 Kościół św. Bartłomieja: 10.15, 11.30
 Szklane Domy: 6.30, 8, 9.30, 11, 17, 19, 20.30.
 Arka Pana: 6.30, 8, 9.30, 11, 12.30, 16, 17.30, 19.
 Czyżyny: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 18.
 Dywizjonu 303: 6.30, 8, 9.30, 11, 13, 16, 18, 19.15.
 Mistrzejowice: 6.30, 8, 9.30, 11, 13.00, 17, 19.00.
 Kalinowe: 7, 9, 11, 13, 18.
 Wzgórza Krzesławickie: 6.30, 8.00, 9.30, 11, 12.30, 16, 19.
 Boh. Września: 6.00, 7.30, 9, 10.30, 12, 13.30, 16.30, 18, 19.30.
 ul. Bulwarowa: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 18, 20.
 Teatralne: 7, 8.30, 10.00, 11.30, 18, 19.30.
 Krzesławice: 9.30, 14.00.
 Pleszów: 7.30, 11.30.
 Kantorowice: 9.00, 11.00, 19.00, od X do IV – 18.00.
 Ruszcza: 7, 9, 11, 16.
 Górka Kościelnicza: 7, 12.
 Kościelniki: 10.30, 18.30.
 Wolica: 9, 18.
 Lubocza: 8, 10.30, 17.

Słowa na niedzielę

Poruszyło się z radości dzieciętko w moim łonie.
 /por. Łk 1/

Sytuacja, jaka stała się udziałem Elżbiety może się przytrafić również każdemu z nas. Nasze wnętrze zostanie napelnione i pocujemy się szczęśliwi. Musimy tylko spotkać człowieka, który ma to prawdziwe szczęście w sobie. Szczęściem tym jest Jezus Chrystus – źródło prawdziwej radości.

Gdyby jednak w naszym najbliższym otoczeniu trudno nam było spotkać kogoś takiego jest jeszcze jedno wyjście. Zaprosimy do siebie Maryję. Ona na pewno przyniesie swojego Syna.

ks. Piotr Gąsior

DYŻURY SZPITALI

● **Ostre dyżury w zakresie chirurgii dziecięcej przez cały tydzień pełnią:** Instytut Pediatrii, ul. Wielicka 265, tel. 658-20-11 i Szpital im. Żeromskiego, tel. 644-01-44.

Nie obowiązują już dyżury z zakresu chirurgii ogólnej i urazowej. Pacjenci mają zgłaszać się do szpitalnych oddziałów ratunkowych (w Nowej Hucie funkcjonują dwa takie oddziały – przy Szpitalu im. S. Żeromskiego i przy Szpitalu im. L. Rydygiera). Szczegóły pod numerem informacji medycznej 12 661-22-40.

DYŻURY APTEK

● **Od piątku do czwartku:** os. Centrum A, bl. 3, tel. 425-75-40 (całą dobę).
 ● **Ponadto przez cały tydzień dyżur pełni apteka w os. Kazimierzowskim 30,** tel. 648-59-57 – od poniedziałku do piątku w godz. 8–22, w soboty od 8 do 20 i w niedziele od 8 do 15.

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA

● Szpital Rydygiera, Kraków os. Złotej Jesieni 1, tel. 12 64-68-792.
 ● NZOZ OPC, Kraków os. Na Skarpie 66, tel. 12 357-52-48.

MUZEUM HISTORYCZNE: DZIEJE NOWEJ HUTY

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, Oddział „Dzieje Nowej Huty”, os. Słoneczne 16, czynne od wtorku do soboty w godz. 9.30–17.00 oraz w drugą niedzielę miesiąca w tych samych godzinach.

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE: ODDZ. N. HUTA

Muzeum Archeologiczne w Krakowie Oddział w Nowej Hucie zaprasza na ekspozycję poświęconą garncarstwu prahistorycznemu, która znajduje się w os. Brance ul. Sasanek 2A w budynku Lamusa (renesansowy dwór). Wystawa jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 10–14, dodatkowo w sezonie maj–październik w każdą sobotę i niedzielę w godz. 14–18. Informacje: 12 640-80-60; www.ma.krakow.pl/oddzial_Nowa_Huta/informacje_ogolne.

MUZEUM CZYNU ZBROJNEGO

Małopolska Fundacja „Dom Kombatanta RP – Muzeum Czynu Zbrojnego” zaprasza na stałą ekspozycję do Muzeum Czynu Zbrojnego mieszczącego się w os. Górali 23 (pod czołgiem). Muzeum czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 10–16. Strona internetowa www.mczz.opx.pl. Tel. 12-357-19-19.

KINA

● **21.12. (piątek):** 17.00 – „Kraina wielkiego nieba” (USA), 18.00 – „Nadmiar łaski” (Włochy) (MM), 19.00 – „Narodziny gwiazdy” (USA). ● **22.12. (sobota):** 17.00 – „Narodziny gwiazdy” (MM), 18.00 – „Nadmiar łaski” (MM), 19.35 – „Kraina wielkiego nieba”. ● **23.12. (niedziela):** 17.00 – „Kraina wielkiego nieba”, 18.10 – „Nadmiar łaski” (MM), 19.00 – „Narodziny gwiazdy”. ● **24.12. do 26.12. (od poniedziałku do środy):** kino nieczynne. ● **27.12. (czwartek):** 17.00 – „Kraina wielkiego nieba”, 18.00 – „Nadmiar łaski” (MM), 19.35 – „Narodziny gwiazdy”.

W TEATRZE LUDOWYM

■ **Scena Pod Ratuszem, Rynek Główny 1:** ● 21 i 22 XI (piątek i sobota), godz. 19 – Gdy przyjdzie sen.

SZOPKI MAŁE, DUŻE I KRAKOWSKIE

W okresie Bożego Narodzenia znajdziemy ją wszędzie: na świątecznych kartkach, reklamach, kościołach i u kołédników, a od dwóch lat – w Alei Róż. Szopki upamiętniają narodziny Chrystusa, dlatego w każdej z nich znajdziemy obowiązkowo świętą rodzinę: figurki Józefa, Maryi i dzieciątka w żłóbku.

Krakowskie szopki, rokrocznie prezentowane najpierw na Rynku Głównym przed pomnikiem Adama Mickiewicza, a potem w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa, mają swoją specyfikę, zawierają szereg lokalnych, krakowskich akcentów. A to w elementach architektonicznych – święta rodzina umiejscowiona jest w budynku, którego wieże i kopuły nawiązują do Kościoła Mariackiego, a to w postaciach w ludowych strojach, a co ważne, w szopce krakowskiej pojawia się często postać charakterystyczna dla miasta – Lajkonik.

Zwyczaj upamiętniania Bożego Narodzenia szopką betlejemską pochodzi od św. Franciszka. On pierwszy w roku 1223 w Greccio, miasteczku w obecnej włoskiej prowincji Rieti, w jaskini ustawił żłóbek.

Według Tomasza z Celano św. Franciszek około piętnaście dni przed Bożym Narodzeniem wezwał swego przyjaciela Jana Velito z Greccio i poprosił o przygotowanie wszystkiego co miało upamiętnić dziecie, które narodziło się w Betlejem. Gdy nastąpiła noc Bożego Narodzenia Franciszek i jego bracia oraz ludzie z po-

chodniami i świecami przybyli pod grotę w głąb lasu w procesji. Tam przygotowano żłóbek i siano, oraz przyprowadzono wołu i osła. Poza żłobem i zwierzętami, mogło pomieścić się tam zaledwie kilka osób. Franciszek asystował przy ołtarzu jako diakon, wyśpiewał ewangelię. Biograf brat Tomasz z Celano stwierdza, że za ołtarz posłużył żłób, i można to chyba rozumieć dosłownie. Boże Narodzenie w Greccio było celebrowane bez figury Matki Bożej i św. Józefa. Nie było także figurki dzieciątka. Dziś w miejscu gdzie św. Franciszek zainscenizował żywą szopkę bożonarodzeniową, znajduje się klasztor-sanktuarium, przypominający o tym „franciszkańskim Betlejem”, a zwyczaj budowania szopek rozprzestrzenił się po całej Europie. Tak naprawdę nikt z dawnych historyków nie przypisuje św. Franciszkowi wynalezienia szopki. Dopiero w okresie późnego średniowiecza wier- ni, odtwarzając wydarzenie z Betlejem w formie szopek budowanych w kościołach, klasztorach i domach, zaczęli łączyć je z osobą św. Franciszka. Pierwszym, który wyraźnie

Szopki krakowskie z tegorocznego konkursu stanęły w różnych punktach miasta. Tę podziwiać można w Alei Róż.

stwierdza, że twórcą szopki jest Biedaczyna z Asyżu, jest Juan Francisco Nuno, franciszkanin pochodzący z Hiszpanii. Napisał on, że cud w Greccio cieszył się taką sławą, iż we Włoszech przedstawia się szopkę nie

tylko w klasztorach franciszkańskich, lecz także i w innych.

Pierwsze szopki krakowskie powstały w połowie XIX w. Tworzyli je cieśle, murarze z podkrakowskich okolic, głównie ze Zwierzyńca, traktując

to jako dodatkowe zajęcie w czasie martwego sezonu budowlanego. Być może od ich fachu i umiejętności pochodzą te wymyślne detale architektoniczne. Powstawały szopki małe i duże. Małe przeznaczone do postawienia pod choinki i duże, dochodzące nawet do trzech metrów, przystosowane do odgrywania przenośnego, lalkowego widowiska. Jednak tradycja odgrywania jasełek zanikła w czasie I wojny światowej.

Konkurs na najpiękniejszą szopkę krakowską zorganizowano jednak dopiero w 1937 r. Tak odnowiła się tradycja budowania szopek. Co roku, w Krakowie, na początku grudnia przed pomnikiem Adama Mickiewicza prezentowane są najpiękniejsze szopki. I nie przemijają bezpowrotnie mimo, że materiał z którego są wykonane wydaje się ulotny. Muzeum Historyczne Miasta Krakowa ma dużą kolekcję szopek, pozyskuje je od 1945 r., a oglądając te małe arcydzieła, można prześledzić jak zmieniały się mody i style, jakie materiały były wykorzystane.

W tym roku odbył się już 76. konkurs na najpiękniejszą szopkę krakowską. Zaprezentowano 140 szopek. Teraz można je oglądać na pokonkursowej wystawie szopek prezentowanej w Celestacie na ul. Lubicz 16, do 24 lutego.

(I) Fot. autorka

O błogosławieniu wina i skąd biorą się bąbelki w szampanie

Z HISTORII WINA

Wino to napój znany i od tysięcy lat towarzyszący ludziom. Jego spożywanie odnotowano przed 6 tysiącami lat przez Sumeryjczyków. Są z nim związane ważne tradycje wielu narodów i odgrywa istotną rolę w różnych kulturach. W chrześcijaństwie wino odgrywa bardzo ważną rolę, bo jest istotnym elementem liturgii. Natomiast mało osób wie, że pod koniec grudnia przypada dzień błogosławieństwa wina. Nie ma powitania Nowego Roku bez szampana, czyli wina z bąbelkami. A czy wiemy skąd biorą te bąbelki w winie? Jeśli o tym nie wiemy i nie znamy bogatej tradycji wina to warto przeczytać ten tekst.

W dość świątecznym okresie, czyli 27 grudnia przypada dzień wspomnienia św. Jana, w którym to dniu błogosławione jest wino – napój o bogatej tradycji. Zwyczaj błogosławienia wina sięga poza XIII wiek. Samo jednak pochodzenie tej praktyki nawiązuje do legendy z VI wieku, do tzw. Apokryfu św. Jana „Virtutes Johanni”. Według podania św. Jan został poddany próbie. Miał wypić zatrute wino, które wcześniej podano także dwóm skazańcom. Oni zmarli – św. Jan, zanim je wypił, nakreślił na sobie znak krzyża i wypił je bez szkody dla zdrowia. Ponadto przywrócił życie obu skazańcom. Gdy zobaczyli to świadkowie cudu – uwierzyli w Boga.

AFRODYZJAK
KLEOPATRY

Wino zazwyczaj było trunkiem szlachetnym, drogim, przeznaczonym głównie dla wyższych sfer, choć nie zawsze tak smacznym jak obecnie. Ponadto nieodłącznie wiązało się z religią. W starożytności z kultem bogini Ishtar (Mezopotamia), Dionizosa (Grecja) czy Bachusa (Rzym), a w czasach chrześcijańskich zyskało rangę napoju liturgicznego. Do tej pory znane jest też ze swych właściwości zdrowotnych. Jedni z pierwszych wytwórców i konsumentów wina – Sumeryjczycy, byli bardzo liberalni w

Dom Pérignon (1638-1715), benedyktyński mnich wymyślił proceder zamiany zwykłego wina w musujące bąbelki.

kwestii picia. Według podań, tamtejsza cywilizacja akceptowała upijanie się. Wino w starożytnej Mezopotamii było nieodłącznym elementem orgiastycznych kultów. Dzięki niemu można było zbliżyć się do bogów, a sami bogowie także mogli się upijać.

Winogronowy napitek miał także spory udział w... prokreacji Persów. Napój, traktowany często jako za-

miennik pieniądza, miał być nagrodą dla kobiet, które poprzez urodzenie potomka przyczyniały się do wzrostu zaludnienia. Mocy wina używano również jako środka perswazji w stosunku do wodzów, którzy swoje decyzje podejmowali na trzeźwo. Po częstowaniu tym szczególnym napitkiem, często zmieniali swoje plany.

Także starożytny Egipt zasłynął z winiarstwa. Wina używano w celach medycznych, religijnych i oczywiście dla rozrywki. Szczególnie znane w tym względzie było „wino Kleopatry” z dodatkiem muchomora czerwonego i opium, znane jako afrodyzjak.

NOE – OJCEM WINA?

Winna historia ma wiele scenariuszy, jednak co do jednego jest zgod-

ność: wino jest bardzo stare. Chrześcijaństwo przypisało wytworzenie pierwszego wina biblijnemu Noemu, jednak teorii jest więcej. Za kolebkę tego trunku uznaje się Azję Mniejszą, choć najstarsze znaleziska – sześć ponad 11-litrowych naczyń odkryto w neolitycznej wiosce w górach Zagros (dzisiejszy Iran). Ich wiek datuje się na 6000 r. p.n.e. Ślady obecności tego trunku w cywilizacji sumeryjskiej znaleziono także w Dolnej Mezopotamii, w postaci odkopanej rzeźbionej płyty ze sceną libacji. Po Azji Mniejszej, uprawą winorośli zajęto się w Grecji i Italii, skąd wraz z wzrostem imperium rzymskiego rozpowszechniła się ona na terenach dzisiejszej Francji, Hiszpanii, Portugalii, w Dalmacji i północnej Afryce. Ogromny wkład w przetrwanie winnej tradycji mieli zakonnicy. Późniejsze dzieje winogronowego trunku nie były już tak ciekawe jak w starożytności. Udoskonalal się zarówno sposób jego wytwarzania, przechowywania, a co za tym idzie smak. Nadal jednak zgadzamy się ze starożytnymi, powtarzając za Plutarchem, że wino jest najpotężniejsze spośród napojów, najsmaczniejsze spośród lekarstw i najprzyjemniejsze spośród potraw.

NOWY ROK TUŻ, TUŻ.

SKĄD SIĘ BIORĄ BĄBELKI
W SZAMPANIE?

Wino ma swoje lata. Jak ustalił dr Patrick McGovern z Muzeum Archeologii i Antropologii przy Uniwersytecie Pensylwanii, wino produkowano na Bliskim Wschodzie już 6 tys. lat temu. Dowiodły tego chemiczne analizy naczyń odnalezionych podczas wykopalisk w Iranie. Porowata struktura używanych przez ludzi glinianych naczyń umożliwiła naukow-

com ustalenie, że w tych dzbanach przechowywano wino. Badania wykazały obecność żywicy drzewa tamaryndy oraz soków owocowych. Naukowcy przyjęli, że ludzie do produkowania wina zainspirowało obserwowanie ptaków zjadających owoce fermentujące w naturalny sposób. Później wino określało status społeczny – kto miał wino, był wysoko notowany, bo pomagało ono nawiązywać dobre kontakty z sąsiednimi plemionami w celu wymiany handlowej. Istotną rolę miało również odgrywać w życiu religijnym człowieka. Wino stało się szczególnie popularne przed 4 tys. lat, w starożytnym Egipcie. Stamtąd rozpowszechniło się w krajach basenu Morza Śródziemnego docierając do Grecji i Rzymu.

Najpopularniejszy dziś rodzaj wina pijanego przy szczególnych okazjach, to szampan. Ma on stosunkowo krótką, bo niewiele ponad 300 lat licząc historię. Szampan jest rodzajem wina musującego, produkowanym wyłącznie w regionie Szampania we Francji. W 1911 r. zastrzeżono nazwę „szampan”, jednak szampanami nazywa się zwyczajowo wszystkie wina musujące. Prawdziwy szampan różni się od reszty tym, że ma prawdziwe „bąbelki” – musuje bez sztucznego nasycania napoju dwutlenkiem węgla. Do charakterystycznych butelek z grubego szkła nalewane jest młode, nie do końca przefermentowane wino. Butelki przechowuje się lekko pochylone w stronę korka, utrzymując temperaturę 3-5 stopni C. Trwa to minimum 2 lata, a co 3 miesiące butelki są systematycznie przekręcane o 1/4 obrotu.

Z kolei wino mszalne, aby mogło się na ołtarzu znaleźć musi spełnić wymogi Kodeksu prawa kanonicznego. Wierzmy, że wino mszalne w trakcie Eucharystii ulega przeistoczeniu w krew Chrystusa.

MARCIN PIETRZYK

**Kupcom i Klientom
z Bińczyckiego Placu Targowego
zdrowych i radosnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęśliwego
Nowego 2019 Roku
życzą**

**Zarząd i Pracownicy spółki
Powszechna Agencja Handlowa**

WIGILIA U SENIORÓW Z MISTRZEJOWIC

Prezes Krakowskiego Związku Emerytów, Rencistów i Osób Niepełnosprawnych Elżbieta Pyka wraz z sekretarzem Barbarą Bzdregą zorganizowały spotkanie wigilijne dla mistrzejowickich seniorów w restauracji „Piastowska”, prowadzonej przez p. Grażynę Kwaterę. Wśród zaproszonych gości byli: wiceprzewodniczący RMK Sławomir Pietrzyk, ks. biskup

Jan Zając, Mariusz Kisiel z Urzędu Miasta oraz radczyni Anna Karaś. Władze Miasta Krakowa przyczyniły się do bardzo obfitego menu. Był śledzik, barszcz, pierogi, kapusta z grochem i ciasto. Rozdano 200 paczek żywnościowych oraz osoby zgłoszone przez p. prezesa do Szlachetnej Paczki otrzymały znaczną pomoc rzeczową. Podczas spotkania wystąpił

zespół Seniorinki przy akompaniencie Mieczysława Szwejcy. Po odmówieniu modlitwy wspólnie śpiewaliśmy kolędy. (mp) fot. autor

Moc serdecznych życzeń z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz nadchodzącego Nowego Roku dla wszystkich seniorów składa prezes Elżbieta Pyka wraz z zarządem.

Dofinansowana przez Urząd Miasta Krakowa

WIGILIA W DOMU KOMBATANTA

W auli Domu Kombatanta „Pod czołgiem” na osiedlu Górali 23 odbyło się tradycyjne spotkanie wigilijne. Przybyli licznie członkowie Małopolskiej Fundacji Dom Kombatanta RP Muzeum Czynu Zbrojnego, kombatanci z rodzinami i przyjaciele, duża grupa młodzieży ze szkół wraz z nauczycielami oraz zaproszeni goście. Anna Okońska-Walkowicz pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. osób starszych, Elżbieta Kmita córka kapitana Franciszka Baryły, wieloletniego wiceprezesa Fundacji. Środowisko kombatantkie reprezentowali: Jadwiga Jaworska prezes Kola Nowohuckiego Związku Kombatantów i b. Więźniów Politycznych oraz Barbara Mularczyk ze Stowarzyszenia Dzieci Wojny wraz z liczną grupą członków.

Przybyli także Arkadiusz Bąk z Muzeum Armii Krajowej, Leszek Mańkowski prezes Klubu Seniorów Lotnictwa z małżonką, Maria Pawłowicz przewodnicząca Sekcji Emerytów Oddziału Nowohuckiego ZNP, Sebastian Adamczyk z Fundacji Promocji Nowej Huty i Monika Balicka reprezentująca kibiców „Hutnika”. Byli współpracownicy z Fundacją przedstawiciele Stowarzyszenia Pomocy Socjalnej Gaudium et

Spes Jolanta Janas i Magdalena Gromada. W prezydium zasiadł wieloletni przewodniczący Rady Fundacji mjr Władysław Pancerz i wiceprzewodniczący tej Rady Wojciech Filemonowicz oraz wiceprezes Zarządu Fundacji Piotr Jastrząb.

Spotkanie tradycyjnie rozpoczęło się od wspólnej modlitwy prowadzonej przez kapelana kombatantów ks. proboszcza Stanisława Puzyniaka, z parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa. Po powitaniu gości przez prezesa Sławomira Pietrzyka, dzieci z zespołu Promyki Krakowa wraz z profesorem Romą Krzemień przepięknymi pastora-

kami wprowadzili zebranych w świąteczny nastrój.

Nie zabrakło również ciepłych słów o śp. kpt. Franciszku Baryle, którego pożegnaliśmy w listopadzie. W nawiązaniu do apelu, który ukazał się w poprzednim numerze, na tym spotkaniu odbyła się uroczystość podpisania listu intencyjnego w sprawie objęcia opieką dzieła i opieką mogiły śp. kapitana Franciszka Baryły przez Zespół Szkół Mechanicznych nr 2. Po wspólnych życzeniach przy oplatku wszyscy uczestnicy usiedli przy wigilijnym stole przygotowanym przez Stowarzyszenie Pomocy Socjalnej Gaudium et Spes.

Pracownicy i Uczestnicy WTZ z os. Górali, którzy pracowali przy obsłudze spotkania wigilijnego to: obsługa cateringowa, terapeuci: Małgorzata Wieczerek, Dorota Fasińska, uczestnicy: Anna Gubala, Andrzej Grochola, Agnieszka Gawlik. Obsługa nagłośnienia – terapeuta: Barbara Lech, uczestnicy – Joanna Doniec, Marek Bielski. Obsługę kelnerską zapewniły uczennice Magdalena Bańbuła, Angelika Stachurska, Paulina Gacek, Patrycja Macek i Weronika Ślimak. Spotkanie zakończyło wspólne śpiewanie polskich kolęd.

To tradycyjne spotkanie skupiające kombatantów, wolontariuszy i ich przyjaciół zostało dofinansowane ze środków Miasta Krakowa. Anna Okońska-

Kraków

PROJEKT JEST WSPÓLFINANSOWANY
ZE ŚRODKÓW MIASTA KRAKOWA

-Walkowicz przekazała seniorom koperty życia i najnowsze wydanie informatora dla seniorów, jak również przekazała życzenia od prezydenta prof. Jacka Majchrowskiego. Dla kombatantów przygotowano również paczki, które również zostały dofinansowane ze środków Miasta Krakowa w ramach pozyskanego przez Fundację grantu.

(mp)
Fot. autor

Hanna Śliwiak-Kowal i Bartosz Cholewa z prof. Romą Doniec-Krzemień.

Gra od 5. roku życia, choć zaczynała od gry na keyboardzie, dziś jest uznaną skrzypaczką. Nastoletnia Maja jest laureatką wielu konkursów skrzypcowych o zasięgu ogólnopolskim jak również międzynarodowym. W lipcu, 2018 roku otrzymała I nagrodę w Międzynarodowym Konkursie „Golden Classical Music Awards” i została zaproszona przez organizatorów na Koncert Laureatów. Uroczystość wręczenia nagród oraz koncert laureatów odbyły się 2 listopada 2018 roku w Weill Recital Hall w Carnegie Hall w Nowym Jorku.

– Maja od małego dziecka lubiła śpiewać i dobrze jej to wychodziło. Gdy miała 5 lat dostała keyboard i zawsze sama z chęcią na nim grała. Podobnie było z grą na pianinie, gdy odwiedziliśmy Mai dziadków, u których jest moje pianino (mamy Mai). Maja bardzo chciała uczyć się gry na

datkowe lekcje skrzypiec. Oprócz tego codziennie ćwiczymy na skrzypcach w domu. Proszę mi wierzyć, że wykorzystujemy każdą wolną chwilę. Maja jest bardzo zorganizowana, obowiązkowa... i bardzo dzielna. Nie odpuszcza. Powiedziała, że jak długo da rady będzie grać i pływać. To jej decyzja.

niego czas znajdzie się zawsze. Nawet bardzo zmęczona dniem Maja nie odmówi sobie zabawy z psem.

Tyle dumni rodzice, a co o swojej pasji opowiada Maja.

● **Lubisz skrzypce i grę?**

– Bardzo lubię grać z akompaniamentem, trochę mniej etudy i gamy.

Pierwsza nagroda w międzynarodowym konkursie wędruje do Nowej Huty

MŁODA WIRTUOZKA ODNOSI WIELKI SUKCES

Maja Guzik jest uczennicą Państwowej Szkoły Muzycznej im. Mieczysława Karłowicza w Krakowie. Od pięciu lat uczy się gry na skrzypcach. Trzeba otwarcie przyznać, że jest w tym po prostu bardzo dobra. W lipcu tego roku wygrała Międzynarodowy Konkurs „Golden Classical Music Awards”. I nagroda w konkursie połączona była z możliwością wystąpienia w Weill Recital Hall w Carnegie Hall w Nowym Jorku. Dla niewtajemniczonych: to jedna z najbardziej prestiżowych sal koncertowych na świecie, niezwykle legendarne miejsce. To wydarzenie było dla Mai nie tylko olbrzymim wyróżnieniem, ale też inspiracją do dalszej pracy. Podczas tego występu młodej skrzypaczce akompa-

niowała Anna Kowalczyk. Warto zaznaczyć, że za każdym czy to muzycznym, czy każdym innym (chociażby sportowym) sukcesem stoi również trener. Nauczycielem skrzypiec jest Natalia Miś. W przypadku młodych utalentowanych osób odnoszących sukcesy ogromną rolę odgrywają również rodzice. Wszystkim tym osobom, oczywiście z Mają na czele, redakcja składa serdeczne gratulacje! A naszych Czytelników zachęcamy do lektury wyjątkowego wywiadu, w którym Maja i jej rodzice opowiadają o swojej codzienności.

● **Pamiętają Państwo ten moment, kiedy odkryliście w Mai talent? Czy też może raczej była to decyzja żeby uczyła się grać na czymś?**

pianinie i początkowo była to gra ze mną (z Mamą), a następnie – przez rok – lekcje prywatne. Pani, która uczyła Maję pianina zachęcała nas, aby Maja zdawała do szkoły muzycznej – bo ma talent. Maja zdawała egzamin na fortepian, ale po egzaminie, ze względu na dobry słuch, została zachęcona przez panią z komisji do wybrania skrzypiec. I tak się zaczęło...

● **Czy któreś z Was gra na jakimś instrumencie?**

– Tak, ja (mama Mai) przez 8 lat uczyłam się gry na fortepianie w szkole muzycznej.

● **Taki sukces wymaga pracy, pracy, pracy – czy to była trudna decyzja (przecież to dla Mai i również dla Was była decyzja zmieniająca życie)?**

– To przede wszystkim Mai praca, Mai wysiłek i Mai sukcesy... Staramy się Jej w tym pomagać jak tylko potrafimy. Każde z nas w rodzinie przyczynia się do tego po części, zawożąc Maję na zajęcia, warsztaty, konkursy, ćwicząc z Nią, wspierając w trudnych momentach. Nawet to, że Mai brat, którego pokój sąsiaduje z pokojem Mai nigdy nie uskarża się na to, gdy Maja ćwiczy jest na swój sposób wspieraniem Mai...

● **Czy Wasza codzienność jest teraz trudna?**

– Wymaga bardzo dobrej organizacji czasu i dyscypliny. Nie nudzimy się na co dzień, włączając z weekendami. Oboje pracujemy zawodowo, więc czas po pracy w całości poświęcamy dzieciom. Chyba w tym miejscu trzeba powiedzieć, że oprócz skrzypiec – szkoły muzycznej – Maja ma jeszcze jedną pasję, pływanie. Podobnie jej brat. Oboje pływają w sekcji CKiS Skawina. Maja jest w składzie kadry małopolskiego związku pływackiego na rok 2018. Zeszły sezon zakończyła 4 lokatą w Polsce na 50 metrów stylem klasycznym.

● **Czy to droga pasja? A w ogóle to pasja czy obowiązek? Czy po prostu „sposób na życie”? – jak wygląda Wasz tydzień?**

– Powiem tak: skrzypce to niewątpliwie pasja Mai, a naszą pasją jest Maja. Nic tak nie cieszy rodzica jak sukcesy dziecka. Za naukę w szkole muzycznej nie płacimy, ale wszystko inne już kosztuje, warsztaty, wyjazdy na konkursy, nuty, struny, wreszcie dobry instrument. Teraz mamy to wielkie szczęście, że Maja gra na bardzo dobrych skrzypcach swojej nauczycielki. Mammy czas, aby przygotować się do zakupu własnych. Maja codziennie od 8 do 15.30 jest w szkole ogólnokształcącej. We wszystkie dni z wyjątkiem wtorku, bezpośrednio po szkole ma trening na basenie, ponadto dodatkowo jeszcze w poniedziałek i w sobotę o 7.00 rano. We wtorki, czwartki i piątki po południu mamy szkołę muzyczną, a w weekendy zdarzają się do-

● **Czy życie Mai jest „typowym” życiem nastolatki?**

– W wielu aspektach zapewne tak. Ma koleżanki, kolegów, ma najlepszą przyjaciółkę. Lubi modnie się ubierać... nowe buty, nowy plecak – zawsze jest na tak. Instagram, Snapchat... ze wszystkim na bieżąco.

● **Co robi w czasie wolnym – jeśli go ma?**

– Rzeczywiście o wolny czas trudno, bo każdą wolną chwilę staramy się wykorzystać przed wszystkim na ćwiczenie na skrzypcach. Świąta, ferie, wakacje... od muzyki nie ma wolnego, zresztą Maja nawet się tego nie domaga, wie, że dłuższa przerwa w ćwiczeniu jest trudna do nadrobienia, dlatego zarówno w ferie zimowe, jak i w ferie staramy się wysyłać Maję na warsztaty skrzypcowe. Muszę też wspomnieć o Carbonie – naszym... Mai piesku (sznauzer miniatura). Dla

Gdy zaczyna się ćwiczyć nowy utwór i nie wychodzi, to czasami nie chce mi się grać. Ale gdy już wyćwiczę i dobrze wychodzi i gram na koncercie albo na konkursie to jest super.

● **Jaki jest Twój ulubiony utwór?**

– Z tych co grałam to „Pieśń polska” H. Wieniawskiego. A taki, który chciałabym zagrać to Koncert e-moll F. Mendelszona – jest przepiękny... tylko jeszcze dla mnie za trudny.

● **Pamiętasz kiedy pierwszy raz „dotknęłaś” skrzypiec?**

– Na pierwszej lekcji skrzypiec moja nauczycielka pozwoliła mi wziąć do ręki jej skrzypce, choć wtedy wcale nie umiałam jeszcze grać.

● **Kim będziesz „jak dorosniesz”?**

– Chyba skrzypaczką... ale bardziej to pierwsze.

W imieniu redakcji życzymy realizacji marzeń!

(al)

Maja Guzik przed Carnegie Hall.

Z ukochanym psem.

DRUKARZ Z ZAMIŁOWANIA – KSIĄDZ Z POWOŁANIA

Pretekstem do tej rozmowy był jubileusz 110 lat powstania Zespołu Szkół Poligraficzno-Medialnych mieszczącego się na os. Tysiąclecia. Jeden z nowohuckich proboszczów jest bowiem nie tylko absolwentem tej szkoły, ale również drukarzem z zamiłowania. Do dziś chętnie wspomina swoje „drukarskie życie”, które stale przeplata się z byciem duszpasterzem.

Rok 1908. W Krakowie została założona przez Wacława Anczyca, drukarza i historyka, pierwsza na ziemiach polskich szkoła zawodowa dla uczniów kształcących się w zawodzie drukarza. Otrzymała nazwę: Uzupełniająca Zawodowa Szkoła Przemysłowa Gremium Stowarzyszenia Drukarzy i Litografów w Krakowie. Zdecydowano, że będzie to dwuletnia wieczorowa szkoła męska. Mieszczący się dziś w Nowej Hucie „poligrafik” jest kontynuatorem tamtej placówki. Pierwotnie szkoła miała siedzibę przy ul. Loretańskiej, w 1924 roku – wznowiając działalność po I wojnie światowej, przeniosła się na Plac św. Ducha. W kolejnych latach „wędrowała” po Krakowie mając swoją siedzibę na Placu Matejki, przy ul. Szujskiego, ul. Świętego Krzyża, ul. Dietla, ul. Wąskiej, św. Agnieszki i na ul. Podwale. Kolejna zmiana lokalizacji szkoły, która miała miejsce w 1996 roku sprowadziła społeczność szkolną do Nowej Huty na os. Tysiąclecia.

Końcem listopada tego roku w Teatrze Ludowym nauczyciele, uczniowie, absolwenci oraz zaproszeni goście wspólnie świętowali jubileusz 110-lecia powstania szkoły. Podczas uroczystości zaprezentowany został film „Poligrafik – zapisane w pamięci”, który przypominał historię szkoły poprzez wspomnienia absolwentów, którzy, po pewnym czasie trafili do szkoły jako jej nauczyciele. W tym znaczącym gronie znalazł się... duchowny. Wśród absolwentów Zespołu Szkół Poligraficzno-Medialnych jest bowiem ksiądz Adam Podbiera – proboszcz parafii św. Józefa Oblubieńca z os. Kalinowego. O swojej pasji jaką wciąż żywi do drukarstwa opowiada z chęcią.

PASJA ODZIEDZICZONA

– Mój Tato był kierownikiem drukarni prasowej wydziału gazetowego, skąd się wzięła moja przygoda z poligrafią. – wyznaje na początku rozmowy ks. Adam Podbiera. Podkreśla, że Ojciec należał do tych najlepszych, zresztą on sam również wyróżniał się w szkole. Zawsze ciekawiły go nowinki drukarskie, chciał wiedzieć więcej. Pracę w drukarni rozpoczął w wieku 16 lat – zaraz po ukończeniu szkoły podstawowej. Kontynuował ją przez kolejne lata, kiedy chodził do szkoły zawodowej dla pracujących i potem do liceum. Drukarz nie „porzucił”, choć jak się okazało na chwilę, dopiero gdy poszedł do seminarium. Wspomina, że jeszcze wiele lat później, gdy rozpoczął pracę w Polskim Wydawnictwie Teologicznym, gdy siedział w jakiejś sprawie i przedstawiał się: Adam Podbiera, ksiądz katolicki – od razu padało pytanie „syn Bolka?”. Potwierdzenie tego faktu otwierało mu wiele drzwi. – Zawsze wtedy mówili „to siadaj ksiądz, i mów co ksiądz chce” – wspomina. Z dumą i miłością opowiada o Ojcu, który przeszedł drogę od maszynisty typograficznego do szczybla kierownika działu prasowego i był niezwykle życzliwym i cenionym człowiekiem.

PASJA WYKORZYSTANA DLA SPRAWY

– Będąc w liceum związałem się z Ruchem Oazowym. Moja praca w drukarni pozwalała nam na, powiedzmy sobie szczerze, kombinowanie – oczywiście w dobrej sprawie. Mogliśmy, chociażby pomóc klerykom w drukowaniu obrazków na prymicie. Dostawali oni pozwolenie na powiedzmy 500 sztuk takich obrazków. Kombinowali-

śmy tak żeby udało się wydrukować 10 razy więcej – wspomina. Wtedy też, w 1975 roku, wspólnie z kolegami stworzyli pierwszy miesięcznik dla młodzieży katolickiej „List do przyjaciół”. Była

W 2014 r. ksiądz Adam Podbiera w podzięce za aktywny wkład w życie szkoły otrzymał wyróżnienie w postaci medalu.

to pierwsza wydawana w podziemiu młodzieżowa gazeta chrześcijańska. Bo na chrześcijańskie wydawnictwo nie było pozwolenia. Aby drukować ten tytuł ksiądz – jeszcze wtedy po prostu Adam Podbiera – wynosił farbę z drukarni. Jak sam wyznaje, odpracowywał to potem zostając po godzinach i nie zapisując tej pracy, a tym samym nie pobierając za nią wynagrodzenia (sytuację opisuje w książce „Kościół krakowski w tysiącleciu” biskup Grzegorz Ryś).

PASJA WYPARTA PRZEZ POWOŁANIE

– Gdy Tata dowiedział się, że wybieram się do seminarium, szczerze mó-

wiąć się załamał. Mówił, że teraz już całe życie będę „na czymś garnuszkę”. Na szczęście z czasem pogodził się z moim wyborem – wspomina ksiądz Adam. Gdy kończył liceum, maturę

zdał na cztery piątki, to dało mu „typowanie na studia”. Mógł rozpocząć studiowanie bez egzaminów. Wtedy już jednak, jak podkreśla „miał w głowie seminarium”. Opowiada, że jego powołanie rodziło się stopniowo. Będąc w ruchu oazowym poznał osobiście jego założyciela ks. Franciszka Blachnickiego – dziś Sługę Bożego. Przez lata spędzone w Oazie dojrzewała jego droga do powołania. Ważną osobą w życiu duchowym księdza Adama był duszpasterz młodzieży ksiądz Antoni Sołtysik, twórca Grup Apostolskich, który reaktywował Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży. Zapytany wprost o powołanie, ksiądz Adam odpowiada – powiedziałem kiedyś i zdania nie cofnę, że nie wystarczył mi kontakt z maszyną, potrzebowałem kontaktu z drugim człowiekiem.

PASJA, KTÓRĄ SIĘ DZIELI

– Gdy w 1991 roku religia weszła do szkół biskup Nycz poprosił mnie bym „na chwilę” poszedł do poligrafika uczyć katechezy. Ta chwilka trwała ponad 20 lat – mówi z uśmiechem. Szybko okazało się, że wciąż jest świetnym znawcą i pasjonatem tematyki drukarskiej. Oprócz katechezy został również poproszony o prowadzenie lekcji technologii introligatorstwa. Jak wyznaje musiał się nieco douczyć z tego tematu, jednak wszystko co dotyczyło powstawania książek było dla

niego interesujące. Często rozmawiał z uczniami, którzy wyraźnie widzieli jego zaangażowanie w wykonywaną pracę. – Co tu dużo kryć wielu uczniów przychodziło do szkoły nie z powodu pasji do tego zawodu. Czasem ta pasja przychodzi po latach pracy, czasem nie pojawia się wcale – podkreśla ksiądz drukarz. On sam bardzo lubił pracę, którą wykonywał, moment kiedy litery układały się na papierze w słowa. Podkreśla, że czuł że robi coś wyjątkowego. Opowiadał o tym również uczniom.

PASJA DO GROBOWEJ DESKI

– Po roku bycia wikarym w Zabierzowie przeniosłem się do Krakowa i zostałem redaktorem Polskiego Towarzystwa Teologicznego. W tym wydawnictwie pracowałem kilkanaście lat. Zresztą jako ksiądz ciągle bywałem w drukarni, jakoś mnie to nie mogło opuścić – wyznaje. Dla tego wydawnictwa budował drukarnię, która niestety nigdy nie została uruchomiona. Przypomina, że do dziś, kiedy bierze do ręki książkę, patrzy na nią od tej „drukarskiej strony”. Widzi błędy składu, błędy drukowania – choć przyznaje, że dzisiejsze składane komputerowo książki błędów mają mniej. Kiedyś drukarstwo to była ciężka, fizyczna praca. Dziś wykonuje się ją nie brudząc sobie rąk, kiedyś było inaczej. – Dziś tacy ludzie jak ja, typografowie, nie istnieją już w świecie sztuki drukarskiej, bo ten zawód zanika – mówi ze smutkiem proboszcz z Kalinowego. Jego miłość do fachu drukarza zdecydowanie można nazwać miłością do grobowej deski. – Uwaga, że jestem towarzyszem sztuki drukarskiej – mówi z dumą. – Taki też napis chciałbym mieć na klepsydrze, jak umrę! Odpowiedni zapis poczyniłem w testamentie. Powiedziałem też o tym najbliższemu. Na mojej klepsydrze ma być napisane Ksiądz Adam Podbiera – towarzysz sztuki drukarskiej.

AGNIESZKA ŁOŚ

Bardzo udany był ten miesiąc dla pary krakowskich zawodników, walczącej w MMA 24-letniej **Karoliny Wójcik** (4-1) i kickboksera, bardziej doświadczonego, 33-letniego **Tomasza Sarary** (42-7).

WALECZNI Z NOWEJ HUTY

Występująca w wadze słomkowej (52 kg) Wójcik niedawno stoczyła dopiero swoją piątą walkę w zawodowej karierze. W Pretorii (RPA), podczas gali EFC Worldwide 76 (jest to jedna z bardziej znaczących federacji), zmierzyła się z niepokonaną Włoszką **Chiara Penco**. Był to bardzo zacięty i wyrównany, liczący pięć rund (każda po 5 minut) pojedynek. Zakończył się niejednogłośnie zwycięstwem na punkty 2-1 krakowianki, która w tym środowisku znana jest jako „Polska zabójczyni”. We wcześniejszych występach odniosła ona trzy zwycięstwa, dwa przez nokaut i raz na punkty. Jedynej porażki doznała dwa miesiące temu, również w RPA, z Amerykanką **Cheyenne Vismas**. I to właśnie ta zawodniczka miała teraz bronić tytułu, ale była niezdolna do walki. Dzięki temu przed szansą stanęła Wójcik, która została nową mistrzynią.

Pochodzi ona z Nowej Huty, dokładniej z Mogiły. Swoją przygodę ze sportami walki zaczynała od bokserkich treningów w obecnej Hali Suche Stawy. Uczestniczyła w nich wraz z dwoma braćmi, **Grzegorzem** i **Pawłem**. Jej pierwszym i najdłuższym prowadzącym trenerem w Krakowie był **Bazył Wakulicz**, ćwiczyła też pod okiem **Marka Piotrowicza**. Obecnie mieszka w Wielkiej Brytanii, w Preston – w pobliżu Manchesteru – trenując w tamtejszym klubie Reps MMA i tam zyskała swój przydomek. Przez fachowców uważana jest za spory talent.

Także nowohucianinem jest Sarara, który podczas spotkania Polska – Białoruś w Żąbkach debiutował w organizacji DSF Kickboxing Challenge. Trafił na bardzo niewygodnego rywala, Polaka zza naszej wschodniej granicy, roślejszego i silnego fizycznie **Piotra Romankiewicza**. Dla krakowianina ten pojedynek nie zaczął się najlepiej, bo w pierwszej rundzie wyładował na deskach. Z upływem czasu jednak coraz bardziej się rozgrzał, uzyskując wyraźną przewagę. W czwartej rundzie po kopnięciu Sarary jego konkurent również leżał na deskach i nie dał rady z nich wstać. Sędzia nie miał więc problemów i wyliczył Romankiewicza do dziesięciu. Dzięki czemu walka zakończyła się zwycięstwem przez nokaut nowohuckiego zawodnika, który został nowym mistrzem w wadze ciężkiej. (dan)

DZIAŁANIA PODOBNE, POTRZEBY WIĘKSZE

W przyszłym roku minie dziesięć lat od założenia Fundacji Pamięci **Michała Bobera** i **Michała Jeziora**. Jej patronami jest dwóch młodych piłkarzy Hutnika, którzy zginęli w wypadku samochodowym 26 stycznia 2008 roku.

Założyciele Fundacji, wśród których są przyjaciele i koledzy obu tych sportowców, za cel swej działalności wyznaczyli sobie „niesienie pomocy potrzebującym ze świata sportu i nie tylko”. I przez cały ten czas starają się wywiązywać z tych zadań.

– Nasze działania przeważnie wyglądają bardzo podobnie, choć z każdym rokiem potrzeby rosną – mówi prezes zarządu, **Kacper Orłowski** – Tym razem jednak przez ostatnie dwanaście miesięcy najbardziej znaczącym punktem naszej działalności było dofinansowywanie obozów sportowych, głównie nowohuckich drużyn Hutnika i Krakusa. Nie wszystkich bowiem młodych chłopaków, czy raczej ich rodzin, stać na taki wyjazd. Z różnych przyczyn, czasem w rodzinie jest kilku trenujących. Warto może przy tym zauważyć, że przez cały okres naszej działalności koszty takich zgrupowań wzrosły i to bardzo znacząco. Odczuwają to rodziny, odczuwamy to my.

Fundacja nie tylko w ten sposób realizuje swoje zadania,

dofinansowuje leczenie, czy naukę młodych sportowców, kupuje sprzęt, itp. W tym roku pomagała też przy wyjazdach na sportowe imprezy, czy przy ich organizacji. Jak choćby Małopolskiej Ligi Talentów. Środki zdobywa w różny sposób. Są sponsorzy wierni jej od samego początku, inni czasem odchodzą, ale po dwóch, trzech latach powracają. Przy okazji corocznego memoriału w piłce nożnej juniorów organizuje np. licytację pamiątek i gadżetów sportowych. Warto również pamiętać, zwłaszcza, że zbliża się nowy okres rozliczenia podatków, iż Fundacja Pamięci Michała Bobera i Michała Jeziora jest organizacją pożytku publicznego. Takie stowarzyszenia można wesprzeć jednoprocenowym odpisem podatkowym. W tym konkretnym przypadku trzeba wpisać w zeznaniu – KRS 0000331751.

– Dla nas każda pomoc się liczy. Jesteśmy wdzięczni wszystkim sponsorom i darczyńcom – podkreśla prezes Orłowski.

Za miesiąc (27 stycznia) staraniem nowohuckiej fundacji rozegrany zostanie już XI Memoriał Michała Bobera i Michała Jeziora w piłce nożnej juniorów. Odbędzie się – w hali Suche Stawy – w trochę innej formie niż dotychczas. Weźmie w nim udział nie osiem, lecz sześć zespołów: – Hutnik, Krakus, Cracovia, Garbarnia, Wisła i Górnik Zabrze. (dan)

MIKOŁAJ Z KUSEGO SPISAŁ SIĘ NA „5”

W hali Zespołu Szkół Ogólnokształcących Sportowych nr 1 (os. Handlowe) rozegrany został mecz piłki ręcznej wojewódzkiej ligi juniorów młodszych, w którym drużyna nowohuckiego Kusego zmierzyła się z Adecco Szafłary. I nie byłoby w tym nic dziwnego, gdyby nie pewna świąteczna niespodzianka przygotowana przez gospodarzy wychowankom Domu Dziecka nr 8 z os. Szkolnego 27.

Dzięki zaangażowaniu rodziców młodych szczypiornistów Kusego – pań **Kariny Jelskiej**, **Anny Szela** i **Moni-**

ki Wasserman – udało się zorganizować paczkę, którą zawodnicy nowohuckiego klubu przekazali zaproszonym na to spotkanie chłopcom z placówki opiekuńczej. Pomysłodawcy i organizatorzy oraz sportowcy Kusego pokazali w ten sposób, że różne środowiska Nowej Huty mogą ze sobą współpracować, wspomagając potrzebujących.

– Nie możemy zamykać się na potrzeby innych – podkreśla trener zespołu Kusego, **Łukasz Wróbel**. – Tym bardziej, że kto wie, czy może my sami za chwilę nie będziemy szukać pomocy u

innych. Chcielibyśmy także serdecznie podziękować tym wszystkim, którzy przyczynili się do tego, że na twarzach obdarowanych pojawił się uśmiech.

Jak bowiem podkreślali organizatorzy tego wydarzenia tego dnia hasła „#pomaganiejestsuper” i „#ręcznipomagają” miały największe znaczenia, ponieważ „Dobro. Im więcej go dajesz, tym więcej dostajesz”.

Samo spotkanie zakończyło się natomiast wysokim, bo aż 31-19, zwycięstwem piłkarzy ręcznych z Nowej Huty. (dan)

OPŁATEK BŁĘKITNEJ RODZINY

Tłoczno i gwaro było w hali Suche Stawy – jak zaznaczył wiceprzewodniczący Rady Miasta Krakowa, **Sławomir Pietrzyk**, dla niego jest to zawsze hala Hutnika – podczas przedświątecznego spotkania sportowców Hutnika. – Witam wszystkich na opłatkach błękitnej rodziny – rozpoczął prezes nowohuckiego klubu, **Artur Trębacz**.

Ta błękitna rodzina była bardzo liczna. Najwięcej było chłopców z hutniczej akademii piłkarskiej, którym towarzyszyli rodzice. Nie brakło oczywiście trenerów i zawodników wszystkich drużyn, w tym liderujących w III lidze seniorów, którzy w ubiegłym tygodniu zakończyli tegoroczne zająć. Nie mogło zabraknąć także szczypiornistów Hutnika.

Dopisali również goście. Oprócz przewodniczącego Pietrzyka byli m.in. wychowanek Hutnika, wielokrotny reprezentant Polski, obecnie wiceprezes Polskiego Związku Piłki Nożnej, **Marek Koźmiński**, czy też prezes Małopolskiego Związku Piłki Nożnej, **Ryszard Niemiec**.

Podobnie było podczas opłatki kolejnego nowohuckiego klubu, Wandy, która w przyszłym roku będzie obchodzić jubileusz 70-lecia. W hali przy ul. Odmogile również pojawiło się kilkaset osób, w tym młodzi piłkarze Nowohuckiej Akademii Sportu Wanda, przedstawiciele wszystkich sekcji, sympatycy tego klubu, jak i goście, a niektórzy z nich kilka dni wcześniej świętowali też na Suchych Stawach. (dan)

CIĄGLE TE SAME BŁĘDY

HUTNIK – OGNIWO PIWNICZNA 2-3 (25-19, 19-25, 25-19, 19-25, 8-15)

HUTNIK: Tabor, Pawelec, Jedwabny, Gargula, Dziadkowiec, Zabawa – Sekula (libero), Knap, Krzyżak, Jaworski.

Początek zdawał się wskazywać, że siatkarze Hutnik mogą pować zwycięstwo. Jednak zaprezentowali w

tym meczu zmienną formę. Wystarczyło, że w drugiej partii znowu zaczęli mieć kłopoty z odbiorem zagrywki – jeden z rywali popisał się serią sześciu bardzo mocnych, udanych serwisów, a w ogóle to tego wieczoru gospodarze popełnili aż 19 błędów przy ich odbiorze – co przełożyło się na ich słabą grę w ataku.

Najgorsze jednak przyszło w tie-bre-

aku. Goście szybko odskoczyli i było już 0-4, potem 2-7. Nie pomogły zmiany w zespole Hutnika, czas brany przez trenera, także dobry blok. Ogniwo już nie odpuszcilo.

Na czele tabeli I Ligi Małopolskiej znajduje się GSKS Laskowa – 15 pkt, AS Niepołomice pomimo porażki z liderem 1-3 pozostał trzeci, a hutnicy wciąż zajmują siódme miejsce – 4 pkt. Następna kolejka rozegrana zostanie 12 stycznia – będzie to początek rewanżów. Hutnicy podejmą wówczas Iskierkę Tarnów. (dan)

Tłoczno było wokół, jak i w samej Tauron Arenie Kraków, kiedy odbywała się tam pierwsza runda motocyklowych mistrzostw świata w SuperEnduro. Była to już trzecia taka impreza w obiekcie w Czyżynach i znowu cieszyła się wielkim powodzeniem wśród sympatyków sportów motorowych. Pojawiło się ich tam 13 tysięcy.

BŁĄZUSIAK PIERWSZY

Po raz trzeci zakończyła się zwycięstwem 35-letniego **Tadeusza Błazusiaka** (KTM). Dla nowotarzanina, ma również mieszkanie m.in. w Krakowie, jest to szczęśliwa hala. Na trasie pełnej przeszkód – organizatorzy musieli nawieść sporo ziemi, kamieni, drewna – radził sobie bardzo dobrze, chociaż w superpole (wyścig decydujący o miejscu na starcie, za które też przyznaje się punkty) był dopiero trzeci. Jednak w pierwszym właściwym wyścigu nie dał szans konkurentom, wyprzedzając następnego aż o 14 sekund. Również kolejny zakończył się jego wygraną.

O jego umiejętnościach i formie niech świadczy, iż nawet upadki nie przeszkodziły mu w zajmowaniu czołowych pozycji. Po trzecim starcie „bliżej” zdarzyło mu się zapoznawać z trasą, był nawet ostatni, ale kiedy tylko z powrotem siadł na motor, to od razu ruszał do pościgu, żeby zakończyć go na czwartej pozycji – Już parę razy coś takiego mi się zdarzyło, może nie z ostatniego miejsca, że po wywrotce gonilem rywali – opowiadał później Tadeusz Błazusiak.

Zdobył on łącznie 54 pkt (20, 20, 13+1). Na kolejnym miejscu uplasował się **Cody Webb** (KTM, USA) – 52 (17, 15, 17+3), 3. **Colton Haaker** (Husqvarna, USA) – 49 (15, 17, 15+2). Drugi z Polaków, pochodzący ze Słoniczki pod Limanową **Emil Juszcak** (KTM), który debiutował wśród seniorów, był trzynasty – 8 pkt (5, 0, 3).

W 2019 roku trudno będzie podczas imprez sportowych pobić taką frekwencję, chyba, że znowu w Tauron Arenie odbędzie się runda eliminacyjna motocyklowych mistrzostw świata w SuperEnduro. Jak słychać, w terminarzu jest niewiele zawodów sportowych i niezbyt znaczącej rangi. Może poza Memoriałem **Huberta Jerzego Wagnera** w siatkówce mężczyzn, który odbędzie się latem. Ale już ich turniej eliminacyjny do Igrzysk Olimpijskich 2020 rozegrany zostanie tydzień później w Gdańsku. Wiele innych imprez ma w planie z kolei otworzona w bieżącym roku hala w Gliwicach – pozyskała niedawno ważnego pracownika tej krakowskiej – a w Czyżynach jakby śpią. (dan)

ZMARŁ ALEKSANDER HRADECKI

Był postacią powszechnie znaną w krakowskim i małopolskim futbolu. Przez lata pracował w niejednym klubie z naszego regionu – m.in. w Cracovii, Wawelu Kraków – w tym również w Hutniku.

Prowadził też zespoły z innych stron kraju – Lecha Poznań, Piasta Gliwice, Śląsk Wrocław, Chrobrego Głogów. Był działaczem Wydziału Szkolenia i Rady Trenerów Małopolskiego Związku Piłki Nożnej (wcześniej KOZPN) oraz Rady Trenerów PZPN. Przez lata organizował wiele rozgrywek i imprez w futbolu młodzieżowym.

Największe sukcesy osiągnął w pracy z adeptami piłki nożnej, szczególnie z tymi z Hutnika, w którym przez kilka lat był koordynatorem do spraw szkolenia młodzieży. W trakcie Jego kadencji juniorzy z Suchych Stawów zdobyli mistrzostwo Polski w latach 1993 i 1994. Jeszcze w czerwcu spotkał się z nimi podczas spotkania z okazji 25-lecia pierwszego z tych trofeów. Był wychowawcą wielu znanych piłkarzy, z których niejedną poszedł Jego drogą, zostając piłkarskim szkoleniowcem.

Miał 90 lat. Pogrzeb Aleksandra Hradeckiego odbędzie się w piątek, 21 grudnia, o godz. 12.20, na Cmentarzu Rakowickim.

Jedyną TELEWIZJĄ

PIĄTEK

21.12

TVP1

5.00 Telezakupy 5.35 Elif 2 (391)
6.30 Wieczna miłość (83) 7.25 Jaka to melodia? (3964) 7.55 Agropogoda 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda poranna 8.15 Kwadrans polityczny 8.30 Alarm! 8.55 Ranczo 9 (111): Istotny dysonans 09.50 Komisarz Alex 3 (33): Nowy 10.50 Jeden z dziesięciu (13/110) 11.30 Korona królów (146) 12.00 Wiadomości 12.15 Agrobiznes 12.30 Agropogoda 12.35 Bo ja wybieram zdrowie 12.50 Natura w Jedyńce: Były sobie kotki trzy 14.00 Elif 2 (392) 15.00 Wiadomości 15.10 Pogoda 15.15 Alarm! 15.35 Magazyn śledczy Anity Gargas (95) 17.00 Teleexpress 17.15 Pogoda 17.25 Jaka to melodia? (3965) 18.00 Klan (3399) 18.30 Korona królów – taka historia... (15) 18.55 Jeden z dziesięciu (14/110) 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Alarm! 20.25 Sport 20.35 The Wall. Wygraj marzenia (50) 21.30 Wiktoria 2 (9): Córka żołnierza – serial kostiumowy, Wielka Brytania (2016); reż.: Tom Vaughan; wyk.: Jenna Coleman, Tom Hughes, Catherine H. Fleming, Rufus Sewell, Daniela Holtz 22.35 Wyścig – film obyczajowy, Wielka Brytania/Niemcy/USA (2013); reż.: Ron Howard; wyk.: Daniel Bruhl, Chris Hemsworth, Olivia Wilde, Alexandra Maria Lara (dozwolone od lat 16) 0.45 Na kłopoty – Rosa – komedia romantyczna, Niemcy (2015); reż.: Michael Karen; wyk.: Alexandra Neldel, Reza Brojerdi, Sara Fazilat 2.30 Wiktoria 2 (9): Córka żołnierza – serial kostiumowy, Wielka Brytania (2016) 3.30 Magazyn kryminalny 997 (dozwolone od lat 16) 4.25 Ocaleni – reality show (dozwolone od lat 16) 5.25 Zakończenie dnia

TVP2

5.25 Koło fortuny (105) 6.00 Egzamin z życia (17) 6.50 Podróż z historią 4 (34): Białe złoto 7.20 Na sygnale (182): Propozycja nie do odrzucenia 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Panorama 11.10 Pytanie na śniadanie extra (246) 11.25 Rodzinka.pl 4 (79): O jeden promil za daleko – serial komediowy TVP 11.55 Barwy szczęścia (1967) 12.30 Koło fortuny (106) – teleturniej 13.15 Cena miłości (104) 14.00 Coś dla Ciebie 14.30 To je Borowicz. Podróż ze smakiem (4) – magazyn kulinarny 15.00 Wszystkiego zabawno (1): Mikołaj – program rozrywkowy 16.00 Koło fortuny (369) – teleturniej 16.35 Familiada (2439) – teleturniej 17.10 Łzy Cennet (80) – serial obyczajowy, Turcja (2017) 18.00 Panorama 18.25 Pogoda 18.30 Sport Telegram 18.40 Rodzinka.pl 12 (226): To nie jest dom schadzek – serial komediowy TVP 19.05 Na sygnale (13) – serial fabularny TVP 19.35 Barwy szczęścia (1967) – serial obyczajowy TVP 20.10 Barwy szczęścia (1968) 20.45 Nigdy nie mów nigdy – komedia, Polska; reż.: Wojciech Pacyna; wyk.: Anna Dereszowska, Jan Wieczorkowski,

Edyta Olszówka, Anna Romantowska, Damian Damiński, Tomasz Saprzyk, Marieta Żukowska, Robert Więckiewicz, Marek Kalita 22.45 Psy 2. Ostatnia krew – film sensacyjny Polska; reż.: Władysław Pasikowski; wyk.: Bogusław Linda, Cezary Pazura, Magdalena Dandourian, Artur Żmijewski, Walerij Prijomychow, Siergiej Szakurov, Edward Lubaszenko, Jan Machulski, Jerzy Zelnik, Aleksander Bednarz (dozwolone od lat 16) 0.35 Piąta pora roku – dramat obyczajowy, Polska (2012); reż.: Jerzy Domaradzki; wyk.: Ewa Wiśniewska, Marian Dziędziel, Andrzej Grabowski, Leszek Lichota, Agnieszka Mandat, Natalia Rybicka 2.25 Transfer – thriller, USA (2007); reż.: Gavin Hood; wyk.: Jake Gyllenhaal, Omar Metwally, Reese Witherspoon, Alan Arkin, Meryl Streep, Yigal Naor (dozwolone od lat 16) 4.30 Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.05 Czas honoru (74): Konfrontacja 6.55 Magazyn śledczy Anity Gargas (95) 7.25 Domisie: Boże Narodzenie 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.25 Rozmowa Polonii 11.40 Halo Polonia 12.25 Krótka historia (557): Polska broń biologiczna 12.35 Wiadomości 12.50 Wschód 13.10 Na sygnale (189): Szał 13.45 M jak miłość (1398) 14.40 Uwikłani (4): Iza – w obronie własnej 15.30 Turystyczna jazda 15.45 Wiadomości 15.55 Korona królów – taka historia... (11): Średniowieczny handel 16.30 Baw się słowami (31): Kanapki 16.40 Baw się słowami (32): Jak się czujesz? 16.55 Domisie: Boże Narodzenie 17.20 Krótka historia (558): Czechosłowackie partie polityczne 1919–1926 17.30 Teleexpress 17.55 Okrasa tamie przepisy: Opolskie potrawy wigilijne 18.25 Kapitał Polski (12) 18.45 Spis treści: Maria Czapka 18.55 Na sygnale (189): Szał 19.25 Gen innowacyjności 2 19.45 Dobranocka: Marcei Szpak dziwi się światu 20.00 Wiadomości 20.30 Pogoda 20.35 Sport 20.45 Stara baśń. Kiedy słońce było Bogiem (1/3) – serial TVP; reż.: Jerzy Hoffman 21.45 Polonia 24 22.05 Halo Polonia 22.45 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy (12): Państwo w państwie 23.50 Polacy zmieniający świat: Kreator 0.15 Korona królów – taka historia... (11): Średniowieczny handel 0.45 Focus in Poland 1.00 Muzeum Polskiej Piosenki (23): Psalm stojących w kolejkę – Krystyna Prońko 1.10 Spis treści: Maria Czapka 1.20 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.00 Zakochaj się w Polsce 6.30 Wiatr od morza 7.00 Telezakupy 7.30 Kronika dnia 7.45 Pogoda 7.53 Tematy dnia 8.05 Pogoda na narty 8.15 Prosto z lasu 8.30 Kronika dnia 8.45 Muzealne opowieści 8.48 Gorący temat 9.05 Sprawa dla reportera 10.00 Antenowe remanenty 10.15 Mój pies i inne zwierzęta 10.25 Pogoda 10.30 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 10.45 Zakochaj się w Polsce (87): Rzeszów 11.15 Dla niesłyszących: Gen innowacyjności 11.25 Film dla Stasia 12.30 Kronika dnia 12.45 Muzealne opowieści 12.47 Sekrety mnichów 13.00 e-dukacja przyszłości 13.15 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.35 Agrobiznes 13.55 Agropogoda 14.00 Telezakupy 14.30 Kronika dnia 14.48 Kalejdoskop regionalny 15.05 Pozyteczni.pl 15.35 Moja praca 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Kryminalna „siódemka” 16.45 Dziennik regionów – tematy dnia 17.01 Kronika – zapowiedź 17.03 Raport pogodowy 17.07 Pogoda 17.08 Muzealne opowieści 17.10 Msza święta dla chorych 18.01 Ślizg 18.12 Muzealne opowieści 18.15 Karnet #NastawSieNaKulture 18.26 Pogoda 18.30 Kronika 18.50 Raport pogodowy 18.52 Pogoda 18.55 Tematy dnia 19.05 Pogoda na narty 19.14 Turystyczna jazda 19.25 Wiara i życie 19.45 Pod Tatrami 19.54 Pogoda 20.00 Moja praca 20.30 Wiatr od morza 21.03 Kronika 21.14 Raport pogodowy 21.17 Pogoda 21.19 Gorący temat 21.30 Tygodnik polityczny 21.50 Sport w regionach 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Kryminalna „siódemka” 23.00 Alarm! 23.20 Dla niesłyszących: Telekurier 23.45 Film dla Stasia 0.50 Wiatr od morza 1.30 Dzika Bretania

szących: Gen innowacyjności 11.25 Film dla Stasia 12.30 Kronika dnia 12.45 Muzealne opowieści 12.47 Sekrety mnichów 13.00 e-dukacja przyszłości 13.15 Dla niesłyszących: Co niesie dzień 13.35 Agrobiznes 13.55 Agropogoda 14.00 Telezakupy 14.30 Kronika dnia 14.48 Kalejdoskop regionalny 15.05 Pozyteczni.pl 15.35 Moja praca 16.00 Dla niesłyszących: Telekurier 16.25 Pogoda 16.30 Kryminalna „siódemka” 16.45 Dziennik regionów – tematy dnia 17.01 Kronika – zapowiedź 17.03 Raport pogodowy 17.07 Pogoda 17.08 Muzealne opowieści 17.10 Msza święta dla chorych 18.01 Ślizg 18.12 Muzealne opowieści 18.15 Karnet #NastawSieNaKulture 18.26 Pogoda 18.30 Kronika 18.50 Raport pogodowy 18.52 Pogoda 18.55 Tematy dnia 19.05 Pogoda na narty 19.14 Turystyczna jazda 19.25 Wiara i życie 19.45 Pod Tatrami 19.54 Pogoda 20.00 Moja praca 20.30 Wiatr od morza 21.03 Kronika 21.14 Raport pogodowy 21.17 Pogoda 21.19 Gorący temat 21.30 Tygodnik polityczny 21.50 Sport w regionach 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Kryminalna „siódemka” 23.00 Alarm! 23.20 Dla niesłyszących: Telekurier 23.45 Film dla Stasia 0.50 Wiatr od morza 1.30 Dzika Bretania

POLSAT

4.55 Disco Gramy – program muzyczny 5.40 Telezakupy TV Okazje 6.00 Nowy dzień z Polsat News 9.00 Superpies – magazyn poradnikowy 9.30 Malanowski i partnerzy (771) – serial fabularno-dokumentalny 10.00 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 11.00 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 12.00 Gliniarze – serial paradokumentalny 13.00 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 14.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 14.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, sport, pogoda 16.15 Interwencja – magazyn reporterów 16.30 Na ratunek 112 – serial paradokumentalny 17.00 Gliniarze – serial paradokumentalny 18.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy Polska 20.10 Księżę Persji: Piaski czasu – film przygodowy USA (2010) 22.45 Star Trek: W nieznane – film s.f. USA/Hongkong/Chiny (2016) 1.15 Lęk pierwotny – horror USA (2007) 3.30 Tajemnice losu

tvn

5.10 Uwaga! 5.35 Mango 6.50 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 7.50 Doradca smaku – magazyn kulinarny 8.00 Dzień Dobry TVN 11.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 12.00 Szpital – serial paradokumentalny Polska 13.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 14.00 19+ (293, 294) – serial paradokumentalny 15.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska 16.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 17.00 Szpital – serial paradokumentalny Polska 18.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 19.00 TVN Fakty 19.35 Sport, pogoda 19.49 Raport

smogowy – poznaj kolory powietrza 19.50 Uwaga! – magazyn reporterów 20.00 Strażnicy Galaktyki – film s.f. USA/Wielka Brytania (2014) 22.25 Inwazja – thriller s.f. USA/Australia (2007) 0.30 Życie bez wstydu – reality show 1.35 Kuba Wojewódzki – talk-show 2.35 Moc magii

TVN 7

6.15 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 7.15 Szpital – serial paradokumentalny Polska 8.15 Diagnoza – serial obyczajowy 9.15 Gotowe na wszystko – serial obyczajowy 10.15 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny Polska 14.55 Szpital – serial paradokumentalny Polska 15.55 Diagnoza – serial obyczajowy 16.55 Gotowe na wszystko – serial obyczajowy 17.55 Brzydula (119, 120) – serial obyczajowy 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 20.00 Minutki rozrabiają – film animowany USA (2013) 22.10 Kod nieśmiertelności – thriller s.f. USA/Francja (2011) 0.00 W garniturach – serial obyczajowy 1.00 Porwani – serial kryminalny

TV 4

6.00 Czysta chata – magazyn USA 7.05 Turbo Fast (14, 15) – serial animowany 8.00 Nasz nowy dom – reality show 9.00 Septagon – serial kryminalny 10.00 Hell's Kitchen – Piekelnia Kuchnia 6 11.30 Benny Hill 12.00 Detektywi w akcji – serial fabularny 13.00 Galileo (724, 725) 15.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy 16.00 Maria z przedmieścia – telenowela 17.00 Światło twoich oczu – telenowela 18.00 Septagon – serial kryminalny 19.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy 20.00 Gwiazdy kabaretu – program rozrywkowy 21.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny (217, 218) – serial kryminalny 23.05 Pajaki 2: Morski koszmarny – horror s.f. USA (2001) 1.10 Galileo: Tajemnicze historie 2.05 Polityka na ostro 3.00 Disco Polo Life

PULS

7.00 Zbuntowany anioł – telenowela 7.55 Najlepsza kuchnia! – magazyn 8.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 – serial obyczajowy 9.00 JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 3 – serial sensacyjny 10.00 Nash Bridges – serial sensacyjny 11.00 Kobra – oddział specjalny (4, 5) – serial sensacyjny 13.00 JAG – Wojskowe Biuro Śledcze 3 – serial sensacyjny 14.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 – serial obyczajowy 15.00 112 na każde wezwanie (10, 11) – serial sensacyjny 15.55 Kobra – oddział specjalny (6, 7) – serial sensacyjny 17.55 Najlepsza kuchnia! – magazyn 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 (68, 69) – serial paradokumentalny 20.00 Dziewiąta kompania – dramat wojenny Rosja/Ukraina/Finlandia (2005) 22.50 W pogoni za zemstą – film sensacyjny USA (2010) 0.50 „13. dzielnica: Ultimatum” – film sensacyjny Francja (2009) 2.45 Zobacz to!

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

PROPOZYCJE NA PIĄTEK

TV POLSAT, GODZ. 20.10

● **KSIĄŻĘ PERSJI: PIASKI CZASU** – Film przygodowy produkcji amerykańskiej z 2010 roku. Dastan jest najmłodszym synem króla Persji Szaramana. Wraz z braćmi i wujem wyruszyli na wyprawę wojenną. Książętom udaje się zdobyć podejrzaną Almut. W czasie uczt z okazji zwycięstwa ginie król Szaraman, a Dastan zostaje niesłusznie oskarżony o popełnienie morderstwa. Z pomocą księżniczki Taminy ucieka, by wyjaśnić śmierć ojca i oczyścić swoje imię. Oboje pragną również ocalić magiczny sztylet, który ma moc odwracania czasu.

TVP II, GODZ. 20.45

● **NIGDY NIE MÓW NIGDY** – Polska komedia z 2009 roku. Ama Biłska jest perfekcjonistką. Odnosi sukcesy zawodowe jako „łowczyni głów” dla międzynarodowych korporacji, w życiu prywatnym uznaje jedynie przelotne związki. Marzy jednak o miłości i założeniu rodziny, zwłaszcza że kiedyś zrezygnowała z dziecka. W chwilach słabości Amie służy wsparciem przyjaciółka, artystka Edyta, żyjąca u boku policjanta Rafała. Pewnego dnia w życiu Amy wkrada się nieprzewidziana komplikacja. Kobieta łamie jedną z żelaznych zasad – umawia się na randkę z klientem, informatykiem Markiem.

TVN, GODZ. 22.25

● **INWAZJA** – Thriller amerykańsko-australijskiej z 2007 roku. Na terytorium Stanów Zjednoczonych rozbija się prom kosmiczny. Naukowcy podejrzewają, że wrak jest skażony tajemniczym wirusem. Wkrótce ludzie zaczynają się przeobrażać. Zarażonych trudno odróżnić, ponieważ nie zmieniają się fizycznie. Jedyne braki właściwych ludzi emocji wskazuje na to, że zawładnęły nimi istoty z obcej planety. Psychiatra Carol Bennell i jej przyjaciel, Ben Driscoll, odkrywają, że tajemniczy wirus atakuje ludzi podczas snu. Wkrótce okazuje się, że jedyną osobą zdolną ocalić ludzkość jest syn Carol, Oliver.

lombard 4u.pl

SKUP

ZŁOTA, BIŻUTERIA, ZEGARKÓW,
RTV, TELEF. KOMÓRKOWYCH
LAPTOPÓW I INNYCH
WARTOŚCIOWYCH
PRZEDMIOTÓW

M1 Al. Pokoju 67

509-164-757, 12-682-58-85

GALERIA BRONOWICE

ul. Stawowa 61 724-448-044

GALERIA KRAKOWSKA

poziom -1 501-325-444

CH CZYŻYNY 12-297-30-48

PH ZAKOPIANKA

ul. Zakopiańska 62 503 993 203

KAUFLAND

Bratysławska 4 797-37-3614

7 dni w tygodniu od 9-21

www.lombard4u.pl

TVP1

5.35 Klan (3395) 6.00 Klan (3396) 6.25 Sprawa dla reportera 7.20 Rok w ogrodzie 7.45 Rok w ogrodzie extra 8.00 Las bliżej nas 2 (7) 8.25 Pełnosprawni (281) 8.50 Studio Raban 9.20 Rodzinny ekspres 9.50 Fascynujący świat: W świątecznych fabrykach 10.55 Korona królów – taka historia... (15) 11.25 Korona królów (143) 11.55 Korona królów (144) 12.25 Korona królów (145) 13.00 Korona królów (146) 13.35 Okrasa łamie przepisy: Wigilijne ryby w nowej odsłonie 14.10 Jak to działa (155): No to w drogę! Elektryczny samochód 14.35 Podmuch energii (1) 14.45 Spis treści: Jan Parandowski 14.55 Ojciec Mateusz 16 (209): Nacuczyciel 15.50 100 lat polskiego sportu 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Jaka to melodia? (3966) 18.35 Blondynka (81): Nie chodzi o mnie 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Alarm! 20.25 Sport 20.35 Hit na sobotę: Speed Racer – film akcji, USA (2008); reż.: Lilly Wachowski, Lana Wachowski; wyk.: Emile Hirsch, Christina Ricci, Matthew Fox 23.00 Carrie – horror, USA (2013); reż.: Kimberly Peirce; wyk.: Julianne Moore, Chloë Grace Moretz, Gabriella Wilde (dozwolone od lat 16) 0.45 Jaka to melodia? (3966) – teletur-niej muzyczny 1.45 Wyścig – film obyczajowy, Wielka Brytania/Niemcy/USA (2013); reż.: Ron Howard; wyk.: Daniel Bruehl, Chris Hemsworth, Olivia Wilde, Alexandra Maria Lara (dozwolone od lat 16) 3.50 Spis treści: Jan Parandowski – felieton 3.55 Zakończenie dnia

TVP2

5.20 Koło fortuny (107) 5.50 Barwy szczęścia (1964) 6.25 Barwy szczęścia (1965) 6.55 M jak miłość (1407) 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Pytanie na śniadanie extra (247) 11.30 To je Borowicz. Podróże ze smakiem (1) 12.00 Nigdy nie mów nigdy – komedia, Polska; reż.: Wojciech Pacyna; wyk.: Anna Dereszowska, Jan Wieczorkowski, Edyta Olszówka, Anna Romantowska, Damian Damięcki, Tomasz Sapryk, Marieta Żukowska, Robert Więckiewicz 14.00 Familiada (2503) 14.35 Koło fortuny (370) 15.20 Neo-Nówka i przyjaciele: Problemy Świętego Mikołaja 16.15 Dla niesłyszących: Słowo na niedzielę: Miejsce w uchu 16.25 Rodzinka.pl (241): Marek do domu 17.05 Alternatywy 4 (2/9): Przeprowadzka 18.00 Panorama 18.20 Pogoda 18.25 Sport Telegram 18.35 Postaw na milion (186) 19.25 Postaw na milion (186) – kulisy 19.35 Lajk! 20.05 Święta już! Wielki koncert prze-

bojów świątecznych (1) 21.00 Święta już! Wielki koncert przebojów świątecznych (2) 22.00 Transfer – thriller, USA (2007); reż.: Gavin Hood; wyk.: Jake Gyllenhaal, Omar Metwally, Reese Witherspoon, Alan Arkin, Meryl Streep (dozwolone od lat 16) 0.05 The Good Doctor 2 (19) 0.55 Psy 2. Ostatnia krew – film sensacyjny, Polska; reż.: Władysław Pasikowski; wyk.: Bogusław Linda, Cezary Pazura, Magdalena Dandourian, Artur Żmijewski, Walerij Prijomychow, Siergiej Szakurów, Edward Lubaszko, Jan Machulski, Jerzy Zelnik (dozwolone od lat 16) 2.45 Maminsynek komedia, USA (2007); reż.: Tim Hamilton 4.20 Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.05 Barwy szczęścia (1890) 6.35 Barwy szczęścia (1891) 7.00 Barwy szczęścia (1892) 7.30 Barwy szczęścia (1893) 8.05 Polacy zmieniający świat: Kreator 8.25 Sposób na Alcybiadesa (1) – serial TVP 9.30 Teleranek (72): Meteorologia 9.50 Baw się słowami 10.20 Studio Raban 10.50 Polonia 24 11.05 Halo Polonia 11.40 25 lat TVP Polonia (1) 11.50 Okrasa łamie przepisy: Zdrowe tradycje wigilijne 12.15 25 lat TVP Polonia (2) 12.25 Ojciec Mateusz 19 (247): Wyzwolenie Łazarza 13.15 25 lat TVP Polonia (3) 13.25 Stara baśń. Kiedy słońce było Bogiem (1/3) – serial TVP 14.15 25 lat TVP Polonia (4) 14.25 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy (12): Państwo w państwie 15.30 25 lat TVP Polonia (5) 15.40 Wolny Ekran (124) 16.00 Kulturalni PL (435) 17.00 Słownik polsko@polski 17.30 Teleexpress 17.50 Nad Niemnem (1/4) – serial TVP 18.50 25 lat TVP Polonia 19.45 Dobranocka: Rodzina Treflików: Chłinszczyzna (40) 19.50 Dobranocka: Cała Polska Czyta dzieciom: Basia i Franek. Śnieg 20.00 Wiadomości 20.30 Pogoda 20.35 Sport 20.40 25 lat TVP Polonia (6) 20.50 Drogi wolności (3): Herbata z cukrem 21.45 25 lat TVP Polonia (7) 22.00 Wielki Test. Święta Bożego Narodzenia 23.20 25 lat TVP Polonia (8) 23.35 Nad Niemnem (1/4) – serial TVP 0.30 25 lat TVP Polonia (1) 0.45 Wiadomości 19.30 (w tłumaczeniu na język angielski) 1.20 Powtórki programów

TELEWIZJA
KRAKÓW

6.00 To je Borowicz. Podróże ze smakiem (2) 6.30 Reportaż 7.05 Astronarium 7.25 Pogoda 7.35 Turystyczna jazda 7.50 Dla niesłyszących: Spotkania w świecie ciszy 8.15 Antenowe remanenty 8.35 Sekrety mnichów: Wolność 8.55 Dziką Patagonia. Na skraju ładu i morza 9.45 Antenowe remanenty 10.00 Pogoda 10.02 Muzealne opowieści 10.05 Pogoda na narty 10.15 Wiara i życie 10.36 Zima w Małopolsce 10.47

Turystyczna jazda 1.00 Jedź bezpiecznie 11.10 Jan Paweł II w Małopolsce 11.30 Zima w Małopolsce 11.40 To ty 11.50 Kwartet 12.05 Niepokonani: Karolina Pęk – tenis stołowy 12.25 Kto-kolwiek widział, kto-kolwiek wie – magazyn 12.55 Rolnik szuka żony 5 (2) 13.45 Pogoda 13.50 Antenowe remanenty 14.05 Mój pies i inne zwierzęta 14.20 Ostoja (190) 14.55 Astronarium 15.20 Pogoda 15.25 Projekt woda (11) 15.45 Antenowe remanenty 16.15 Dla niesłyszących: Spotkania w świecie ciszy 16.45 Dziennik regionów – tematy dnia 17.00 Rok w ogrodzie 17.32 Pogoda 17.33 Raport pogodowy 17.35 Muzealne opowieści 17.40 Pod Tatrami 17.50 Ślizg 18.05 Muzealne opowieści 18.10 Reporter 18.25 Muzealne opowieści 18.30 Kronika 18.50 Raport pogodowy 18.52 Pogoda 18.55 Więcej kultury 19.12 Muzealne opowieści 19.15 Jedź bezpiecznie 19.30 Krakowska Panorama Kultury 19.55 Pogoda 20.00 Piosenka dla Ciebie 21.03 Kronika 21.16 Raport pogodowy 21.18 Pogoda 21.22 Speed 2 21.35 Reportaż 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik regionów 22.25 Kryminalna „siódemka” extra 22.40 Pogoda 22.45 Dziką Patagonia. Na skraju ładu i morza – film dokumentalny Wielka Brytania (2015) 23.35 Antenowe remanenty 23.50 Astronarium 0.20 Kto-kolwiek widział, kto-kolwiek wie – magazyn 0.55 Moja praca 1.30 Kwartet – magazyn regionów 2.00 Dla niesłyszących: Spotkania w świecie ciszy 2.30 Sekrety mnichów: Wolność – rozmowa 2.50 Antenowe remanenty

POLSAT

4.55 Disco Gramy – program muzyczny 5.40 Telezakupy TV Okazje 6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.45 Jeźdźcy smoków na końcu świata – serial animowany 9.15 Przygody Kota w Butach (48, 49) – serial animowany 10.15 Ewa gotuje – magazyn kulinarny 10.45 Wakacje Mikołajka – komedia Francja (2014) 12.50 Ostatnie wakacje – komedia USA (2006) 15.10 Jaś Fasola – serial komediowy 15.50 Kabaret na żywo – program rozrywkowy 17.50 Chłopaki do wzięcia (129, 130) – serial dokumentalny 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.40 Święta z gwiazdami – reportaż 20.10 Opowieści na dobranoc – film familijny USA (2008) 22.30 Szklana pułapka 3 – film sensacyjny USA (1995) 1.20 Sezon na zabijanie – thriller Belgia (2013) 3.20 Tajemnice losu

5.20 Uwaga! 5.45 Mango 8.00 Dzień Dobry TVN 11.00 Na Wspólnej (2798–2801) 12.50 Domowe rewolucje 3 (1) – program rozrywkowy 13.55 Ameryka Express – reality show 15.25 Kobieta na krańcu świata (1) – serial dokumentalny 16.00 Oszukane – dramat

obyczajowy Polska (2013) 18.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 19.00 Fakty, sport 19.44 Raport smogowy – poznaj kolory powietrza 19.45 Uwaga! – program publicystyczny 20.00 Jak Mikołaj – felieton 20.05 Na pewno, być może – komediodramat Wielka Brytania/USA/Francja (2008) 22.25 Norbit – komedia USA (2007) 0.40 Mgła – horror USA (1980) 2.30 Uwaga! 2.50 Moc magii

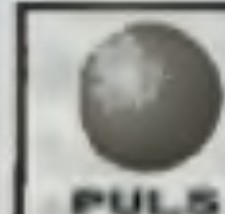
TVN 7

5.40 Ukryta prawda – serial paradokmalny 6.50 Mango 8.55 Brzydula (111–116) – serial obyczajowy 12.20 Zabójcza broń – serial sensacyjny 13.20 Święta Denisa Rozrabiaki – film familijny Kanada/USA (2007) 15.00 Kung Fu Panda – film animowany USA (2008) 16.55 Zbuntowana księżniczka – komedia USA/Wielka Brytania/Francja (2008) 19.00 Johnny English – komedia sensacyjna USA/Wielka Brytania/Francja (2003) 20.55 Licencja na miłość – komedia romantyczna USA (2007) 22.50 Kandydat – thriller USA (2004) 1.35 Moc magii

TV 4

6.00 Czysta chata – magazyn 7.05 Jeźdźcy smoków na końcu świata (16, 17) – serial animowany USA 8.05 Flintstonowie (5, 6) – serial animowany 9.10 Dzielna Mysz – serial animowany 9.30 Balto – film animowany USA (1995) 11.00 Policjantki i policjanci (440–442) – serial obyczajowy 14.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny 15.55 Twoje, moje i nasze – komedia USA (2005) 17.00 Policjantki i policjanci (443, 444) – serial obyczajowy 19.00 Galileo 20.00 Gwiazdy kabaretu – program rozrywkowy 21.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny (219, 220) – serial kryminalny 23.00 Wolni strzelcy – dramat kryminalny USA (2012) 1.05 STOP Drogówka – magazyn policyjny 2.05 Polityka na ostro 3.00 Disco polo Life

PULS

5.45 Hotel Zacisze – serial komediowy Wielka Brytania 6.25 Co ludzie powiedzą? 4 – serial komediowy 7.00 Taki jest świat 7.50 Co ludzie powiedzą? 4 (3, 4) – serial komediowy 9.05 13 posterunek 2 (25, 27) – serial komediowy Polska 10.25 Lombard. Życie pod zastaw 2 (65–69) – serial obyczajowy 15.10 19. Mazurska Noc Kabaretowa (2) – program rozrywkowy 16.20 Królewskie święta – komedia USA (2014) 17.55 Powiedz „tak” – komedia romantyczna USA/Niemcy (2001) 20.00 Tunel – thriller USA (1996) 22.20 Dorwać gringo – dramat sensacyjny USA (2012) 0.20 Straszny film 2 – horror komediowy USA (2001) 2.00 Zobacz to!

PROPOZYCJE
NA SOBOTĘ

TVN, GODZ. 20.05

● **NA PEWNO, BYĆ MOŻE** – Komedia romantyczna produkcji brytyjsko-amerykańsko-francusko-niemieckiej z 2008 roku. 10-letnia Maya wypytuje ojca o historię miłości rodziców. Will opowiada o serii romantycznych związków z trzema kobietami, ale w ramach zagadki zmienia ich imiona, by Maya sama odgadła, która z nich jest jej matką. Opowieść zaczyna się na początku lat 90., gdy młody Hayes opuszcza rodzinne Wisconsin, a wraz z nim szkolną miłość – Emili. Udaje się z zamiarem rozpoczęcia kariery politycznej do Nowego Jorku, gdzie angażuje się w kampanię prezydencką Billa Clintona. W jego życiu pojawiają się kolejne kobiety.

● **TVP 1, GODZ. 20.35**

● **SPEED RACER** – Film sensacyjny produkcji amerykańsko-australijsko-niemieckiej z 2008 roku. Speed Racer jest młodym, utalentowanym kierowcą rajdowym. Jego kolejne zwycięstwa nikogo nie dziwią – chłopak pochodzi z rodziny od lat związanej z wyścigami samochodowymi. Jego zmarły brat Rex był legendarnym kierowcą, a ojciec jest konstruktorem samochodów. Speed odrzuca propozycję lukratywnego kontraktu. Rodzinny interes jest zagrożony bankructwem. Jedynym wyjściem z sytuacji jest udział w niebezpiecznym wyścigu, w którym Speed musi pokonać kierowców z ekipy Royalton Industries.

● **TVP 11, GODZ. 22.00**

● **TRANSFER** – Thriller produkcji amerykańsko-południowoafrykańskiej z 2007 roku. Egipcjanin Anwar El-Ibrahimi mieszka w Chicago wraz z żoną Isabellą i synkiem. Po powrocie z konferencji w Kapsztadzie mężczyzna zostaje porwany przez CIA, osadzony w tajnym więzieniu i poddany torturom. Oskarżony jest o powiązania z terrorystami. Zdesperowana Isabella oraz agent Douglas Freeman usiłują udowodnić jego niewinność i doprowadzić do uwolnienia.

● **TVP 1, GODZ. 23.00**

● **CARRIE** – Amerykański horror z 2013 roku. Fanatycznie religijna Margaret nie radzi sobie z wychowaniem dorastającej córki, Carrie. Terroryzowana przez matkę dziewczyna jest zalekioną i zamkniętą w sobie, stroni od rówieśników, nie ma bliskich znajomych. Nie interesuje się nią żaden chłopak, ale wszyscy chętnie jej dokucają. Nadchodzi dzień, który może zmienić życie Carrie – najprzystojniejszy chłopak w klasie, Tommy, zaprasza ją na bal. Okazuje się jednak, że kiedy postanowili z niej zakpić. Nastolatka wykorzystuje nadprzyrodzone zdolności, by się zemścić.

Restauracja
„Piastowska”
Zaprasza!!!

pon.-czw. 12.00–22.00
pt.-sob. 12–24
niedz. 12.00–22.00

12 648 27 26, 606 205 558
os. Na Lotnisku 4
(dawna restauracja „Wanda”)

www.piastowska42.fm.interia.pl, http://piastowska42.fm.interia.pl

wesela ♦ komunie ♦ chrzty ♦ stypy itp.

Tanie obiady po 14 zł

PRZYJMujemy ZAMÓWIENIA
NA ŚWIĄTECZNY STÓŁ

Życzenia z okazji
90. rocznicy urodzin
Stanisława Pietruszki z Luboczy

W uroczystym dniu Twoich 90. urodzin przyjmij z głębi serca płynące życzenia samych pogodnych, szczęśliwych dni, pełnych ciepła, radości i spełnionych marzeń. Aby każdy następny rok przynosił wszystko to, co w życiu najpiękniejsze, zdrowia, szczęścia, niewyczerpanych pokładów wiary i pogody ducha.

Żona Stanisława, córka Kryśia z rodziną,
syn Tadeusz z rodziną

TVP1

4.00 Galeria (173) 4.25 Galeria (174) 4.50 Klan (3397) 5.15 Klan (3398) 5.40 Klan (3399) 6.05 Słownik polsko@polski 6.35 wojsko-polskie.pl 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.35 Las bliżej nas 2 (8) 9.00 Ziarno: Pan Jezus rodzi się w naszych domach 9.35 Weterynarze z sercem (56) 10.05 Zakochaj się w Polsce (77): Zamość 10.30 Leśniczówka (68) 10.55 Leśniczówka (69) 11.25 Leśniczówka (70) 11.55 Między ziemią a niebem – magazyn 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.45 Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom 13.15 BBC w Jedyne: Mój renifer i ja – film dokumentalny, Wielka Brytania (2017); reż.: Anwar Mamon 14.15 Sonda 2 (99): Ryby – program popularnonaukowy 14.45 Spis treści: Stanisław Vincenz – felieton 15.00 Zakonnica w przebraniu 2. Powrót do habitu – komedia, USA (1993); reż.: Bill Duke; wyk.: Whoopi Goldberg, Kathy Najimy, Bernard Hughes, Mary Wickes 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.35 The Wall. Wygraj marzenia (50) – teleturniej 18.35 Jaka to melodia? (3967) 19.30 Wiadomości 20.00 Pogoda 20.10 Sport 20.15 Blondynka (82) – serial TVP 21.15 Zakochana Jedynka: Zostań, jeśli kochasz – dramat, USA (2014); reż.: R.J. Cutler; wyk.: Chloe Grace Moretz, Jamie Blackley, Mireille Enos, Joshua Leonard 23.10 Speed Racer – film akcji, USA (2008); reż.: Lilly Wachowski, Lana Wachowski; wyk.: Emile Hirsch, Christina Ricci, Matthew Fox 1.35 Carrie – horror, USA (2013); reż.: Kimberly Peirce; wyk.: Julianne Moore, Chloë Grace Moretz, Gabriella Wilde (dzwolone od lat 16) 3.20 Jaka to melodia? (3965) 3.50 Spis treści: Stanisław Vincenz 3.55 Zakończenie dnia

TVP2

5.15 Dla niesłyszących: Słowo na niedzielę: Miejsce w uchu 5.20 Barwy szczęścia (1966) 5.55 Barwy szczęścia (1967) 6.25 Barwy szczęścia (1968) 6.55 M jak miłość (1408) 7.55 Pytanie na śniadanie 10.50 Rodzinne oglądanie: Planeta lasów. Świat tętniący życiem – film dokumentalny, Hiszpania (2017); reż.: Juan Antonio Rodriguez Llano 11.35 Gwiazdy w południe: Kleopatra (2) – film historyczny, Szwajcaria/Wielka Brytania/USA (1963); reż.: Joseph L. Mankiewicz, Rouben Mamoulian, Darryl F. Zanuck; wyk.: Michael Hordern, John Hoyt, Marne Maitland, Carroll O'Connor, Richard O'Sullivan, Gwen Watford, Michael Gwynn, Elizabeth Taylor, Richard Burton, Rex Harrison 14.00 Familiada (2504) – teleturniej 14.35 Koło fortuny (371) – teleturniej 15.15 Bake off. Ale ciacho! (1) – widowisko 16.10 Bake off. Ale przepis (1) 16.20 Merlin (1/2): Rozczarowany czarodziej – film fabularny, Francja (2012); reż.: Stéphane Kappes; wyk.: Gerard Jugnot, Josephine de Meaux, Marilou Berry, Cristiana Capotondi 18.00 Panorama 18.20 Pogoda 18.25 Sport Telegram 18.35 Na dobre i na złe (725): Po nitce do kłębka 19.30 Rodzinka.pl (241): Marek do domu 20.05 Asterix i Obelix kontra Cezar – komedia, Francja/Niemcy/Włochy (1999); reż.: Claude Zidi; wyk.: Christian Clavier, Gerard Depardieu, Leticia Casta, Roberto Benigni 22.05 Kino bez granic: Puccini (1) – film biograficzny, Niemcy/Włochy (2010); reż.: Giorgio Capitani; wyk.: Alessio Boni, Sophie von Kessel, Andrea Giordana, Franco Castellano (dzwolone od lat 16) 23.55 Zwirować ze szczęścia – komedia, Włochy/Francja (2016); reż.: Paolo Virzì; wyk.: Valeria Bruni Tedeschi, Micaela Ramazzotti, Valentina Carnelutti (dzwolone od lat 16) 2.00 Gorący po-

ścig – komedia, USA (2015); reż.: Anne Flitscher; wyk.: Reese Witherspoon, Sofia Vergara, Matthew Del Negro 3.40 Tylko ty – komedia, USA (1994); reż.: Norman Jewison; wyk.: Marisa Tomei, Robert Downey Junior, Billy Zane 5.30 Zakończenie dnia

TV POLONIA

7.05 25 lat TVP Polonia (6) 7.15 Czwadziestolatek (17/21): Cwana bestia, czyli kryształ 8.10 25 lat TVP Polonia (7) 8.20 Lajk! 8.35 25 lat TVP Polonia (8) 8.45 Gwiazdny Pirat (5/7): Pościg 9.15 Gwiazdny Pirat (6/7): Na ratunek 9.45 Żubr Pompik: Śnieżycy (3) 9.55 Król Maciuś Pierwszy (1): Nowi przyjaciele – serial animowany, Francja/Polska (2003) 10.10 Baw się słowami 10.35 Ziarno: Pan Jezus rodzi się w naszych domach 11.05 Wolny Ekran (124) 11.25 Moda na rodzinę (80) 11.55 Między ziemią a niebem – magazyn 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.45 Wigilijne dzieło 13.00 Transmisja mszy świętej z kościoła pw. Nawrócenia św. Pawła Apostoła w Sandomierzu 14.25 Krótki film o Warszawie: Warszawskie Zwierzęta 14.40 Czwadziestolatek (17/21): Cwana bestia, czyli kryształ 15.40 Lajk! 16.00 Zakochaj się w Polsce (77): Zamość 16.30 Leśniczówka (15) 16.55 Leśniczówka (16) 17.20 Portrety niepodległości (4): Walerian Czuma (1890–1962) 17.30 Teleexpress 17.50 Nad Niemnem (2/4) 18.50 Oczy w oczy (97): Henryk Talar 19.30 Opole 2018 na bis (18) – koncert 19.45 Dobranoc: Mami Fatale: Dawno temu (9) 20.00 Wiadomości 20.30 Pogoda 20.35 Sport 20.45 Pensjonat nad rozlewiskiem (1) – serial TVP 21.40 U Pana Boga za piecem – komedia, Polska 23.25 Muzeum Polskiej Piosenki (88): „Taki cud i miód” – Danuta Błażejczyk 23.40 Nad Niemnem (2/4) 0.45 Wiadomości 19.30 (w tłumaczeniu na język angielski) 1.20 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.00 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie 6.30 Rączka gotuje 7.05 Wiatr od morza 7.25 Pogoda 7.35 Rolnik szuka żony 5 (3) 8.20 Antenowe remanenty 8.35 Agape 9.00 Wyspy Kanaryjskie. Życie na krawędzi 10.00 Pogoda 10.02 Muzealne opowieści 10.05 Pod Tatrami 10.15 Reporter 10.25 Magazyn medyczny 10.41 Mandaty/Omiń korki 10.45 Więcej kultury 11.01 Wole dokument 12.05 Głos regionów 13.00 Zakochaj się w Polsce (94): Augustów 13.30 Pogoda 13.40 Ukryte skarby 14.10 Wyspy Kanaryjskie. Życie na krawędzi 15.05 Pogoda 15.15 Sekrety ojca (11) 16.10 Pod Tatrami 16.20 Dwie stolice 16.45 Dziennik regionów 17.00 Nożem i widelcem 17.15 e-dukacja przyszłości 17.30 Pogoda 17.32 Raport pogodowy 17.34 Muzealne opowieści 17.40 Film dokumentalny 18.25 Mandaty/Omiń korki 18.30 Kronika 18.51 Raport pogodowy 18.53 Pogoda 18.56 Bliżej polityki 19.15 Muzealne opowieści 19.18 Dwie stolice 19.45 Krakowska Panorama Kultury 20.00 Ocaleni – reality show (dzwolone od lat 16) 21.03 Kronika 21.14 Raport pogodowy 21.16 Pogoda 21.19 Kronika sportowa 21.29 Golexpress (32) 21.35 Reportaż 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik regionów 22.25 Pogoda 22.35 Sekrety ojca (11) 23.25 Wigry zimą 23.35 Dwie stolice 0.05 Wiatr od morza 0.30 Pod Tatrami 0.45 e-dukacja przyszłości 1.05 Zakochaj się w Polsce (94): Augustów 1.40 Ocaleni – reality show (dzwolone od lat 16) 2.45 Głos regionów

POLSAT

5.40 Teleszakupy TV Okazje 6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.40 Jeźdźcy smoków na końcu świata – serial animowany 9.10 Dzwoneczek – film animowany USA (2008) 10.45 Artur i Minimki 3. Dwa światy – film przy-

godowy Francja (2010) 12.55 Opowieści na dobranoc – film familijny USA (2008) 15.10 Księżę Persji: Piaski czasu – film przygodowy USA (2010) 17.35 Nasz nowy dom – reality show 18.50 Wydarzenia 19.20 Sport, pogoda 19.30 Państwo w państwie – program publicystyczny 20.05 Polsat SuperHit Festiwal 2018 23.05 Ślad (26, 27) – serial kryminalny Polska (2018) 1.05 Pociąg z forsy – film sensacyjny USA (1995) 3.35 Tajemnice losu

tvn

5.15 Uwaga! – magazyn reporterów Polska 5.40 Mango – teleshakupy 7.50 Jak Mikołaj – felieton 8.00 Dzień Dobry TVN 11.00 Domowe rewolucje – program rozrywkowy 12.00 Co za tydzień? – magazyn informacyjny Polska 12.40 Drzewo marzeń – reality show Polska 13.40 Wracajcie skąd przyszliście – serial dokumentalny Polska 14.40 Zaplątani – film animowany USA (2010) 16.45 Zaczarowana – komedia fantasy USA (2007) 19.00 TVN Fakty, sport, pogoda – program informacyjny 19.44 Raport smogowy – poznaj kolory powietrza 19.45 Uwaga! – magazyn reporterów 20.00 Tu się gotuje! – magazyn 20.05 Mumia: Grobowiec Smoka – film przygodowy Niemcy/USA (2008) 22.25 Mama – horror Hiszpania/Kanada (2013) 0.30 MasterChef (2, 3) – program rozrywkowy 3.35 Moc magii

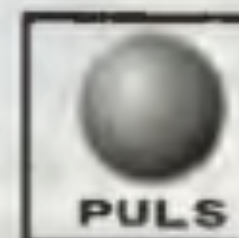
TVN 7

5.20 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 6.30 Mango – teleshakupy 8.35 Brzydula (117–120) – serial obyczajowy 10.55 Zabójcza broń (9–11) – serial sensacyjny 13.55 Trzej muskietierowie – film przygodowy USA/Wielka Brytania (1973) 16.15 Historia Kopciuszka – komedia romantyczna USA/Kanada (2004) 18.15 Johnny English – komedia sensacyjna Wielka Brytania/Francja (2003) 20.00 Wydział pościgowy – film sensacyjny USA (1998) 22.45 Kod nieśmiertelności – thriller s.f. USA/Francja (2011) 0.35 Sposób na morderstwo – serial kryminalny 1.40 Moc magii

TV 4

6.00 Galileo 7.05 Jeźdźcy smoków na końcu świata (18, 19) – serial animowany USA 8.05 Flintstonowie – serial animowany USA 8.30 Dzielna Mysz – serial animowany USA 8.50 Flintstonowie: Niech żyje Rock Vegas – komedia USA (2000) 10.40 Galileo (725, 694) – program popularnonaukowy 12.45 Park jurajski 3 – film przygodowy USA (2000) 14.45 Piłki z jaja mi – komedia USA (2007) 16.40 Twister – film katastroficzny USA (1996) 19.00 Galileo 20.00 Predator 2: Starcie w miejskiej dżungli – film sensacyjny USA (1990) 22.20 Oko za oko (13, 14) – serial obyczajowy Polska 0.20 Tuż przed tragedią (13, 1) – serial dokumentalny 2.30 Making of: Sprawiedliwi – Wydział kryminalny – felieton 2.45 Interwencja 3.00 Disco Polo Life 4.00 Top 10 – lista przebojów

PULS

6.00 Flash (22, 23-ost.) – serial sensacyjny USA 7.50 Flash 2 (1) – serial sensacyjny USA 8.45 Przygody Merlina 4 (8, 9) – serial fantasy Wlk. Brytania 10.40 Klejnot Nilu – film przygodowy (1985) 12.45 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Śnieżka i Różyczka – baśń filmowa Niemcy (2012) 14.00 Najpiękniejsze baśnie: Błękitny książę i wróżka Lupina – baśń filmowa Niemcy (2016) 15.25 Biały Kieł – film przygodowy USA (1991) 17.35 Król Artur – film przygodowy USA/Wielka Brytania/Irlandia (2004) 20.00 Holiday – komedia USA (2006) 22.50 Tunel – thriller USA (1996) 1.10 Skorpion 3 – serial sensacyjny 2.00 Zobacz to!

ODDZIAŁ KOŃCZY ROK 2018

Okres świąteczny przed nami, a i Nowy 2019 Rok już, już. W wielu instytucjach to okres pisania rocznych sprawozdań, a co za tym idzie czas podsumowań i refleksji. Tak też się dzieje w Oddziale Nowa Huta, Muzeum Archeologicznego w Krakowie. Wiele rzeczy udało się zrobić, coś też nie wyszło tak, jak byśmy chcieli.

Podstawowym obowiązkiem pracowników Muzeum jest ochrona zbiorów, będących w swoich zasobach. Przez sześćdziesiąt osiem lat Oddział dorobił się całkiem niezłych zbiorów. Udało się je zgromadzić przez podstawową metodę stosowaną przez archeologów, czyli wykopaliska. Głównie były to prace wykopaliskowe wymuszone dla ratowania tego co kryła i kryje ziemia nowohucka. W miejscu powstania kombinatu metalurgicznego i osiedli odkryto dziedzictwo tych ziem w postaci śladów osad, cmentarzysk, obiektów przemysłowych i szlaków komunikacyjnych. Z ziemi wydobyto naczynia gliniane i ich fragmenty, narzędzia wykonane z krzemienia, brązu i żelaza, ozdoby i skarby monet. Praca archeologa nie kończy się jednak w ostatnim dniu sezonu wykopaliskowego. Wyeksplorowane zabytki należy oczyścić z brudu i rdzy, zakonserwować, wpisać do ksiąg inwentarzowych i zapakować do pudeł. Potem zaczyna się okres ich udostępniania: dla szerokiej publiczności – m.in. wystawy; dla celów naukowych – publikacje w specjalistycznych czasopiśmie i książkach. W magazynach zabytki nie leżą bezczynnie. Podaje się je systematycznym przeglądom, poprawia się ich stan zachowania przez powtórna konserwację, przepakuje w nowe pudełka.

Oddział nadal prowadzi prace poszukiwawcze na terenie Nowej Huty i nie tylko, stosując coraz nowsze bezinwazyjne metody badawcze, w tym takie, które nie ingerują bezpośrednio w ukryte pod ziemią pozostałości po naszych przodkach. O wynikach takich prac informowaliśmy i będziemy informować także na łamach Głosu.

Kolejną, ważną częścią naszej działalności są zajęcia edukacyjne, skierowane głównie do młodego pokolenia. Cieszą się one dużym zainteresowaniem,

głównie w okresie szkolnym, ale także na wakacjach. Oprócz naszych stałych zajęć związanych np. z lepieniem z gliny ciekawych małych przedmiotów, zabawą w wykopaliska, pisanie gęsim piórem, w tym roku wprowadzono nowe. Są to zajęcia w ramach tzw. Bonu Kultury o mozaikach z wzorami nawiązującymi do ornamentyki starożytnego Rzymu. Do zabawy z nami namówiliśmy także grupy osób, których los bardziej doświadczył zdrowotnie, a które chętnie poznają świat.

W tym roku udało się zrealizować pierwszy etap remontu zabytkowego osiemnastowiecznego spichlerza stojącego w dawnej części folwarcznej przy dworze w Branicach. Było to możliwe dzięki środkom finansowym uzyskanych z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego. Przy okazji powyższego remontu udało się także opisać dwa zegary słoneczne znajdujące się na ścianie spichlerza.

Niestety cały czas dopada nas przeszłość, czyli sprawy własnościowe zespołu dworsko-parkowego w Branicach. Mamy nadzieję, że uda się je ostatecznie rozwiązać. Ważna jest bowiem dla naszej instytucji stabilizacja. Nowohucki Oddział Muzeum Archeologicznego w Krakowie, od początku swojego istnienia (od roku 1950), nie może bowiem w kolejnych lokalizacjach długo zagrazać miejsca. Następna przeprowadzka może utrudnić naszą działalność.

Mamy nadzieję, że kolejny rok przyniesie dobre rozwiązania dla nowohuckiej archeologii. O naszych działaniach nadal będziemy informować czytelników. Zdrowego i szczęśliwego Nowego Roku życzą pracownicy Oddziału.

Janusz Bober

Serdeczne życzenia

z okazji Świąt
Bożego Narodzenia
i Nowego Roku

składają

Pracownicy Oddziału Muzeum Archeologicznego
w Nowej Hucie

5.30 Skarby króla Salomona – film przygodowy USA (1950) **7.10** Jaka to melodia? (3967) – teleturniej muzyczny **8.00** Obietnica pod jemiolą – komedia, USA (2016) **9.25** Święta z gwiazdami **9.35** Arktyczna przygoda – film obyczajowy, Kanada (2014) **11.10** Święta z gwiazdami **11.15** Prywatne życie zwierząt (11): Mówić ludzkie głosem **11.45** BBC w Jedyne: Mój renifer i ja **12.45** Wśród nocnej ciszy **12.55** Magiczna skarpeta – film obyczajowy, Kanada (2015) **14.25** Wśród nocnej ciszy **14.35** Dwa bracia – film przygodowy, Wielka Brytania/Francja (2004) **16.20** Jaka to melodia? (3968) **16.50** Wśród nocnej ciszy **17.00** Teleexpress **17.20** Pogoda **17.30** Wśród nocnej ciszy – koledy Telewizji Polskiej i Radia Plus z Archikatedry Oliwskiej (1) – koncert **18.35** Wśród nocnej ciszy – koledy Telewizji Polskiej i Radia Plus z Archikatedry Oliwskiej (2) **19.30** Wiadomości **20.00** Oredzie Prymasa Polski Abp Wojciecha Polaka na Boże Narodzenie **20.10** Pogoda **20.15** Sport **20.30** Jaka Wigilia, taki cały rok – koncert koled i pastorałek z Czerwńska nad Wisłą **21.30** Transmisja Pasterki z Bazyliki św. Piotra w Watykanie z udziałem papieża Franciszka **23.30** Tara Road – dramat, Irlandia (2005); reż.: Gillies MacKinnon **1.15** Zostań, jeśli kochasz – dramat, USA (2014); reż.: R.J. Cutler; wyk.: Chloe Grace Moretz, Jamie Blackley, Mireille Enos, Joshua Leonard **3.00** Niespotkanie spokojny człowiek – film Polska (1975); reż.: Stanisław Bareja **4.00** Zakończenie dnia

5.50 Kolo fortuny (108) – teleturniej **6.30** Coś dla Ciebie **7.00** M jak miłość (1407) **7.55** Pytanie na śniadanie **10.55** Pytanie na śniadanie extra (248) **11.15** Asterix i Obelix kontra Cezar – komedia, Francja/Niemcy/Włochy (1999); reż.: Claude Zidi; wyk.: Christian Clavier, Gerard Depardieu, Leticia Casta, Roberto Benigni **13.05** Wanilia, cynamon i płatki migdałów. Świąteczne wypieki w Europie **14.00** Familiada (2505) – teleturniej **14.35** Kolo fortuny (372) – teleturniej **15.15** Koncert koled w Pelplinie (1) **16.20** Latający renifer – film familijny, USA (2003); reż.: LeVar Burton; wyk.: Brenda Blethyn, Brittany Bristow, Josh Buckle, Stephanie Morgenstern, Whoopi Goldberg **18.00** Panorama **18.15** Pogoda **18.20** Sport Telegram **18.25** Miłość w Laponii – komedia romantyczna, Francja (2017); reż.: Arnaud Mercadier; wyk.: Tomer Sisley, Julie de Bona, Malonn Levana **20.10** Nietykali – komediodramat, Francja (2011); reż.: Olivier Nakache, Eric Toledano; wyk.: Francois Cluzet, Audrey Fleuret, Omar Sy **22.10** Ślepy traf – film sensacyjny, USA (2013); reż.: Brad Furman; wyk.: Justin Timberlake, Ben Affleck, Gemma Arterton (dowolone od lat 16) **23.55** Uwierz w święta – film obyczajowy, Kanada (2015); reż.: Jonathan Wright; wyk.: Shanae Grimes-Beech, Steve Lund **1.35** Koncert koled w Pelplinie (1) **2.40** Butch Cassidy i Sundance Kid – western, USA (1969); reż.: George Roy Hill; wyk.: Paul Newman, Robert Redford, Katharine Ross, Strother Martin, Henry Jones **4.30** Zakończenie programu

TV POLONIA

6.15 Historia Bożego Narodzenia **6.55** Zakochaj się w Polsce (77): Zamość **7.25** Supelkowe ABC (146) **7.40** Lista Przebojów TVP ABC (12): Gwiazdka **7.55** Pytanie na śniadanie **10.45** Nożem i widelcem **11.00** Kulturalni PL (435) **12.00** Gdzie jesteś Święty Mikołaju? – film Polska (1996) **12.45** Okrasa la-

mie przepisy: Opolskie potrawy wigilijne **13.10** Barwy szczęścia (1894) **13.45** Pensjonat nad rozlewiskiem (1) – serial Polska (2017) **14.40** Oczy w oczy (97): Henryk Talar **15.10** Koledy Pospieszalskich – koncert **15.20** Program **15.30** Niespotkanie spokojny człowiek – film Polska (1975); reż.: Stanisław Bareja **16.35** Koncert koled w Pelplinie (1) – koncert **17.30** Teleexpress **17.55** Wesola nowina (1) **18.55** Barwy szczęścia (1894) **19.20** Program **19.30** Dobranocka: O krasnalach i Wigilii **20.00** Wiadomości **20.30** Oredzie Prymasa Polski Abp Wojciecha Polaka na Boże Narodzenie **20.35** Pogoda **20.45** Sport **20.50** Wesola nowina (2) **21.30** Transmisja Pasterki z Bazyliki św. Piotra w Watykanie z udziałem papieża Franciszka **23.30** Jaka Wigilia, taki cały rok – koncert koled i pastorałek z Czerwńska nad Wisłą **0.25** Niespotkanie spokojny człowiek – film TVP (1975) **1.25** Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.00 Jak to działa (122): Ciekawostki o wodzie **6.30** Agape **7.00** Teleszakupy **7.30** Pogoda **7.32** Dwie stolice **8.00** My też pastuszkowie (2): Koncert koled Chóru Dziecięcego Opery Krakowskiej **8.30** Kraków szopką opowiedziany **8.50** Muzealne opowieści (27) **9.05** Rozmowy przy stole **10.15** Pod Tatarami **10.25** Pogoda **10.30** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **10.45** Rączka świętuje: Wigilia w Koszęcinie **11.20** Zaczarowany świat bombek **11.25** Domum montes – góry Jana Pawła II **12.30** Chłopcy wczoraj, chłopcy dziś – reportaż **12.56** Muzealne opowieści (27) **13.00** Gwiazdka z Szemelem i Turoniem **13.15** Dla niesłyszących: Co niesie dzień **13.35** Święta w Wyszemborku **14.00** Teleszakupy **14.30** Nowotarski krajobraz z Janem Pawłem II **15.05** Agape **15.35** Tygodnik polityczny **16.00** Dla niesłyszących: Telekurier **16.25** Pogoda **16.30** Koleda mądrej pamięci **16.45** Dziennik regionów **17.00** Kutia w Watykanie, czyli wigilie Jana Pawła II **17.33** Pogoda **17.36** Raport pogodowy **17.38** Muzealne opowieści (27) **17.40** A kędyż go szukać – koncert **18.21** Kalendarz regionalny **18.25** Pogoda **18.30** Kronika **18.50** Raport pogodowy **18.52** Pogoda **19.00** Nowohucka Kronika Filmowa (597) **19.15** Niecodziennik **19.26** Koledy wielu pokoleń (2) **19.55** Pogoda **20.00** Święta w Wyszemborku **20.25** Rączka świętuje: Wigilia w Koszęcinie **21.03** Kronika **21.19** Raport pogodowy **21.21** Pogoda **21.23** Reporter **21.40** Steczkowsy i przyjaciele (1) **22.00** Dla niesłyszących: Dziennik regionów **22.20** Echa dnia **22.40** Pogoda **22.45** Steczkowsy i przyjaciele (2) **23.10** Zaczarowany świat bombek **23.20** Dla niesłyszących: Telekurier **23.45** Koleda mądrej pamięci **0.00** Msza Święta – Pasterka z Sanktuarium Narodowego w Zakopanem-Krzepitki **1.50** Kutia w Watykanie, czyli wigilie Jana Pawła II

POLSAT

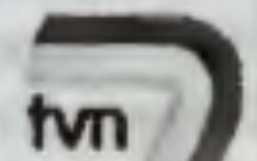
4.55 Disco Gramy **5.40** Teleszakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień z Polsat News **8.10** Król Lew 2: Czas Simby – film animowany USA/Australia (1998) **9.50** Śnięty Mikołaj 3: Ucieczka Świętego Mikołaja – komedia przygodowa USA (2006) **11.50** Kung Fu Panda i Po – film animowany USA (2010) **12.20** Pingwiny z Madagaskaru: Misja świąteczna – film animowany USA (2005) **12.40** Madagwiazdka – film animowany USA (2009) **13.10** Pada Shrek – film animowany USA (2007) **13.45** Koledowanie z Fundacją Polsat – koncert **14.45** Wielkie koledowanie z Polsatem w Krakowie – koncert **15.45** Jasnogórskie koledowanie z Polsatem – koncert **16.45** Wielkie koledowanie z Polsatem – Święta Lipka 2018 (1, 2) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.40** Święta z Disco Polo Music – program muzyczny **20.05** Kevin sam w domu – kome-

dia USA (1990) **22.15** Top Gun – film sensacyjny USA (1986) **0.45** Święta z Disco Polo Music – program muzyczny **2.45** Tajemnice losu

tvn

7.25 Nowa Maja w ogrodzie – program przyrodniczy **7.55** Akademia ogrodnika – magazyn **8.00** Dzień Dobry TVN **11.00** Tu się gotuje! – magazyn kulinarny **11.05** Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska **12.00** Szpital – serial paradokumentalny Polska **12.55** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **13.50** 19+ (295–297) – serial paradokumentalny Polska **15.10** Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska **16.10** Szkoła – serial paradokumentalny Polska **17.05** Narodziny – film religijny USA (2006) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.44** Raport smogowy – poznaj kolory powietrza **19.45** Uwaga! **20.00** Listy do M. – komedia Polska (2011) **22.25** Kryjówka – thriller USA/RPA (2012) **0.35** Mumia: Grobowiec Cesarza Smoka – film przygodowy Niemcy/USA (2008) **2.30** Co za tydzień **3.05** Uwaga! – program publicystyczny **3.30** Nic straconego – programy powtórkowe

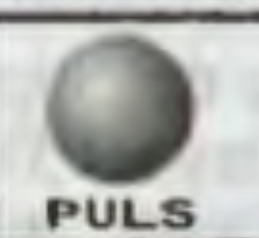
TVN 7

5.10 Ukryta prawda – serial paradokumentalny **6.15** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny **7.15** Szpital – serial paradokumentalny **8.15** Diagnoza – serial obyczajowy **9.15** Gotowe na wszystko – serial obyczajowy **10.15** Mango **11.55** Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska **12.55** Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska **13.55** Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny Polska **14.55** Szpital – serial paradokumentalny Polska **15.55** Diagnoza – serial obyczajowy **16.55** Gotowe na wszystko – serial obyczajowy **17.55** Brzydula (121, 122) – serial obyczajowy Polska **19.00** Ukryta prawda – serial paradokumentalny **20.00** Po zachodzie słońca – komedia sensacyjna USA (2004) **21.55** Kiedy aniołowie śpiewają – film familijny USA (2013) **23.40** Honey – film obyczajowy USA (2003) **1.40** Licencja na miłość – komedia romantyczna USA (2007)

TV 4

6.00 Czysta chata – magazyn **7.00** Balto – film animowany USA (1995) **8.45** Najsilniejsza drużyna świata – film familijny USA (2015) **12.30** Flintstonowie: Niech żyje Rock Vegas – komedia USA (2000) **14.25** Twister – film katastroficzny USA (1996) **16.45** Dogonić kosmos – film obyczajowy USA (1999) **19.00** Policjantki i policjanci – serial obyczajowy **20.00** Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny **21.00** Ja Cię Kręcę (1) – program rozrywkowy **23.00** Straszny film 5 – horror komediowy USA (2013) **0.50** Oko za oko (15, 16) – serial obyczajowy **2.50** Cafe Futbol

PULS

6.25 Zbuntowany anioł – telenowela **7.25** Najlepsza kuchnia! – magazyn **7.30** Najpiękniejsze baśnie: Księżniczka na ziarnku grochu – film familijny Niemcy (2010) **8.45** Życzenia wigilijne Richiego Richa – komedia USA (1998) **10.25** Świąteczna przemiana – film familijny Kanada (2014) **12.15** Świąteczna historia – komedia romantyczna USA (2016) **13.45** Dziewczynka z zapalkami – baśń filmowa Niemcy (2013) **14.55** Święty Mikołaj potrzebny od zaraz – komedia Kanada (2011) **16.335** Świąteczny amor – komedia USA (2010) **18.10** Opowieść wigilijna – film animowany USA (2009) **20.00** Gdzie jest Nemo? – film animowany USA (2003) **22.00** Wasabi: Hubert zawodowiec – film sensacyjny Francja/Japonia (2001) **23.50** G.I. Jane – dramat obyczajowy USA/Wielka Brytania (1997) **2.25** Zobacz to!

Nasze miasto

JAK OSZUKAĆ WYBORCÓW

Jeszcze nie minęły dwa miesiące od wyborów samorządowych, a już można ocenić ich wynik tam, gdzie wygrała Platforma. Najlepszym przykładem jest Warszawa. Trzaskowski został prezydentem i uważa, że skoro ma zapewnione pięć lat urzędowania, to może wyrzucić do kosza przedwyborcze obietnice i zająć się walką polityczną, która ma mu zapewnić mocną pozycję w jego partii. Wydaje się niewiarygodne, że w ciągu tak krótkiego czasu, można tak jasno udowodnić wyborcom, że zrobili głupstwo i powierzyli władzę cwaniakowi, który ich ordynarnie oszukał.

Lista spraw, które kompromitują Platformę i jej politycznego nieudacznika, jest zaskakująco długa. Przede wszystkim przed wyborami warszawscy radni Platformy uchwalili bonifikaty przy zamianie mieszkań z użytkowania wieczystego na ich własność w wysokości 98 procent (decyzję tę popierali również radni PiS). Zaraz po wyborach radni Platformy zmienili zdanie i przegłosowali zmniejszenie bonifikaty do 60 procent, co może oznaczać wzrost kosztów całej operacji nawet od kilkunastu do kilkudziesięciu tysięcy złotych. To oznacza, że tylko bardzo zamożni będą mogli sobie pozwolić na nabycie praw własności. Nowe władze miasta decyzję tę tłumaczą „troską o budżet miasta”. To przed wyborami nie pamiętali o tej trosce?

W kampanii wyborczej Platforma obiecywała znaczącą obniżkę niektórych opłat. Co robi teraz? Zapowiada podwyżkę cen biletów komunikacji miejskiej. Oczywiście nie ma już mowy o darmowych biletach dla młodzieży, co także zapowiadano przed wyborami. Ponadto Warszawa nadal zmaga się z problemem wywozu śmieci, a ratusz już tłumaczy konieczność podwyższenia opłat. Po wyborach obietnice się nie liczą, a mieszkańcy stolicy skoro są tacy głupi i uwierzyli w nasze zapewnienia, to niech teraz płacą na nasze posady i premie – zdają się mówić organizatorzy kampanii Trzaskowskiego.

Sprawa dekomunikacji nazw ulic ciągnęła się w Warszawie od dłuższego czasu. W większości miast uporano się z tym problemem, tylko Warszawa pod rządami Gronkiewicz-Waltz uparcie pozostawała w tyle. Sady uchylły decyzje wojewody mazowieckiego i warszawska Platforma w przeddzień rocznicy stanu wojennego mogła świętować swój sukces. Nie będzie ulicy Danuty Siedzikówny „Inki”, Jacka Kaczmarskiego, Zbigniewa Herberta, Rodziny Ulmów czy Komitetu Obrony Robotników. Pozostaną nazwy upamiętniające komunistycznych zdrajców czy służącą Stalinowi Armię Ludową. Oczywiście nie będzie też ulicy prezydenta Lecha Kaczyńskiego. Zapewne można się spodziewać walki z Pomnikiem Smoleńskim i braku zgody na odbudowę Pałacu Saskiego. Zdaniem Platformy i jej popleczników Polacy nie powinni przywiązywać się do swojej historii, a jeżeli już, to historię zdrajców traktować na równi z historią bohaterów walki o niepodległość.

Co zostanie po Trzaskowskim? To samo co po Gronkiewicz-Waltz: niesmak i zażenowanie, że ktoś taki mógł zostać wybrany na prezydenta stolicy. Ale nauka na przyszłość jest znacznie ważniejsza. Platforma swoje obietnice wyborcze traktuje jako ofertę dla głupich, których można oszukać, a potem wysmiać i zlekceważyć. Nie dotyczy to tylko Warszawy. Tak będzie w wyborach parlamentarnych w przyszłym roku. Już słyszymy czego to nie dokona Schetyna, jak dorwie się do władzy. Nie wierzymy w ani jedno jego słowo. Ile jest warte pokazał już Trzaskowski w Warszawie.

RYSZARD TERLECKI

Sprawy duże i małe

ŚWIATŁO, KTÓRE ŁĄCZY

W minioną niedzielę w Rynku Głównym wziąłem udział w uroczystości przekazania przez harcerzy „Betlejemskiego Świata Pokoju” mieszkańcom Krakowa. Przybyło na nią tysiące harcerzy i pozdrowienie harcerskie „Czuwaj” odbiło się mocnym echem od murów krakowskich kamienic.

To piękna akcja prowadzona przez Związek Harcerstwa Polskiego od 1991 roku. Ten ogień jest zapalany w Grocie Narodzenia Chrystusa w Betlejem, a potem przenoszony po krajach Europy. Polscy harcerze i harcerki odbierają to symboliczne światło od skautów słowackich, które przewiezione do Krakowa trafia do wszystkich chorągwi, hufców i drużyn harcerskich, a za ich pośrednictwem do mieszkańców miast i wsi w naszym kraju. Polscy harcerze przekazują go także za wschodnią granicę na Ukrainę, Litwę i Białoruś. Zdarza się także, że trafia do naszych zachodnich sąsiadów do Niemiec, Danii i państw skandynawskich.

Piękne światło w postaci drewnianych latarni z płonącej w środku świecy jest przekazywane także najwyższym władzom Polski: Prezydentowi RP, Prezesowi Rady Ministrów, Marszałkom Sejmu i Senatu, a także władzom samorządowym. W swoim wystąpieniu do harcerzy na Rynku Głównym jako przedstawiciel samorządu krakowskiego nawiązałem do tego, aby to światło rozświetliło umysły polityków i odkryło tam pokłady zgody i konsensusu. Uaktywnienie tych pokładów rozumu ludzkiego może doprowadzić do porozumienia polityków w działaniu na rzecz naszej Ojczyzny. Wiadomo bowiem, że zgoda buduje a niezgoda rujnuje, o czym przekonaliśmy się już nie raz w naszej historii.

Światło jest niezwykle cennym darem łączącym ludzi oraz dodającym wiary w codzienną egzystencję. Jego blask ułatwia pokonywanie napotykanego na drodze trudności, a także pozwala patrzeć z ufnością w przyszłość. Polscy harcerze stali się po raz kolejny strażnikami światła i podjęli się wspaniałej misji – poszukiwania dobra w drugim człowieku. Jak co roku ich pracy i zaangażowaniu pomagają będzie specjalnie przygotowane na tę okoliczność hasło „Światło, które łączy”. Harcerze ze Związku Harcerstwa Polskiego od zawsze stanowili dla nas wzór do naśladowania, za którym warto podążać, aby zmieniać otaczającą rzeczywistość. Jestem przekonany, jako były harcerz i wieloletni instruktor ZHP, że ta chęć czynienia dobra, sprawi iż, w każdym z nas wreszcie zagości miłość i zgoda.

Nie ma piękniejszych uczuć, które powinny nam szczególnie towarzyszyć w Święta Bożego Narodzenia. Przecież to właśnie czas miłości, przebaczenia i porozumienia. Dzieląc się opłatkiem przy wigilijnym stole powinniśmy się oddać tymi uczuciami i przekuć je w praktyczny czyn. Oddajmy na bok swary i niepotrzebną złość. Wyciągajmy rękę nie tylko do naszych bliskich, ale także do znajomych i sąsiadów. Uśmiech i życzliwość bliźnich niech nam towarzyszy nie tylko w dzień Bożego Narodzenia, ale także w innych dniach nadchodzącego roku. Tego Szanownym Czytelnikom życzę z okazji Świąt Bożego Narodzenia.

ŚLAWOMIR PIETRZYK

TVP1

5.15 Dwaj bracia – film przygodowy, Wielka Brytania, Francja (2004)
7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach 8.00 Jaka to melodia? (3968) 8.30 Wśród nocnej ciszy – koledy Telewizji Polskiej i Radia Plus z Archikatedry Oliwskiej (1) 9.35 Wśród nocnej ciszy – koledy Telewizji Polskiej i Radia Plus z Archikatedry Oliwskiej (2) 10.35 Józef i Maryja – dramat, Kanada (2016); reż.: Roger Christian; wyk.: Kevin Sorbo, Lara Jean Chorostek, Katie Boland 12.00 Urbi et Orbi – transmisja błogosławieństwa z Watykanu 12.45 Natura w Jedyńce: Planeta lasów. Na górskich szczytach – film dokumentalny, Hiszpania (2017) 13.15 Święta z gwiazdami 13.25 Shelby – pies, który pokochał święta – komedia familijna, Kanada (2014) 15.00 Święta z gwiazdami 15.10 Alan Quatermain i Zaginione Miasto Złota – film przygodowy, USA (1987); reż.: Gary Nelson; wyk.: Richard Chamberlain, Sharon Stone, Hanry Silva 17.00 Teleexpress 17.15 Pogoda 17.30 Jaka Wigilia, taki cały rok – koncert koled i pastorałek z Czerwinka nad Wisłą 18.35 Jaka to melodia? (3969) – teleturniej muzyczny 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Sport 20.20 Rolnik szuka żony 5 (13) (wydanie specjalne) – reality show 21.20 Facetti od kuchni – komedia, Francja (2012); reż.: Daniel Cohen; wyk.: Jean Reno, Michael Youn, Salome Stevenin, Serge Larivière 22.55 Reguła milczenia – dramat, USA (2012); reż.: Robert Redford; wyk.: Robert Redford, Shia LaBeouf, Julie Christie, Sam Elliot (dozwolone od lat 16) 0.55 Tara Road – dramat, Irlandia (2005) 2.40 Alan Quatermain i Zaginione Miasto Złota – film przygodowy, USA (1987) 4.15 Zakończenie dnia

TVP2

5.05 Orędzie Prymasa Polski Abp Wojciecha Polaka na Boże Narodzenie 5.20 Koło fortuny (115) 5.55 Miasto zgody 6.25 Miłość w Japonii – komedia romantyczna, Francja (2017) 8.05 Magiczne drzewo – film przygodowy, Polska (2008); reż.: Andrzej Maleszka; wyk.: Maja Tomawska, Filip Fabiś, Adam Szczegółka, Joanna Zientarska, Agnieszka Grochowska, Andrzej Chyra, Hanna Śleszyńska, Maciej Wierzbicki, Dominika Kluźniak, Anna Guzik 9.40 Magiczne sianie – film obyczajowy, Niemcy (2017) 11.15 Butch Cassidy i Sundance Kid – western, USA (1969) 13.10 Opowieści wigilijne 14.00 Familiada (2506) 14.35 Koło fortuny (odcinek świąteczny) 15.15 Koledwo: Stanisława Celińska i goście 16.30 Alvin i wiewiórki 2 – komedia familijna, USA (2009); reż.: Betty Thomas; wyk.: Zachary Levi, David Cross, Jason Lee, Wendie Malick, Anjelah Johnson 18.00 Panorama 18.15 Pogoda 18.20 Sport Telegram 18.30 Uwierzyć w święta – film obyczajowy, Kanada (2015); reż.: Jonathan Wright; wyk.: Shanae Grimes – Bech, Steve Lund 20.10 Asterix i Obelix: Misja Kleopatra – komedia, Francja/ Niemcy (2002); reż.: Alain Chabat; wyk.: Gerard Depardieu, Christian Clavier, Jamel Debbouze 22.15 72 godziny (3) – film sensacyjny, USA/Francja (2014); reż.: McG; wyk.: Kevin Costner, Connie Nielsen, Amber Heard (dozwolone od lat 16) 0.15 Tylko ty – komedia, USA (1994); reż.: Norman Jewison; wyk.: Marisa Tomei, Robert Downey Junior, Billy Zane 2.10 Ślepy traf – film sensacyjny, USA (2013); reż.: Brad Furman; wyk.: Justin Timberlake, Ben Affleck, Gemma Arterton (dozwolone od lat 16) 3.45 Przychodzi facet do lekarza – komedia, Belgia/Francja (2014) 5.35 Zakończenie programu

TV POLONIA

6.50 Trędowata – melodramat, Polska (1976) 8.25 Koleda 8.30 Bajki z okna: Historia świąteczna o rosochatym włóczędze 9.00 Akademia pana Kleksa (1): Przygoda księcia Mateusza – film przygodowy, Polska (1983) 10.30 Wesoła nowina (1) 11.25 Wesoła nowina (2) 12.00 Urbi et Orbi – transmisja błogosławieństwa z Watykanu 12.45 Barwy szczęścia (1895) 13.15 Drogi wolności (3): Herbata z cukrem 14.20 Znachor – dramat, Polska (1981); reż.: Jerzy Hoffman 16.35 Wśród nocnej ciszy – koledy Telewizji Polskiej i Radia Plus z Archikatedry Oliwskiej (1) 17.30 Teleexpress 17.55 Wśród nocnej ciszy – koledy Telewizji Polskiej i Radia Plus z Archikatedry Oliwskiej (2) 18.45 Barwy szczęścia (1895) 19.15 Stąd do Ratuszowej Wieży 19.45 Dobranocka: Miś Uszatek: Chocinka (51) 20.00 Wiadomości 20.30 Pogoda 20.35 Sport 20.45 Ogniem i mieczem – dramat historyczny, Polska (1999) 23.45 Opowieści wigilijne 0.35 Wśród nocnej ciszy – koledy Telewizji Polskiej i Radia Plus z Archikatedry Oliwskiej (1) 1.30 Powtórki programów

TELEWIZJA
KRAKÓW

6.00 Sonda 2 (70): Największe tajemnice nauki 6.30 Było, nie minęło 7.05 Turystyczna jazda 7.15 Rok w ogrodzie 7.45 Gwiazdka z Szelemem i Turoniem 8.20 Ostoja (191) 8.50 Pogoda 8.55 Oblicze miłosierdzia 10.00 Pogoda 10.01 Muzealne opowieści (208) 10.03 Portrety muzyczne: Hej, w dzień narodzenia. Koledy Capelli Cracoviensis w bazylice św. Anny w Krakowie 10.25 Krakowskie portrety: Książd Jerzy Bryła 11.00 Urok życia: Agnieszka Chrzanowska 12.05 Koncert koled: A cóż z tą dzieciną 12.50 W świątyni dźwięków 13.05 Koledowe karaoke 13.30 Luisa Spagnoli (1) 15.25 Koledy i pastorałki śpiewa Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” 16.00 Morskie opowieści 16.30 Pogoda 16.30 Antenowe remanenty 16.40 Koledowe karaoke 16.55 Lwowskie wspominki spod choinki 17.30 Pogoda 17.34 Raport pogodowy 17.36 Muzealne opowieści (208) 17.40 Niedzielnik 17.55 Nowohucka Kronika Filmowa (597) 18.05 Krakowskie portrety: Adam Ziemianin 18.30 Kronika 18.49 Raport pogodowy 18.51 Pogoda 18.54 Muzealne opowieści (208) 19.00 Obrachunki Fredrowskie, czyli Fredro po męsku na motywach wybranych komedii Aleksandra Fredry – spektakl, Polska 19.55 Pogoda 20.00 Gwiazdka z Szelemem i Turoniem 20.25 Koledy i pastorałki śpiewa Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” 21.03 Kronika 21.19 Pogoda 21.22 Raport pogodowy 21.24 Ziemia Jezusa: Betlejem: Bazylika Narodzenia Pańskiego 21.35 Morskie opowieści 22.00 Dla niesłyszających: Dziennik regionów 22.20 Koledowe karaoke 22.40 Pogoda 22.43 W świątyni dźwięków 22.55 Lwowskie wspominki spod choinki 23.30 Koledy i pastorałki śpiewa Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” 0.05 Koncert koled: A cóż z tą dzieciną

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Mickey: Bajkowe święta – film animowany USA (1999) 8.40 Scooby-Doo: Upiorna Gwiazdka – film animowany USA (2012) 9.10 Kraina lodu: przygoda Olafa – film animowany USA (2017) 9.40 Smerfy: Opowieść wigilijna – film animowany USA (2011) 10.15 Świąteczna gorączka – komedia USA (1996) 12.05 Święty Mikołaj z 34. ulicy – film familijny USA (1994) 14.35 Zawód Święty Mikołaj – komedia USA (2001) 16.25 Kevin sam w domu – komedia USA (1990) 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.40 Smerfy: Opowieść wigilijna – film animowany USA (2011) 20.05 Titanic (1/2) – dramat USA (1997)

22.10 Hotel Marigold – komediodramat Wielka Brytania/USA/Zjednoczone Emiraty Arabskie (2011) 0.50 Wielkie koledowanie z Polsatem – Święta Lipka 2018 (1, 2) – koncert 2.50 Tajemnice losu

7.40 Mój przyjaciel delfin 2: Ocali Mandy – film familijny USA (2014) 9.35 Potwory i spółka – film animowany USA (2001) 11.25 Witaj, Święty Mikołaju! – komedia USA (1989) 13.15 Charlie i fabryka czekolady – komedia przygodowa USA (2005) 15.25 Zaczarowana – komedia fantasy USA (2007) 17.25 Madagaskar – film animowany USA (2005) 19.00 TVN Fakty, sport, pogoda 19.44 Raport smogowy – poznaj kolory powietrza 19.45 Uwaga! – magazyn reporterów 20.00 Listy do M. 2 – komedia romantyczna Polska (2015) 22.15 To właśnie miłość – komedia romantyczna Wielka Brytania/USA (2003) 0.55 Tu się gotuje! – magazyn 1.00 Kryjówka – thriller USA/RPA (2012) 3.00 Drzewo marzeń – reality show 3.50 Nic straconego – programy powtórkowe

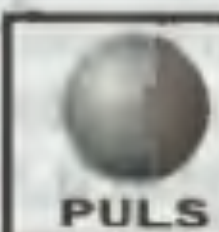
TVN 7

6.35 Mango 8.40 Dziewczyny z Hollywood – program rozrywkowy 8.45 Dwóch i pół – serial komediowy – serial fabularno-dokumentalny 9.30 Bezuchy zając i uszaty psiak – film animowany Niemcy (2013) 10.50 Pewnego razu w czasie Wigilii – film familijny USA (2014) 12.30 Na ratunek wielorybom – film przygodowy USA (2012) 14.30 Trzej muszkieterowie – film przygodowy USA/Wielka Brytania (1973) 16.25 Niania – film familijny USA/Francja/Wielka Brytania (2005) 18.15 Jak ukraść Księżyc – film animowany USA (2010) 20.00 Dziennik Bridget Jones – komedia romantyczna Francja/Wielka Brytania (2001) 21.55 Tajemnice losu – musical USA/Wielka Brytania/Kanada (2014) 0.25 Słaby punkt – thriller USA/Niemcy (2007) 2.40 Teoria chaosu – komedia USA (2008)

TV 4

6.00 Czysta chata – magazyn 7.00 Benny Hill – program rozrywkowy 7.45 Amerykańska opowieść wigilijna – film animowany USA (1986) 9.30 Kasper – film familijny USA (1995) 11.30 Bitwa na bombki – komedia obyczajowa Kanada/USA (2010) 13.30 Piłki z jajami – komedia USA (2007) 15.10 Ja Cię Kręcę – program rozrywkowy 17.10 Zwierzak – komedia USA (2001) 19.00 Policjanci i policjanci – serial obyczajowy 20.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny 21.00 Ja Cię Kręcę – program rozrywkowy 23.00 Selekcja – film kryminalny Polska (2018) 0.20 Predator 2: Starcie w miejskiej dżungli – film sensacyjny USA (1990) 2.45 Polityka na ostro – program publ. 3.40 Interwencja

PULS

6.30 Zbuntowany anioł – telenowela 7.30 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm: Czerwony Kapturek – baśń filmowa Niemcy (2012) 8.40 Gwiazdka Eloise – komedia kryminalna Kanda (2003) 10.20 Dziewczynka z zapalkami – baśń filmowa Niemcy (2013) 11.45 W świecie baśni: 12 miesięcy i film familijny Rosja (2015) 14.25 Gdzie jest Nemo? – film animowany USA (2003) 16.30 King Kong – film przygodowy Nowa Zelandia/USA/Niemcy (2005) 20.00 Robin Hood: Książę złodziei – film przygodowy USA (1991) 22.50 Czerwony smok – thriller USA/Niemcy (2002) 1.15 Siła rażenia – film sensacyjny Rumunia/USA/Wielka Brytania (2006) 3.15 Zobacz to!

Zapiski Jakuba Klenia

PRZY ŚWIĘTACH O KARPIU

Chyba nikt nie wyobraża sobie polskiej Wigilii bez tradycyjnego karpia (choć są już eksperymetatorzy, którzy na tę okazję potrafią podać norweskiego łososa). Są i tacy dziwacy, jak Anglicy, którzy uważają, że karp jest rybą niejadalną. Ale większość Polaków za świątecznymi karpami po prostu przepada.

Chociaż karp nie jest naszą rybą rodzimą. W naturze występuje w południowej i południowo-wschodniej części Europy oraz we wschodniej części Azji. Do nas został sprowadzony przed wiekami i stał się chyba najbardziej popularną rybą hodowlaną.

W naszych wodach spotkać można dwie odmiany karpia. Pierwszą z nich jest karp dziki – sazan, a drugą karp udomowiony. Ten ostatni występuje w czterech odmianach: karp huskowy (pełnołuski) – ułożenie i wygląd łusek jest podobny do sazana; karp liniowy – na linii bocznej ma rząd dużych łusek lustrzanek; karp lustrzeń, karp królewski, karp galicyjski – ma 1 lub 3 rzędy łusek lustrzanych po bokach ciała lub rozrzuconych; i wreszcie karp bezłuski, golec – nie posiada łusek.

Ponadto w Polsce mamy pięć odmian barwnych: złotą, szarą, żółto-białą, brązową i niebieską.

Ale dobrze wiedzieć, że w świecie żyją także inne fascynujące odmiany karpia. Niewątpliwie do najciekawszych należy karp syjamski. To największy przedstawiciel ryb karpowatych na świecie. Karpie syjamskie są rybami wędrownymi, które spotkać można jedynie w rzekach Mae Klong, Mekong i Chao Phraya w Indochinach. Maksymalne długości tych karpów wynoszą 3 metry, a ich waga dochodzi do 300 kilogramów. Są zagrożone wyginięciem z powodu przełowienia i utraty siedlisk. Karpie syjamskie odwiedzają często głębokie baseny, ale sezonowo przenoszą się na wody kanałów lub rzek zalewowych. Dorosłe osobniki żywią się glonami, fitoplanktonem oraz owocami zalewanych szczytków roślin lądowych. W Kambodży, dorosłe ryby migrują z jeziora Tonle Sap do rzeki Mekong pod koniec poru suchego. Kolor ryby jest najczęściej bardzo ciemny, a nawet czarny z białym podbrzuszem. Dolna warga wysunięta nieco do przodu, gruba i silnie umięśniona.

Na karpie syjamskie organizują wyprawy wędkarze z Europy i Stanów Zjednoczonych – wielka ryba po prostu kusi.

A po to, by mieć jakieś wyobrażenie tej wyjątkowej ryby, poniżej zamieszczam zdjęcie karpia syjamskiego ważącego około 100 kilogramów. Niezły. Prawda?

JAKUB KLEN

Za kierownicą

KTO PRZYNOSI PREZENTY?

Na początek krótki „Słownik dla słoików”, bo i tacy w naszym mieście mieszkają. W Krakowie, a i w Galicji całej, w grudniu przynosi prezenty św. Mikołaj (6.12), ten prawdziwy, biskup Mirry (obecnie w Turcji), potem zaś z Bari, kiedy jego zwłoki ukradli włoscy marynarze, a nie jakiś z północnej Finlandii. Natomiast kolejnym dniem prezentowym jest Wigilia Świąt Bożego Narodzenia (24.12), kiedy pod choinkę zwaną w Krakowie drzewkiem dary dla grzecznych chłopców i niegrzecznych dziewczynek przynosi Aniołek. Żaden tam Gwiazdor, jak to ma miejsce w dawnym zaborze rosyjskim. U nas w Krakowie choinkowe ozdoby zwą się bańkami, bo przypominają te mydlane i kształtem, i kolorem. Natomiast w okolicach Warszawy mówi się na nie „bombki”. Prawdą jest bowiem, że w szklanych okrągłych naczyniach umieszczali materiały wybuchowe ludzie walczący niegdyś o wyzwolenie społeczeństwa, obecnie zwani terrorystami. Czego najlepszym przykładem Ignacy Hryniewicz, student matematyki z Petersburga, który pod powóz cara Aleksandra II rzucił taki przedmiot. Car wprawdzie zginął, ale i Hryniewicz także, jak na Polaka przystało. Ostatnio w niektórych „środkach masowego przekazu”, TVP nie wyłączając, mnoży się pojęcie Mikołajków. Wyjaśniam więc, iż Mikołajki są to niesłubne dzieci Dziadka Mroza, który przybywając na Ziemię uszczęśliwiał prezentami radzieckie dzieci – ale w swoim czasie także polskie i inne z krajów Układu Warszawskiego – w okolicach każdego Nowego Roku. Inaczej być nie mogło, bo Mikołaj jest najważniejszym świętym rosyjskiej cerkwi prawosławnej, więc w ZSRR w ogóle go nie było.

A teraz przejdźmy do meritum. Co kupić automobilście na prezent, który w Krakowie przyniesie mu Aniołek pod drzewko? Najpewniej zestaw felg, czyli obręczy kół z lekkiego stopu. Oburzy się pewnie każdy starszy kierowca. Jak to alufelgi na czas zimowej eksploatacji? A jednak. Niegdyś istotnie odradzano stosowanie alufelg na drogach i ulicach posypanych grubą warstwą soli, czy innych chlorków. Obecnie takie koła wykonane są ze znacznie lepszych materiałów niż kiedyś, pokryte lakierem termoutwardzalnym i nie zarysują ich nawet ostre kawałki lodu, więc po zimie nie trzeba ich regenerować – wyjaśnia WOJTEK CAPAŁA z serwisu ogumienia w Nowej Hucie u zbiegu ulic Kocmyrzowskiej i Cienistej. Jeżeli już rodzina złożyła się na komplet kół zarówno polepszających estetykę pojazdu, jak i ułatwiających jazdę w zimie, to warto pomyśleć o komplecie zaworów do nich, zwłaszcza, gdy auto ma monitorowany system kontroli ciśnienia w ogumieniu. A opony zimowe? Jak już ktoś ma ubiegłoroczny komplet to założyć na te alufelgi, pod warunkiem, że bieżnik jest nie płytszy niż 4 mm (nowa opona ma głębokość bieżnika 8–9 mm). I najlepiej uczynić to w takiej firmie, gdzie opona i felga zostaną odpowiednio wyważone. A do środka opony konieczne zestaw mieszanki azotu, przypomina Wojtek Capała, bo azot prawie nie ulega wahaniom ciśnienia w zależności od temperatury otoczenia. Zwłaszcza na zimę jest to znacznie korzystniejsze rozwiązanie niż zwykłe powietrze atmosferyczne, zawierające więcej wilgoci powodującej korozję stalowych elementów opony.

WOJCIECH MACHNICKI

TVP1

5.35 Józef i Maryja – dramat, Kanada (2016); reż.: Roger Christian; wyk.: Kevin Sorbo, Lara Jean Chorostek, Katie Boland 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach 8.00 Jaka to melodia? (3969) – teleturniej muzyczny 8.45 Faceci od kuchni – komedia, Francja (2012); reż.: Daniel Cohen; wyk.: Jean Reno, Michael Youn, Salome Stevenin, Serge Lariviere 10.10 Rodzina na święta – film obyczajowy, USA (2016); reż.: Amanda Tapping; wyk.: Lacey Chabert, Tyron Leitso, Milli Wilkinson 11.40 Natura w Jedyńce: Góry. Życie ponad chmurami. Góry Skaliste – film dokumentalny Wielka Brytania (2017); reż.: Ted Oakes 13.20 Teatr Telewizji: Pchła Szachrajka – spektakl, Polska; reż.: Anna Seniuk; wyk.: Ewa Konstanca Bulhak, Kinga Ilgner, Paulina Korthlars, Anna Lobedan, Piotr Piksa, Paweł Paprocki, Bartłomiej Bobrowski, Kacper Matula, Anna Seniuk, Martyna Dudek 14.20 Święta z gwiazdami 14.30 Skoki Narciarskie: Mistrzostwa Polski – Zakopane 17.00 Teleexpress 17.20 Pogoda 17.30 Rolnik szuka żony 5 (13) (wydanie specjalne) – reality show 18.35 Jaka to melodia? (3970) – teleturniej muzyczny 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Sport 20.20 Błękitna głębia – thriller, USA (2005); reż.: John Stocckwell; wyk.: Jessica Alba, Paul Walker, Scott Caan (dozwolone od lat 16) 22.20 Zgadnij, kim jestem? – komedia, Wielka Brytania (1998); reż.: Jackie Chan, Benny Chan; wyk.: Jackie Chan, Michelle Ferre, Mirai Yamamoto, Ron Smerczak, Ed Nelson 0.15 Rozmowy kontrolowane; komedia, Polska (1991); reż.: Sylwester Chęciński; wyk.: Stanisław Tym, Irena Kwiakowska, Alina Janowska, Krzysztof Kowalewski, Marian Opania, Jerzy Turek, Jerzy Bończak, Zofia Merle 1.50 Reguła milczenia – dramat, USA (2012); reż.: Robert Redford; wyk.: Robert Redford, Shia LaBeouf, Julie Christie, Sam Elliot (dozwolone od lat 16) 3.50 Zakończenie dnia

TVP2

5.40 Koło fortuny (116) – teleturniej 6.20 Latający renifer – film familijny, USA (2003) 8.10 Alvin i wiewiórki 2 – komedia familijna, USA (2009) 9.45 Asterix i Obelix: Misja Kleopatra – komedia, Francja/Niemcy (2002) 11.50 Gwiazdy w południe: Dwa złote kóły – film USA (1959); reż.: Edward Dmytryk; wyk.: Henry Fonda, Anthony Quinn, Richard Widmark, Dorothy Malone 14.00 Familiada (2507) – teleturniej 14.35 Koło fortuny (odcinek świąteczny) – teleturniej 15.20 Koncert kolęd w Pelplinie (2) 16.10 Nietykali – komediodramat, Francja (2011) 18.00 Panorama 18.15 Pogoda 18.20 Sport Telegram 18.30 Dziewczyny z wyższych sfer – komedia, USA (2003); reż.: Boaz Yakin; wyk.: Brittany Murphy, Heather Locklear, Dakota Fanning, Marley Shelton, Donald Faison 20.10 27 sukienek – komedia, USA (2008); reż.: Anne Fletcher; wyk.: Katherine Heigl, Judy Greer, James Marsden, Brian Kerwin 22.10 La La Poland 2 (odcinek świąteczny) – program rozrywkowy 22.50 Gorący posiłek – komedia, USA (2015); reż.: Anne Fletcher; wyk.: Reese Witherspoon, Sofia Vergara, Matthew Del Negro 0.30 Czarny pies – film sensacyjny, USA (1998); reż.: Kevin Hooks; wyk.: Patrick Swayze, Meat Loaf, Randy Travis, Brenda Strong, Erin Broderick 2.10 72 Godziny (3) – film sensacyjny, USA/Francja (2014) (dozwolone od lat 16) 04.05 Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.25 Opowieści Wigilijne 7.10 Koncert kolęd w Pelplinie (1) 8.15 Baw się słowami 8.45 Akademia pana Kleksa (2): Tajemnica Golarza Filipa – film przygodowy 10.15 Wśród nocnej ciszy – kolędy Telewizji Polskiej i Radia Plus z Archikatedry Oliwskiej (1) – koncert 11.15 Kolęda wigilijna – film muzyczny 12.30 Wśród nocnej ciszy – kolędy Telewizji Polskiej i Radia Plus z Archikatedry Oliwskiej (2) 13.20 Barwy szczęścia (1896) 13.55 Kabaret: Wszystkiego zabawnego (1): Mikołaj 14.40 Program 14.55 Trędowata – melodramat, Polska (1976); reż.: Jerzy Hoffman; wyk.: Elżbieta Starostecka, Leszek Teleszyński, Jadwiga Barańska, Czesław Wollejko, Lucyna Brusikiewicz, Irena Malkiewicz, Anna Dymna, Gabriela Kownacka, Mariusz Dmochowski, Piotr Fronczewski 16.35 Kabaret: Wszystkiego zabawnego (2): W poszukiwaniu ducha 17.30 Teleexpress 17.55 Kolędy: Stanisława Celińska i goście – koncert 19.00 Barwy szczęścia (1896) 19.30 Dobranocka: Historia świąteczna o rosochatym włóczędze 20.00 Wiadomości 20.30 Pogoda 20.35 Sport 20.45 Uwaga. Premiera! Bodo – dramat, Polska (2016); reż.: Michał Kwieciński; wyk.: Antoni Królikowski, Tomasz Schuchardt, Agnieszka Wosińska, Anna Pijanowska, Patrycja Kazadi 22.45 Kolędy: Stanisława Celińska i goście – koncert 23.55 Noc Świętego Mikołaja – film Polska (2000); reż.: Janusz Kondratiuk; wyk.: Zbigniew Buczkowski, Grzegorz Malecki, Wojciech Wasiak, Leszek Zduń, Barbara Dziekan, Edyta Olszówka, Justyna Sieńczyłło, Jerzy Rogalski, Michał Kowalski, Magdalena Emilianowicz 1.00 Baw się słowami 1.30 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.00 Ukryte skarby 6.30 Biegający Wilk 7.05 Podziw – reportaż 7.35 Szafa polska 1945–89 8.35 Kolęda w okopach 8.55 Pogoda 9.05 Głos regionów 10.00 Pogoda 10.01 Muzealne opowieści (212) 10.05 FilMOTEKA Małopolska: Oto człowiek 11.05 Parafia z sercem (161): Kolędy u św. Rity 11.25 Krakowskie portrety: Adam Ziemianin 12.00 Koncert kolęd: A coś z tą dzieciną 12.30 Pani Janka z Kotrysiej Polany 12.50 Rączka przy świątecznym stole – magazyn kulinarny 13.30 Luisa Spagnoli (2) 15.20 Na Wigilię zapraszają te, co skaczą i fruują 15.45 Ukryte skarby 16.10 Biegający Wilk 16.40 Pogoda 16.45 Kolęda w okopach – reportaż 17.00 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie 17.32 Pogoda 17.34 Raport pogodowy 17.36 Muzealne opowieści (212) 17.40 Krakowskie portrety: Książd Jerzy Bryła 18.05 Kalendarz regionalny 18.15 Karmel #NastawSięNaKulturę 18.30 Kronika 18.50 Raport pogodowy 18.52 Pogoda 18.55 Muzealne opowieści (212) 19.00 Urok życia: Andrzej Zieliński – film dokumentalny 19.25 Urok życia: Jacek Zieliński 19.55 Pogoda 20.00 Ukryte skarby – cykl reportaży 20.30 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie – magazyn 21.03 Kronika – program informacyjny 21.14 Raport pogodowy 21.16 Pogoda 21.19 Zapraszamy w Tatry – powiaty 21.35 Podziw – reportaż 22.00 Dla niesłyszących: Dziennik regionów 22.20 Pani Janka z Kotrysiej Polany – reportaż 22.40 Pogoda 22.45 Koncert kolęd „A coś z tą dzieciną” 23.10 Na Wigilię zapraszają te, co skaczą i fruują – impresja filmowa 23.30 Rączka przy świątecznym stole 0.05 Kolęda w okopach – reportaż 0.20 Szafa polska 1945–89 – film dokumentalny 1.35 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie 2.10 Głos regionów

POLSAT

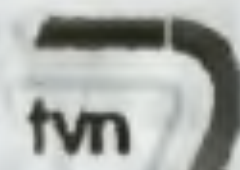
4.55 Disco Gramy 5.40 Tętezakupy TV Okazje 6.00 Nowy dzień z Polsat

News 7.55 Artur ratuje Gwiazdkę – film animowany Wielka Brytania (2011) 10.00 „101 dalmatyńczyków” – komedia USA (1996) 12.10 Dirty dancing – film muzyczny USA (1987) 14.30 Top Gun – film sensacyjny USA (1986) 16.55 Kung Fu Panda: Święta, święta i Po – film animowany USA (2010) 17.25 Pingwiny z Madagaskaru: Misja świąteczna – film animowany USA (2005) 17.45 Madagwiazdka – film animowany USA (2009) 18.15 Pasa Shrek – film animowany USA (2007) 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.40 Klan lodu: Przygoda Olafa – film animowany USA (2017) 20.05 Titanic (2-ost.) – dramat USA (1997) 22.10 Drugi Hotel Marigold – komediodramat Wielka Brytania/USA (2015) 0.55 Supermarket – thriller Polska (2012) 2.45 Tajemnice Losu

tvn

7.55 Milionerzy – wydanie specjalne – teleturniej 9.20 Madagaskar – film animowany USA (2005) 10.55 Grinch: Święta nie będzie – film familijny USA/Niemcy (2000) 12.50 Śnieżne psy – komedia Kanada/USA (2002) 14.40 Strażnicy Galaktyki – film s.f. USA/Wielka Brytania (2014) 17.00 Zaplątani – film animowany USA (2010) 19.00 TVN Fakty, sport, pogoda 19.44 Raport smogowy i poznaj kolory powietrza 19.50 Uwaga! – magazyn reporterów 20.00 Królowa Śnieżka – baśń filmowa USA (2012) 22.10 Wracajcie, skąd przyszliście (4-ost.) – serial dokumentalny 23.10 Pompeje – film katastroficzny Kanada/Niemcy/USA (2014) 1.05 To właśnie miłość – komedia romantyczna Wielka Brytania/USA (2003)

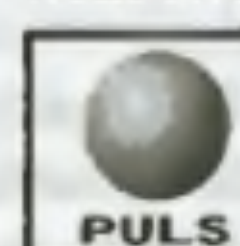
TVN 7

6.45 MAnGo 8.50 Dziewczyny z Hollywood: Jane Fonda 9.10 Kung Fu Panda – film animowany USA (2008) 10.45 Świąteczne psiaki – film familijny USA/Kanada (2009) 12.25 Elf – film familijny USA (2003) 14.10 Cztery muszkieterowie – film przygodowy USA/Wielka Brytania/Hispania/Panama (1974) 16.10 Niania i wielkie bum – film familijny Wielka Brytania/Francja/USA (2010) 18.10 Minionki rozrabiają – film animowany USA (2013) 20.00 Bridget Jones: W pogoni za rozumem – komedia Wielka Brytania/Francja/Niemcy/USA/Irlandia (2004) 0.50 Zawsze tylko ty – komediodramat USA (2009)

TV 4

6.00 Czysta chata – magazyn 7.00 Kacper – film familijny USA (1995) 9.05 Niania w akcji – komedia karate Hongkong (2006) 12.00 Dogonić kosmos – film obyczajowy USA (1999) 14.10 Ja Cię Kręcę i program rozrywkowy 16.10 Za wszelką cenę – dramat obyczajowy USA/Kanada (2004) 19.00 Policjanci i policjanci – serial obyczajowy 20.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny 21.00 Ja Cię Kręcę i program rozrywkowy 23.00 Selekcja: Odwrócony – film kryminalny Polska (2018) 0.35 Martwa cisza – horror USA (2007)

PULS

6.00 Kontrakt na miłość 2 7.00 Zbuntowany anioł – telenowela 8.00 PAn Magoo – komedia USA (1997) 9.50 King Kong – film przygodowy Nowa Zelandia/USA/Niemcy (2005) 13.25 Białe kiel – film przygodowy USA (1991) 15.30 Opowieść wigilijna – film animowany USA (2009) 17.30 Holiday – komedia romantyczna USA (2006) 20.00 Karmazynowy przypływ – thriller USA (1995) 22.20 Angielska robota – film sensacyjny Wielka Brytania/USA (2008) 0.35 Przekręt – komedia sensacyjna Wielka Brytania/USA (2000)

Prawnik radzi

NIEPRAWDZIWE DANE

Od ponad roku usiłuję sprostować nieprawdziwe dane, jakie zamieszcza na mój temat Wikipedia. Moje próby są odrzucane przez tzw. redaktorów. Motywacja jest taka sama – „nie, bo nie”. Będę zmuszony do podjęcia radykalniejszych działań. Co zrobić w tej sprawie, aby odbyło się to w miarę szybko?

★★★

Najprostszym sposobem jest skorygowanie treści obejmujących dane hasło znajdujące się w Wikipedii, wedle zasad obowiązujących na tym portalu. Niektóre hasła każdy użytkownik internetu może edytować, a jeśli to nie jest możliwe, można skorzystać z pomocy Wikipedia Foundation, właściciela i administratora strony, klikając link „Zgłoś błąd” i postępując według wyświetlanych tam instrukcji. Jeśli z jakichś przyczyn działania te nie odniosą rezultatu, pozostaje Panu złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa zniesławienia przez ich autora, o ile wpisy mają taki charakter. Należy wówczas złożyć wniosek o zwrócenie się do ww. Fundacji o udostępnienie danych umożliwiających ustalenie, z jakiego adresu sieciowego dokonano wpisu stwierdzającego wedle Pana nieprawdę, a następnie zidentyfikowania osoby, która go dokonała. (sp)

W Klubach Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta

SPOTKANIA ZE ŚWIĘTYM MIKOŁAJEM

Każdego roku początkiem grudnia do naszych domów, szkół, przedszkoli zagląda wyjątkowy gość. Z prezentami, ciepłym słowem i uśmiechem, w towarzystwie Elfów, Śnieżynek albo Aniołków spotyka się z najmłodszymi. Nie mogło tych spotkań zabraknąć także i w tym roku w nowohuckich Klubach Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta.

Święty Mikołaj w Klubie Dukat.

Już 5 grudnia Mikołaj zaglądał do Klubu Karino, gdzie jeszcze przed jego przybyciem wszyscy wzięli udział w warsztatach podróżniczych *Wioska Świętego Mikołaja*. Dzieci oraz rodzice mogli posłuchać interesujących opowieści podróżnika o Laponii i Fabryce Świętego Mikołaja. Dowiedzieli się, co to są noce i dni polarne oraz jak wygląda życie codzienne mieszkańców. Następnie dzieci wraz z rodzicami degustowali rozgrzewający lapoński napój z przyprawami korzennymi. Później wszyscy założyli mikołajkowe czapeczki i zatańczyli taniec elfów. Po warsztatach dzieci odwiedził sam Święty Mikołaj, który wręczył dzieciom upominki i wsłuchał się w dziecięce marzenia. Na koniec każdy mógł zrobić sobie zdjęcie z Mikołajem.

6 grudnia do Klubu Dukat przybyło bardzo dużo dzieci, rodziców i dziadków. Wszyscy przyszli na spotkanie ze św. Mikołajem, który co roku przybywa z prezentami do grzecznych dzieci. Lecz niestety wśród gości pojawił się również Diabełek, który nieco narozrabiał i poprzestawiał drogowskazy. Chciał, aby Święty Mikołaj nie dotarł do dzieci z prezentami. Na szczęście bardzo pomysłowy Aniołek wraz z najmłodszymi widzami sprytnie przekonali urwisa Diabełka, że musi się poprawić i naprawić wszystko, co zniszczył. Cała przygoda zakończyła się dobrze. Dzieci wraz z Aniołkami i Diabełkiem oraz rodzicami i dziadkami przywołały piosenką Świętego Mikołaja, który dla każdego najmłodszego uczestnika przygotował kolorowy i bardzo słodki prezent.

W piątkowe popołudnie 7 grudnia Święty Mikołaj odwiedził z workiem pełnym prezentów dzieci z zespołu baletowego Gaduły w Klubie Zgody. Dla

tego szczególnego Gościa dzieci pod kierunkiem Agnieszki Safińskiej przygotowały program okolicznościowy z recytacją wierszy, piosenkami i tańcami w choreografii Barbary Gatty-Kostyal. Pierwszym tańcem był *Sen w hipermarkecie* do oryginalnej muzyki z filmu *Królowa Śnieżka*. Bajkowy taniec dzieci wykonały, wcielając się w postacie krasnoludków i Królowy. Dzieci z grupy zerówkowej przygotowały dla Gościa piosenkę o choince i wyrecytowały wiersze. Choć śniegu za oknem jeszcze niewiele, dzieci zaśpiewały także piosenkę o zimie. Następnie pojawiły się małe pszczołki wraz z 2 misiami w choreografii *Misie Lakomczuchy* do muzyki Nikolaia Rimskiego-Korsakowa. Podczas spotkania ze Świętym Mikołajem ważnym punktem była prezentacja nowej choreografii zatytułowanej *Leniwe koty* do muzyki Andrew Lloyd Webbera z musicalu *Koty*. Na koniec dziewczynki zatańczyły żywiołową, skoczną *Polkę kowbojkę* do muzyki Kelly Family. Po pokazach tanecznych Mikołaj wręczył każdemu dziecku paczkę upominkową i z każdym zamienił kilka słów. Na koniec dzieci zaprosiły Mikołaja do wspólnego tańca.

Orszak Świętego Mikołaja zakończył swoje wojażowanie po Nowej Hucie 9 grudnia w Klubie Pod Kasztanami. Uczestniczący w spotkaniu, dzieci i ich rodzice, w oczekiwaniu na odwiedzin Gościa bawili się wspólnie śpiewając, tańcząc, biorąc udział w rodzinnych konkursach i quizie wiedzy o mikołajkowej tradycji. Niecierpliwie wyczekiwany Święty Mikołaj wkroczył na salę w asyście świeżo przeszkolonych pomocników – rodziców, by wszystkim zgromadzonym dzieciom wręczyć paczki pełne słodkich prezentów. (f)

TVP1

4.55 Teleszkupy 5.30 Elif 2 (392)
6.20 Wieczna miłość (84) 7.05 Jaka to melodia? (3970) 7.55 Agropogoda – magazyn 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda poranna 8.15 Kwadrans polityczny 8.30 Alarm! 8.55 Ranczo 9 (112): Demony Kusego 9.45 Komisarz Alex 3 (34): Kolekcjoner lalek 10.55 Jeden z dziesięciu (14/110) 11.30 Korona królów – taka historia... (15) 12.00 Wiadomości 12.15 Agrobiznes 12.35 Agropogoda 12.40 Magazyn rolniczy: Sięgnij po wołowinę 12.55 Natura w Jedyńce: Góry. Życie ponad chmurami. Himalaje 14.00 Elif 2 (393) 15.00 Wiadomości 15.10 Pogoda 15.15 Alarm! 15.35 Okrasa łamie przepisy 16.05 Wieczna miłość (85) 17.00 Teleexpress 17.15 Pogoda 17.25 Jaka to melodia? (3971) 18.00 Klan (3400) – telenowela TVP 18.30 Korona królów (147) – telenowela historyczna TVP 18.55 Jeden z dziesięciu (15/110) – teleturniej 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda 20.10 Alarm! – magazyn 20.25 Sport 20.35 Ojciec Mateusz 16 (210): Reggae – serial kryminalny TVP 21.30 Sprawa dla reportera 22.20 Magazyn śledczy Anity Gargas (96) – magazyn 22.55 Magazyn kryminalny 997 – magazyn (dozwolone od lat 16) 23.40 Ocaleni – reality show (dozwolone od lat 16) 0.40 Tanie Dżanie: Moroz i Kłopotowski komentują świat 1.15 Nieznana opowieść wigilijna – film Polska (2000); reż.: Piotr Mularuk; wyk.: Piotr Machalica, Krzysztof Stroiński, Danuta Szaflarska, Sara Muldner, Łukasz Jaźwiec 2.20 Sprawa dla reportera 3.10 Magazyn śledczy Anity Gargas (96) 3.40 Notacje: Leonard Terpilowski. Wszyscy dostali po 25 lat 3.50 Zakończenie dnia

TVP2

5.15 Koło fortuny (109) 5.50 Rodzinka.pl (240): Może by tak żetem? 6.20 Rodzinka.pl (241): Marek do domu 6.50 Operacja Zdrowie! (13) 7.20 Na sygnale (183): Prawda za drzwiami 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00 Panorama 11.05 Pogoda Flesz 11.10 Pytanie na śniadanie extra (249) 11.25 Rodzinka.pl 4 (80): Zachcianki 11.55 Barwy szczęścia (1968) – serial obyczajowy TVP 12.30 Koło fortuny (110) 13.15 Cena miłości (105) – serial, Turcja (2011) 14.05 Bake off. Ale ciacho! (1) – widowisko 15.05 Na sygnale (206): Bez odbioru – serial fabularny TVP 15.30 Na sygnale (207): Nieprawda – serial fabularny TVP 16.00 Koło fortuny (375) – teleturniej 16.35 Familiada (2440) – teleturniej 17.10 Lzy Cennet (81) – serial obyczajowy, Turcja (2017) 18.00 Panorama 18.25 Pogoda 18.30 Sport Telegram 18.35 Rodzinka.pl 12 (227): Słońce Kalifornii – serial komediowy TVP 19.05 Na sygnale (14) – serial fabularny TVP 19.35 Barwy szczęścia (1968) – serial obyczajowy TVP 20.10 Barwy szczęścia (1969) 20.45 The Good Doctor 2 (20) – serial obyczajowy, USA (2017) 21.45 Przychodzi facet do lekarza – komedia, Belgia/Francja (2014); reż.: Dany Boon; wyk.: Dany Boon, Kad Merad, Alice Pol, Jean-Yves Berteloot, Valerie Bonneton 23.35 Na sygnale (211): Pojedynek – serial fabularny TVP 0.05 Nieśluszenie oskarżona – dramat, USA (2013) (dozwolone od lat 16) 1.50 Rani (6): Skazana – serial kostiumowy, Francja (2015) 2.50 Milion dolarów – komediodramat, Polska (2011) (dozwolone od lat 16); reż.: Janusz Kondratiuk 4.35 Zakończenie dnia

TV POLONIA

6.05 Czas honoru (75): Plecak pełen dolarów 7.00 Las bliżej nas 2 (6) 7.30 Zwierzęta Czytali (9): Magiczna sztuczka 7.45 Żubr Pompik: Śnieżka (3) 7.55 Pytanie na śniadanie 11.00

Koncert kolęd w Pelplinie (2) 11.40 Nad Niemnem – tajemnice filmowego planu 11.55 La La Poland 2 (odcinek świąteczny) 12.35 Wiadomości 12.55 Pod Tatrami 13.10 Barwy szczęścia (1897) 13.45 Nad Niemnem (1/4) – serial Polska (1986) 14.40 Nieznana opowieść wigilijna – film Polska (2000); reż.: Piotr Mularuk; wyk.: Piotr Machalica, Krzysztof Stroiński, Danuta Szaflarska, Sara Muldner, Łukasz Jaźwiec 15.45 Wiadomości 15.55 Korona królów (129) 16.25 Jak to działa (153): Wiem, że nie wiem 16.55 Zwierzęta Czytali (9): Magiczna sztuczka 17.10 Żubr Pompik: Śnieżka (3) 17.20 Krótka historia (559) 17.30 Teleexpress 17.55 Było, nie minęło 18.25 Racja stanu (134) 18.55 Barwy szczęścia (1897) 19.25 Wschód – magazyn 19.45 Dobranocka: Mały pingwin Pik-Pok 20.00 Wiadomości 20.30 Pogoda 20.35 Sport 20.45 Uwikłani (5): Maciej – podwójny wyrok 21.45 Polonia 24 22.10 Halo Polonia 23.10 Misja 23.40 Magazyn śledczy Anity Gargas (96) 0.15 Korona królów (129) 0.45 Focus on Poland 1.00 Wolny Ekran (124) 1.20 Powtórki programów

TELEWIZJA KRAKÓW

6.00 Pozyteczni.pl 6.20 Antenowe re-manenty 6.30 Dla niesłyszających: Spotkania w świecie cizy 7.00 Teleszkupy 7.30 Kronika dnia 7.45 Pogoda 7.48 Tematy dnia 7.58 Więcej kultury – dyskusja 8.15 Karnet #NastawSieNaKulture 2018 8.30 Kronika dnia 8.45 Muzealne opowieści (209) 8.47 Gorący temat 9.05 Piosenka dla Ciebie 10.15 Jedź bezpiecznie 10.25 Pogoda 10.30 Dla niesłyszających: Co niesie dzień 10.45 To je Borowicz. Podróże ze smakiem (3) 11.15 Bracia 12.30 Kronika dnia 12.45 Muzealne opowieści (209) 12.47 Magazyn Aktywni 60+ 13.00 Projekt woda (12) 13.15 Dla niesłyszających: Co niesie dzień 13.35 Agrobiznes 13.55 Agropogoda 14.00 Teleszkupy 14.30 Kronika dnia 14.48 Pod Tatrami 15.05 Dla niesłyszających: Spotkania w świecie cizy 15.35 Antenowe re-manenty 16.00 Dla niesłyszających: Telekurier OPP 16.25 Pogoda 16.30 Kryminalna „siódemka” 16.45 Dziennik regionów – tematy dnia 17.00 Astronarium 17.31 Kronika – zapowiedź 17.33 Raport pogodowy 17.37 Pogoda 17.39 Muzealne opowieści (209) 17.41 Ślizg – magazyn 17.53 Turystyczna jazda 18.00 Speed 2 18.07 Pod Tatrami 18.17 Pogoda na narty 18.26 Pogoda 18.30 Kronika 18.50 Raport pogodowy 18.52 Pogoda 18.55 Tematy dnia 19.08 Karnet #NastawSieNaKulture 19.19 Parafia z sercem 19.45 Jedź bezpiecznie (727) 19.56 Pogoda 20.00 Antenowe re-manenty 20.30 Astronarium 21.03 Kronika 21.17 Raport pogodowy 21.19 Pogoda 21.29 Gorący temat 21.35 Twój wybór 22.00 Dla niesłyszających: Dziennik regionów 22.20 Echa dnia 22.40 Pogoda 22.45 Kryminalna „siódemka” 23.00 Alarm! 23.20 Dla niesłyszających: Telekurier OPP 23.45 Bracia

POLSAT

5.40 Teleszkupy TV Okazje 6.00 Nowy dzień z Polsat News 9.00 Malinowski i partnerzy (772, 773) – serial fabularno-dokumentalny 10.00 Dzień, który zmienił moje życie – serial paradokumentalny 11.00 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 12.00 Gliniarze – serial paradokumentalny 13.00 Trudne sprawy – serial paradokumentalny 14.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 14.45 Dlaczego ja? – serial paradokumentalny 15.50 Wydarzenia, pogoda 16.15 Interwencja – magazyn reporterów 16.30 Na ratunek 112 – serial paradokumentalny 17.00 Gliniarze – serial paradokumentalny 18.00 Pierwsza miłość – serial obyczajowy 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.30 Świat według Kiepskich – serial komediowy Polska 20.05 Siostry – komediodramat USA (2005) 22.55 Vanilla Sky –

dramat obyczajowy USA/Hiszpania (2001) 1.50 Chirurdzy (130, 131) – serial obyczajowy 3.50 Tajemnice losu

tvn

5.20 Uwaga! 5.45 Mango 7.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy 8.00 Dzień Dobry TVN 11.00 Góra Czarownic – film przygodowy USA (2009) 13.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 14.00 19+ (298, 299) – serial paradokumentalny 15.00 Kuchenne rewolucje – program rozrywkowy Polska 16.00 Szkoła – serial paradokumentalny Polska 17.00 Szpital – serial paradokumentalny Polska 18.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny 19.00 TVN Fakty, sport, pogoda 19.44 Raport smogowy – poznaj kolory powietrza 19.50 Uwaga! 20.10 Doradca smaku 20.00 Muzyka wolności – Pznan 2018 – koncert 22.55 Windykatorzy – thriller s.f. USA/Kanada (2010) 0.55 MasterChef – program rozrywkowy 2.10 Uwaga!

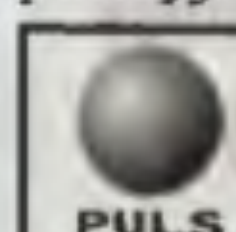
TVN 7

tvn

5.10 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 6.15 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny Polska 7.15 Szpital – serial fabularno-dokumentalny Polska 8.15 Diagnoza (1) – serial obyczajowy 9.15 Gotowe na wszystko – serial obyczajowy 10.15 Mango 11.55 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 12.55 Sąd rodzinny – serial fabularno-dokumentalny 13.55 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fabularno-dokumentalny 14.55 Szpital – serial fabularno-dokumentalny 15.55 Diagnoza – serial obyczajowy 16.55 Gotowe na wszystko – serial obyczajowy Polska 17.55 Brzydula (123, 124) – serial obyczajowy Polska 19.00 Ukryta prawda – serial paradokumentalny Polska 20.00 Honey – muzyczny film obyczajowy USA (2003) 21.50 Porwani (12-ost.) – serial kryminalny 22.50 Po zachodzie słońca – komedia sensacyjna USA (2004) 0.50 Moc magii

TV 4

6.00 Czysta chata 7.05 Turbo Fast (15, 16) – serial animowany 8.00 Nasz nowy dom – reality show 9.00 Septagon – serial kryminalny 10.00 Hell's Kitchen – Piekielna Kuchnia 5 12.00 Detektywi w akcji (87, 88) – serial fabularny Polska 14.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny Polska 15.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy 16.00 Maria z przedmieścia – telenowela 17.00 Światło twoich oczu – telenowela 18.00 Septagon – serial kryminalny 19.00 Policjantki i policjanci – serial obyczajowy 20.00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial kryminalny 21.00 Wojna Harta – dramat wojenny USA (2002) 23.40 Wściekła pięść: Powrót Chen Zenga – film sensacyjny Hongkong/Chiny (2010) 1.55 Tuż przed tragedią – serial dokumentalny 3.00 STOP Drogówka – magazyn policyjny Polska

PULS

6.00 Kontrakt na miłość 2 – telenowela 7.00 Zbuntowany anioł – telenowela 8.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 9.00 JAG – Wojskowe Biuro Śledcze – serial kryminalny 10.00 Nash Bridges – serial sensacyjny 11.00 Kobra – oddział specjalny (6, 7) – serial sensacyjny 13.00 JAG – Wojskowe Biuro Śledcze – serial kryminalny 14.00 Lombard. Życie pod zastaw 3 – serial obyczajowy 15.00 112 na każde wezwanie (11, 12) – serial sensacyjny 15.55 Kobra – oddział specjalny (8, 9) – serial sensacyjny 18.00 Lombard. Życie pod zastaw 2 (69, 70) – serial obyczajowy 20.00 Powiedz „tak” – komedia romantyczna USA/Niemcy (2001) 22.05 Harold i Kumar: Spalone święta – komedia USA (2011) 0.00 Czerwony smok – thriller USA/Niemcy (2002) 2.25 Zobacz to!

„TRE VOCI – CHRISTMAS CONCERT”

Z ORKIESTRĄ KAMERALNĄ W KRAKOWIE

Tenorzy, artyści nowej generacji, przepelnieni miłością do ludzi i świata, w którym ponad wszystkimi podziałami króluje muzyka. Zapraszamy na koncert pełen emocji, porywający serca i duszę w magiczną podróż wokół Świąt Bożego Narodzenia. „Cicha noc”, „Lulajże Jezuniu”, „Ave Maria”, „White Christmas” czy „Jingle Bells” to tylko kilka z propozycji na ten wyjątkowy wieczór, jakie zespół Tre Voci przygotował dla Państwa. Wszystkie to w symfonicznych aranżacjach i magii światła, które towarzyszą głosom śpiewaków.

Każdy z członków zespołu Tre Voci ma własną karierę na scenie operowej, ale uwielbiają śpiewać razem. Koncertowe spotkania z publicznością są dla nich wyzwaniem, nawet jeśli dzieli się scenę na trzech. A kiedy stają obok siebie, dzieje się magia. Przekonała się o tym publiczność na różnych scenach świata, m.in. w Chicago (Copernicus CENTER), Chiang Mai (Kad Theater - Thailand), Warszawie (Filharmonia Narodowa, Mazowiecki Teatr Muzyczny, Stadion Narodowy), Gdańsku (Filharmonia Bałtycka, Opera Bałtycka), Poznaniu (Sala Ziemi MTP) czy Krakowie (Aleja Róż). Tenorzy są na scenie uzupełniani przez orkiestrę kameralną składającą się z 20 instrumentalistów. Pomimo swojego kameralnego składu jest ona świetną alternatywą dla orkiestry symfonicznej i doskonale uzupełnia występ trójki tenorów. Orkiestrze przewodzi pianista, kompozytor i aranżer Darek Tarczewski. Publiczność okłaskująca Tre Voci zawsze może liczyć na doskonałe orkiestracje, które wykorzystują pełen potencjał towarzyszącej tenorom orkiestry. Wszystkie aranżacje przygotowywane są specjalnie i wyłącznie dla tego projektu.

Agencja Artystyczna Monolit zaprasza na „Tre Voci – Christmas Concert”: 21 grudnia 2018 r. (piątek), godz. 19:00, ICE Kraków (ul. Marii Konopnickiej 17).

Bilety na wydarzenie w cenach: 85 zł, 100 zł, 120 zł, 140 zł można nabyć w kasie FilMOTECHNIKI (Rynek Główny 9, Pasaż Bielaka, tel. 12 422 89 45, godz. otwarcia: pon.-pt. 10:00–18:00), na portalach: eventim.pl, kupbilecik.pl, ebilet.pl, ticketmaster.pl oraz w sieciach salonów: Empik, Media Markt, Saturn na terenie całego kraju.

Tre Voci to pierwszy i jedyny zespół crossoverowy w Polsce, którego trzema są uznani soliści operowi i musicalowi. Podczas ich koncertów można usłyszeć zarówno utwory klasyczne, jak i rozrywkowe – wszystko na najwyższym poziomie. Podczas show, Tre Voci są nie tylko śpiewakami, ale również konferansjerami. Wprowadzają publiczność w ich muzyczny świat,

przeplatając to prywatnymi historiami i anegdotkami trójki przyjaciół, niwelując tym samym barierę między artystą a widzami.

VOYTEK SOKO – SOKOLNICKI – Jest artystą niezależnym, który oprócz Akademii Muzycznej w Poznaniu, ukończył Akademię Sztuk Pięknych w Łodzi i klasę saksofonu w Wałbrzychu. Nieustannie rozwija się jako śpiewak operowy, producent i reżyser wydarzeń artystycznych. Zadebiutował główną partią w operze L. Bernsteina „Candide w Teatro del Giglio” we włoskim mieście Lucca. W 2013 roku został zwycięzcą XV Wielkiego Turnieju Tenorów organizowanego przez Operę na Zamku w Szczecinie. Współpracuje z wieloma filharmoniami i teatrami w Polsce oraz za granicami kraju.

MIKOŁAJ ADAMCZAK – Tenor liryczny, producent muzyczny i kompozytor w jednej osobie. W swoim dorobku ma wiele partii operowych, m.in. Titus („Clemenza di Tito” W.A. Mozart), Don Ottavio („Don Giovanni” W.A. Mozart) czy Vladimir Lensky („Eugeniusz Oniegin” P. Czajkowski), które wykonywał w Polsce i za granicą. Występował na wielu prestiżowych festiwalach, m.in. Gwiazdy Światowych Scen Operowych w Filharmonii Poznańskiej, Classic Open Air w Berlinie (Niemcy) czy Classic Night – Verein Opera w Szwajcarii. W 2015 roku brał udział w najslawniejszym na świecie, wieloletowym konkursie wokalnym Hans Gabor Belvedere International Competition 2015 w Amsterdamie, w którym awansował do ścisłego finału.

MIŁOŚZ GAŁAJ – Absolwent Wydziału Wokalno-aktorskiego Akademii Muzycznej im. St. Moniuszki w Gdańsku. Wykształcony w dwóch specjalnościach śpiewu solowego oraz musicalu. Jako aktor debiutował w 2009 r. w „Zmierzchu Bogów” wg L. Viscontiego w reż. Grzegorza Wiśniewskiego na scenie Teatru Wybrzeże w Gdańsku. W 2016 r. zadebiutował w roli Edwina w operetce „Księżniczka czardasza” w Poznaniu.

GŁOS
TYGODNIK
NOWOHUCKI

POZIOMO: 5. intuicja, 8. wał ziemny, 9. dochody z przedsięwzięcia, 12. cukier palony, 13. niedorzeczność, bzdura, 14. włoska sosna, 15. pasożyty jelita, 17. ozdobna brama, 19. wyraz po przestawieniu głosek, 20. kraina na granicy Indii i Pakistanu, 23. wierzchołek, 25. miasto nad Tygrysem, 27. potomek hiszpańskich kolonizatorów, 28. spadek, dziedzictwo, 30. państwo w Azji i Europie, 31. pracuje pod wodą, 32. insekty, pasożyty, 33. napisała „O krasnoludkach i sierotce Marysi”.

PIONOWO: 1. pospolity ptaszek, 2. duńska wyspa, 3. miasto u ujścia Odry, 4. sprzeczka, konflikt, 6. cudowny napój młodości, 7. na boisku są dwie, 10. ujednolicenie, standaryzacja, 11. powlekane elektrolizą, 16. szkolenia instruktazowe, 18. drzewo podmokłych zagajników, 21. przepowiednie astrologów, 22. producent piwa, 24. herbarium, 26. nie święci je lepią, 29. obraza, zniewaga, 30. sproszkowany tytoń.

Rozwiązanie krzyżówki nr 49:

POZIOMO: 5. referendum, 8. bikini, 9. rygor, 12. grobla, 13. Orient, 14. gniot, 15. czołgi, 17. ciasto, 19. Picasso, 20. pecherz, 23. bezład, 25. maślak, 27. lezka, 28. niańka, 30. Alicja, 31. uluda, 32. głupek, 33. Hipokrates.

PIONOWO: 1. lewica, 2. pelikany, 3. nekrolog, 4. adagio, 6. morfina, 7. diabeł, 10. konsternacja, 11. prezbiterium, 16. gusta, 18. ircha, 21. pieczarka, 22. piktogram, 24. łańcuch, 26. świder, 29. asumpt, 30. amulet.

CORAZ BLIŻEJ ŚWIĘTA...

565. Nowohucka Kronika Filmowa będzie miała oczywiście charakter świąteczny. Rozpocznie ją relacja z corocznej imprezy „Coraz Blżej Święta” organizowanej przez Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida. Dorosli i dzieci mogli uczestniczyć w różnorodnych warsztatach – było więc robienie pocztówek dla bezdomnych krakowian, przystrajanie pierników czy przygotowywanie „oldschoolowych” ozdób choinkowych. Największy entuzjizm budziło jednak tworzenie drewnianych dekoracji i wieńców bożonarodzeniowych, które mogą być wspaniałym prezentem dla najbliższych.

Ekipa Kroniki gościła również w Chałupkach, gdzie pieczeniowicze pielęgnuje się polskie tradycje i obrzędy, przekazując kolejnym pokoleniom obyczajowość wpisana w naszą historię. Było wspólne koledowanie poprzedzone uroczystym przemarszem w strojach koledniczych. Korowód przeszedł pod figurkę Matki Bożej Królowej Świata, gdzie mieszkańcy przełamali się opłatkiem i złożyli sobie życzenia wspólnie dekorując i zapalając światełka na cho-

ince. W Klubie Karino czekały wigilijne smakołyki.

Kronikę zakończy rozmowa z Adamem Gryczyńskim, którego wystawę fotografii „Okolice Nowej Huty” można oglądać w Nowohuckim Centrum Kultury. Autor prezentuje fotografie z kilku lat, robione w różnych porach roku, które mają wspólną cechę – pokazują piękno krajobrazu otaczającego

najmłodszą dzielnicę Krakowa. Są pejzaże, pola uprawne oraz tereny, które niedługo zmienią swój charakter z uwagi na przygotowywanie inwestycji drogowych w ramach północno-wschodniej obwodnicy Krakowa. „Portret ziemi który sporządziłem, jest próbą uchwycenia jej zanikającego uroku. Jest moją odpowiedzią na gwałtowne przeobrażenia, które tutaj zachodzą i dalej będą postępowały kształtując, lub raczej deformując jej oblicze” – mówi autor.

Do oglądania najnowszego odcinka NKF zapraszamy do kina Sfinks od piątku 21 XII oraz na antenę TVP Kraków w poniedziałek 24 XII o godz. 19.15 i wtorek o godz. 17.55.

**NOWOHUCKA
KRONIKA
FILMOWA**

Naczelnik
Oddziału III
Nowa Huta
Straży Miejskiej
Andrzej Dadał
życzy
wszystkim
mieszkańcom
Nowej Huty
bezpiecznych,
rodzinnych
i radosnych
Świąt
Bożego Narodzenia

Pełnych radości,
bogatych w liczne
spotkania z rodziną
i przyjaciółmi
Świąt Bożego
Narodzenia
życzą

Anna i Kazimierz
Lassakowie
oraz członkowie
zespołów
„Hamernicy”
i „Mali Hamernicy”

POŻYCZKI POZABANKOWE
do 25.000 – do 48 miesięcy
KREDYTY BANKOWE
do 350.000 – do 144 miesięcy

**Oferta wielu banków
i firm w kilka minut**

**EuroFin, ul. św. Filipa 23/1
Kraków tel. 12 311 04 04**

RRSO = 13,2% Szczegóły Oferty u Doradcy

TANIEJ Z „GLOSEM”

Księgarnia „ZŁOTY WIEK” Grażyny Tabor w os. Złotego Wieku 19, pawilon, zaprasza Czytelników „Głosu – Tygodnika Nowohuckiego” na zakupy z 5-procentową bonifikatą książki promowanej w poprzednim numerze.

Kupon jest ważny do 27 grudnia 2018 roku.

Imię i nazwisko:

Adres:

Spokojnych, rodzinnych
i bezpiecznych
świąt Bożego Narodzenia
mieszkańcom Nowej Huty
życzą
nowohuccy policjanci

Życzymy wszystkim Czytelnikom „Głosu”
oraz mieszkańcom Nowej Huty
pogodnych, rodzinnych,
spędzonych przy suto zastawionym stole
Świąt Bożego Narodzenia

Restauracja „Piastowska”
os. Na Lotnisku 4
tel. 12 648 27 26

Zapraszamy na Bal Sylwestrowy

Życzenia zdrowych, spokojnych świąt
Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej pomyślności
w Nowym Roku
składają
właścicielka Agata Machowska
i pracownicy
sklepu spożywczego „Nasza Baśka”
z os. Przy Arce

KARP KRÓLEWSKI
żywy

lin • amur
szczupak • sandacz • sum

Plac Targowy „PIAST”, os. Piastów 60A paw. 3, 31-625 Kraków

UBÓJ I PATROSZENIE NA MIEJSCU

Grażyna i Janusz Taborowie,
właściciele
księgarni „Złoty Wiek”,
wraz ze współpracownikami
życzą Czytelnikom „Głosu”
i swoim Klientom
pogody ducha
i bożonarodzeniowej radości

Światło, które łączy

Podobnie jak w poprzednich latach, również w tym roku harcerze z ZHP biorą udział w wielkiej sztafecie Betlejmskiego Światła Pokoju. Cel jest jeden – żeby w wigilijny wieczór ogień, który zapłonął w Betlejem, znalazł się w każdym nowohuckim domu.

Temperatura sprawia, że można ich rozpoznać tylko po charakterystycznych nakryciach głowy. Niektórzy dodatkowo wyciągają na kurtki i płaszcze swoje chusty. Harcerki i harcerze przemierzają nowohuckie osiedla, w rękach trzymając małe, drewniane latarniki z zapaloną świeczką. Ogień, który niosą, nie jest zwyczajny. Płomień przekazywany od osoby do osoby, swoją drogę rozpoczął w Grocie Narodzenia w Betlejem. Kilka tygodni temu jedenastoletni Niklas Lehner odpalił mały lampion od lampki płonącej nad miejscem, w którym według tradycji stał żłób, do którego złożono nowo narodzonego Jezusa. W ten sposób rozpoczęła się kolejna sztafeta Betlejmskiego Światła Pokoju.

W niedzielę harcerze z ZHP przejęli Światło od skautów słowackich. Po uroczystym przekazaniu w słowackim Świecie płomień został przewieziony do Krakowa, gdzie odebrały go delegacje harcerzy z całej Polski, a także skauci z Ukrainy. Przedstawiciele Hufca ZHP Kraków - Nowa Huta również byli obecni podczas przekazania Światła. Zabrali je ze sobą, by przez cały tydzień nieść ogień z Betlejem do nowohuckich szkół, instytucji, kościołów i domów. Lampiony ze światłem pojawiły się, bądź pojawiają, między innymi w Hospicjum św. Łazarza, ArtZonie, radiu Pallotti.fm i wielu innych miejscach. Każdy może odpalić Światło do swojej własnej świeczki i zabrać je do domu. Niech w wigilię na każdym no-

wohuckim stole pojawi się ogień, który zapłonął tam, gdzie wszystko się zaczęło.

Od 1991 roku, kiedy to ZHP po raz pierwszy wzięło udział w sztafecie Światła, każdej edycji towarzyszy hasło wyrażające przesłanie akcji na dany rok. W tym roku jest to „Światło, które łączy”.

„W sztafecie Betlejmskiego Światła Pokoju 2018 zwróćmy uwagę na to, co nas łączy, co nam jest wspólne i cieszymy się z tego, co jest dobrem wspólnym, a potem dopiero szukajmy drogi do pełnej jedności, do porozumienia się w sprawach, gdzie jeszcze są różnice. (...) Tak wiele mamy wspólnego, że dzięki temu jesteśmy Braćmi. Między braćmi nie zawsze wszystko musi być w porządku i nie we wszystkim muszą być zgodni, są różnice zdań, ale liczą się fakty, które są tak ważne, że nie mogą na skutek pewnych różnic przekreślić tego, co nas łączy i co stanowi podstawę naszego braterstwa. Niosąc Betlejmskie Światło Pokoju, szukajmy tego, co nas łączy.” piszą koordynatorzy akcji na stronie swiatlo.zhp.pl.

Warto w tym przedświątecznym czasie poszukać miejsca, w którym płonie Betlejmskie Światło Pokoju. Weźmy je ze sobą do domów i postawmy na naszych wigilijnych stołach. Zanieśmy je też do tych, którzy w święta będą sami. Niech Światło, które łączy, połączy też nas.

Autor: phm. Piotr Górniak

Nawojka, legenda dla odważnych

Za nami premiera trzeciego odcinka cyklu „Legendy Krakowskie”. Tym razem twórcy sięgają po, nieco może mniej znaną, historię o Nawojce, dziewczynie, która walczyła o swoje marzenia. Muzyczny teatr, do którego zapraszają nas aktorzy, jest dostępny dla każdego i to zupełnie

bezpłatnie legendy można bowiem posłuchać w Internecie. Realizatorem projektu jest Stowarzyszenie Trzeci Tor. Projekt powstaje przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego.

„Legendy Krakowskie” to wyjątkowy teatr radiowy. Opowiada on historię

dwojki nastolatków, którzy wędrując po współczesnym Krakowie odkrywają jego tajemnice z przeszłości. – Warto pamiętać, że pojawiające się w słuchowisku legendy są tylko pretekstem do opowiedzenia o ważnych, współczesnych sprawach. W trzecim, ale pamiętajmy, że nie ostatnim odcinku, nieco

bardziej skupiamy się na dziewczęcym świecie. Nasza bohaterka Ewka, która boryka się z kłopotami w szkole i w domu „spotyka” na swojej drodze Nawojkę, która swoją postawą pokazuje, że w życiu nie można się poddawać. Swoje problemy nasza bohaterka rozwiązuje wspólnie z Marcysiem (drugim bohaterem), który jest dla niej dużym wsparciem. Towarzyszący jej od początku podczas trwania historii, z kolegi staje się prawdziwym przyjacielem – opowiada reżyser cyklu Krzysztof Ridan. Nie zdradza jednak szczegółów zachęcając do posłuchania tej

wyjątkowej historii. Zapraszamy wobec tego na www.legendykrakowskie.pl oraz na nasz facebookowy funpage.

A już za tydzień rozmowa z Pawłem Śmiałkiem, autorem tekstów do całego cyklu.

Ośrodek Kultury
Kraków-Nowa Huta
Parafia Miłosierdzia Bożego
Rada Dzielnicy XVII
Wzgórze Krzesławickie

honorowy patronat
Ks. Arcybiskup Marek Jędraszewski
Metropolita Krakowski

KONCERT KOŁĘD

KOŁĘDOWANIE
W BAROKOWYM STYLU

CRACOW
BAROQUE
CONSORT

Patryk LIPA
improvizacje
organowe

Marek
WALCZAK
kierownictwo
artystyczne

27.12.2018
godz. 19.00

KOŚCIÓŁ
MIŁOSIERDZIA
BOŻEGO
os. Na Wzgórzach 1a

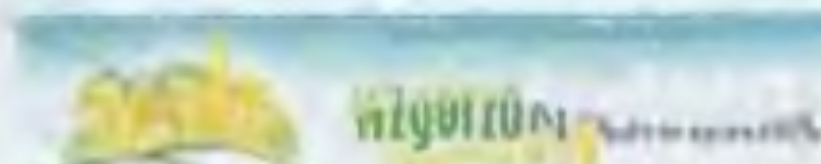
WSTĘP WOLNY

OŚRODEK KULTURY KRAKÓW-NOWA HUTA • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

organizatorzy

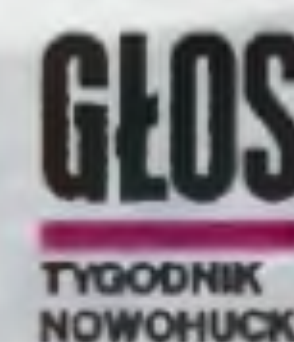
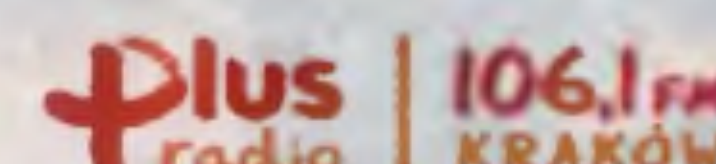
Patronat honorowy

sponsor strategiczny

patroni medialni

Spokojnych, radosnych Świąt Bożego Narodzenia spędzonych w rodzinnym gronie, w atmosferze polskiej tradycji oraz wszelkiej pomyślności w nadchodzącym Nowym Roku życzy Przewodniczący Rady i Zarządu Dzielnicy XVI Bieńczyce

SPOTKANIE OPŁATKOWE

W dniu 11 grudnia 2018 roku odbyło się tradycyjne spotkanie opłatkowe Radnych Dzielnicy XVI Bieńczyce, które swoją obecnością zaszczylicili zaproszeni goście: Ksiądz Proboszcz Adam Pod-

biera z Parafii św. Józefa na os. Kalinowym i Ksiądz Proboszcz dr Jerzy Czerwień z Parafii Arka Pana, Przewodnicząca Dzielnicy XIV Czyżyny Anna Mokska jak również dyrektorzy Szkół i

Przedszkoli z Bieńczyce, dyrektor Młodzieżowego Domu Kultury im. Janusza Korczaka Monika Modrzejewska z zastępcą Ewą Żółty oraz Zastępcę Dyrektora ZDMK Andrzej Olewicz wraz z inspektorami Ryszardem Stabachem i Bogusławą Jajko, Komendant Komisarzatu VII Policji mł. insp. Wiktor Klimek i jego Zastępcą podinsp. Sławomir Chochół, przedstawiciele Straży Miejskiej Miasta Krakowa, Prezes SM Jutrzenka Mariusz Antkiewicz oraz Stefan Goncerz – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej SM Jutrzenka, Wiktor Jannecki – Przewodniczący Koła nr 23 Polskiego Związku Emerytów i Rencistów oraz Prezes SM Victoria Jerzy Dydaś. Dzięki uprzejmości Dyrektora Zespołu Szkół Gastronomicznych nr 1 w Krakowie Pani Barbary Brewczyńskiej mogliśmy się spotkać, podzielić opłatkiem, a także skosztować tradycyjnych potraw wigilijnych przygotowanych przez uczniów ZSG nr 1.

Andrzej Buczkowski
Fot.: Andrzej Kalinowski

*Radosnych i spokojnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej pomyślności i sukcesów
w nadchodzącym Nowym Roku*

życzy

WODOCIĄGI
Miasta Krakowa

Świat Bożego Narodzenia

wypełnionych radością,
niosących spokój i odpoczynek.
Nowego Roku spełniającego
wszelkie marzenia, pełnego optymizmu,
szczęścia i powodzenia.

Zarząd i Pracownicy
Wodociągów Miasta Krakowa

**Zdrowych i radosnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz**

**Szczęśliwego
Nowego 2019 Roku**

życzą

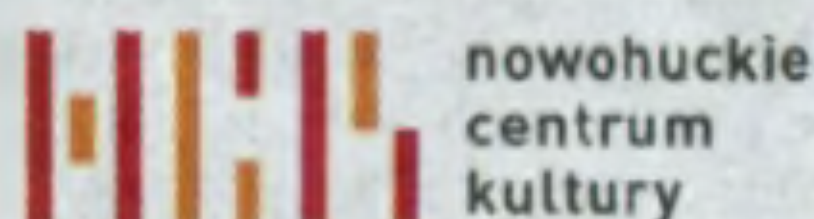
**Rada Nadzorcza, Zarząd
oraz pracownicy
Spółem PSS Nowa Huta**

**Zapraszamy klientów
na zakupy świąteczne
w sieci sklepów
Spółem PSS Nowa Huta**

**Wszystkim naszym Wspólnotom Mieszkaniowym,
Współpracownikom oraz Mieszkańcom Nowej Huty
życzymy spokojnych, pełnych radości Świąt Bożego Narodzenia
a także dużo szczęścia i wszelkiej pomyślności
w nadchodzącym Nowym Roku.**

**Zarząd i pracownicy
PP-U „ADREM” S.A.**

*Niech święta Bożego Narodzenia brzmią rytmem radosnych
chwil i mądrych spotkań w rodzinnym gronie.
Niech wigilijny stół ugina się pod ciężarem tradycyjnych
potraw, ważnych rozmów i mądrej gadaniny nad światem.
A w Nowym Roku życzymy... wiary, co góry przynosi,
nadziei, która nie gaśnie i miłości w każdej ilości.*

*Dyrekcja i Pracownicy
Nowohuckiego Centrum Kultury*

KONCERT LAUREATÓW GAUDIUM 2018

Na scenie Nowohuckiego Centrum Kultury zabrzmiały nuty poloneza. Tak rozpoczął się jubileuszowy XX Koncert Laureatów Krakowskich Spotkań Artystycznych Gaudium organizowany przez Stowarzyszenie Pomocy Społecznej Gaudium et Spes w Krakowie.

Koncert Laureatów Gaudium to zwieńczenie zmagania niepełnosprawnych artystów z placówek pomocy społecznej województwa małopolskiego, osób, które brały udział w konkursie, jaki odbył się w październiku br. Wśród laureatów prezentujących nagrodzone spektakle teatralne znaleźli się mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej z ul. Łanowej 41 z pokazem „Gdybym był bogaty” w wykonaniu zespołu Teatr Wyobraźni, oraz uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej w Woli Rzędzińskiej ze spektaklem „Wianki” w wykonaniu zespołu Taka Wola. Zwycięzcy konkursu tanecznego jeszcze raz pokazali swoje umiejętności na scenie w pokazach show oraz samby. Wszyscy laureaci konkursu scenicznego, plastycznego i tanecznego otrzymali dyplomy i nagrody, które wręczyli goście honorowi.

Swoją obecnością uświetnili uroczystość: poseł na Sejm RP Józef Lassota, wicewojewoda małopolski Zbigniew Starzec, pełnomocnik prezydenta Miasta Krakowa ds. polityki senioralnej Anna Okońska-Walkowicz, radna Dzielnicy XVIII Miasta Krakowa Bogumiła Drabik, dyrektor NCK Zbigniew Grzyb, Elisabeth Hölscher-Langner, redaktor naczelny „Głosu. Tygodnika Nowohuckiego” Jan Franczyk, dr Monika Nęcka – ASP Kraków, Barbara Solecka – Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida, redaktor Głosu Tygodnika Nowohuckiego Marcin Pietrzyk, przyjaciele Gaudium wspierający osoby niepełnosprawne: Maria Grochot – NCK, Lidia Serafin – Cukiernia Bieniak na os. Zielonym, Ryszard Pichola – Drukarnia Linia, Karolina Nowak – Biuro Plus.

Co roku na Koncercie Laureatów Stowarzyszenie wręcza statuetkę Anioła osobie, która nie jest członkiem Stowarzyszenia, ale swoją działalnością przyczynia się do polepszenia jakości życia osób niepełnosprawnych. W tym roku

tytułem „Postać Gaudium” postanowiono uhonorować Tatianę Pojewską, która mieszka i działa w Mińsku na Białorusi. Stowarzyszenie Gaudium et Spes od wielu lat współpracuje z organizacją Świat bez Granic prowadzoną przez Tatianę Pojewską.

Podczas koncertu pełnomocnik prezydenta Anna Okońska-Walkowicz wręczyła odznaki Honoris Gratia Krystynie Stolarskiej, Ryszardzie Rusowicz i Jolancie Janas. To odznaczenie przyznawane jest przez Prezydenta Miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego w dowód uznania za szczególnie zasługi dla Krakowa i jego mieszkańców.

W związku z jubileuszem 20-lecia istnienia Stowarzyszenia Gaudium et Spes oraz Festiwalu Gaudium nie zabrakło podziękowań członkom Stowarzyszenia Gaudium et Spes za wieloletnią pracę na rzecz osób niepełnosprawnych, nie zawsze figurujących na „afiszach”, ale niezbędną pracę, która jest także gwarantem prawidłowości działania Stowarzyszenia: Urszuli Wićcek, Marii Sproskiej, Marii Jaworskiej, Tomaszowi Wojciechowskiemu. Stowarzyszenie również ufundowało statuetki wykonane z wielkiej soli, symbolizujące wierność idei i wytrwałość w działaniu na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych w Polsce i na Białorusi. Wręczono je Krystynie Stolarskiej, Jolancie Janas i Tatianie Pojewskiej. Szczególne gratulacje i podziękowania złożono założycielowi Stowarzyszenia Gaudium et Spes Prezesowi Tadeuszowi Skibie.

Na koniec prowadzący koncert aktorzy Iwona Konieczkowska oraz Robert Wyród podziękowali wszystkim uczestnikom tegorocznych Krakowskich Spotkań Artystycznych Gaudium za udział oraz zaprosili na kolejne Gaudium, które organizatorzy pragną kontynuować.

(mp)

Fot. autor

Nastąpił przełom w rozbudowie ul. Igołomskiej

Pilotujemy na naszych łamach realizację rozbudowy ul. Igołomskiej, drogi krajowej 79 współfinansowanej ze środków Unii Europejskiej. Pisaliśmy już szczegółowo o finansowaniu tego przedsięwzięcia, jak również o szerokim zakresie prac prowadzących do powstania w tym miejscu nowoczesnej arterii komunikacyjnej wraz pełną infrastrukturą towarzyszącą.

Tym razem o ważnej dla Krakowa i Nowej Huty tej inwestycji postanowiliśmy zasięgnąć informacji u źródła, tj. bezpośrednio u wykonawcy. Poniżej informacje jakie uzyskaliśmy od Dyrektora kontraktu Romana Rogowskiego i Kierownika budowy Romana Żaka.

W trakcie prowadzonych prac przy ul. Igołomskiej stwierdzono, że teren jest niestabilny i wymaga dodatkowego odwodnienia i wzmocnienia. Spowodowało to konieczność przeprowadzania dodatkowych badań i aktualizacji dokumentacji. Inwestor na ten cel musiał pozyskać dodatkowe środki finansowe. Po przerwie w prowadzeniu inwestycji niezależnej od Wykonawcy, a także Inwestora obecnie prace przy realizacji zadania przebiegają sprawnie – podkreśla inż. Roman Rogowski.

Zresztą mogą się o tym przekonać użytkownicy tej arterii. Oddano do użytku linię tramwajową do Pleszowa, po której jeżdżą już tramwaje. Równie szybko postępują prace na jezdni południowej, na odcinku od ulicy Giedroycia do nowej pętli tramwajowej w Pleszowie. Znaczna część tej jezdni jest już oddana do użytku i jeżeli tylko warunki pogodowe pozwolą, po całym tym odcinku będzie można jeździć jeszcze w tym roku.

To co widzimy teraz to efekt wykonanych niełatwych prac związanych z całą infrastrukturą techniczną. Pod jezdnią południową wykonano obiekt mostowy M-03, który przekracza tzw. kanał Suchy Jar. Robudowano wodociąg magistralny o średnicy 500 mm na odcinku od ulicy Giedroycia do ulicy Wyciąskiej. Jest to obecnie nowy rurociąg. Na uwagę zasługuje fakt, że te prace starano się wykonywać tak, aby nie ograniczyć dostaw wody do odbiorców poza chwilowymi przepięciami. Wodociągi Krakowskie równolegle wykonują kanalizację sanitarną współpracując z wykonawcą. Rozbudowano gazociąg i sieci teletechniczne będące własnością firmy telekomunikacyjnej. I choć nie można tego zobaczyć, to te roboty wymagały naprawdę sporo pracy i nakładów finansowych.

Dobrze układa się współpraca z firmą ArcelorMittal Poland – zaznacza Roman Rogowski. Udostępniła nam

wiadukt kolejowy, który jest modernizowany etapowo, bez wstrzymywania na nim ruchu. Najpierw rozbudowywany jest jeden tor, a potem to samo będzie wykonane na drugim. W efekcie powstanie nowy wiadukt kolejowy dwuprzęsłowy dostosowany do nowej arterii komunikacyjnej. Oczywiście zgodnie z kontraktem wykonawca rozbudowuje także sieć techniczną w tym rejonie, wykorzystywaną przez ArcelorMittal Poland SA.

W 2019 roku czeka nas rozbudowa drugiego wiaduktu na tej trasie, będącego własnością PKP. W związku z prowadzonymi pracami na trasach kolejowych w obrębie miasta ten wiadukt jest obecnie mocno wykorzystywany przez przewoźników. – Prowadzimy rozmowy z PKP odnośnie terminu udostępnienia tego terenu.

Oczywiście prace na odcinku za wiaduktem kolejowym Arcelor Mittal Poland były prowadzone do ulicy Brzeskiej. Jak zaznacza kierownik budowy Roman Żak – realizowana jest cała infrastruktura podziemna i towarzysząca, która jest znacznie zaawansowana. Na tym odcinku sprawnie przebiega budowa wiaduktu w rejonie firmy SAW TRAK, który będzie służył jako nawrotka dla obsługi ruchu lokalnego w poprzek trasy i budowa odcinka jezdni południowej. Wykonawca zdaje sobie sprawę z niedogodności dla zmotoryzowanych, którzy przemieszczając się po ulicy Igołomskiej na niektórych odcinkach pokonują ją po betonowych płytach. Roman Żak podkreśla, że po zakończeniu podstawowych prac przy wspomnianym wiadukcie i dokończeniu prac przy jezdni południowej na tym odcinku zostanie ona oddana do użytku, co znacznie poprawi komfort jazdy w tym rejonie.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020.

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Kraków

Unia Europejska
Fundusz Spójności

NOWE TRAMWAJE DLA KRAKOWA

12 grudnia Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. w Krakowie w obecności Prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego podpisało z firmą Stadler Polska Sp. z o.o. umowę na dostawę 15 nowych, niskopodłogowych tramwajów.

To oznacza, że do końca 2020 roku mieszkańcy Krakowa zyskają, aż 50 nowoczesnych wagonów. Przypomnijmy, że na początku 2018 roku MPK SA zawarło kontrakt na dostawę 35 tramwajów, a podpisana wtedy z producentem umowa ramowa dawała możliwość zamówienia kolejnych 15 takich samych pojazdów. Krakowski przewoźnik z tej możliwości skorzystał.

– Zależy nam, aby w ciągu kilku najbliższych lat po krakowskich torowiskach kursowały wyłącznie tramwaje z niską podłogą. Na ten cel planujemy wydać nawet 1 miliard złotych. Podpisana umowa na dostawę 15 tramwajów jest pierwszym krokiem do realizacji tego celu – powiedział po podpisaniu umowy Jacek Majchrowski, prezydent Krakowa.

Nowe niskopodłogowe tramwaje będą mieć długość 33,4 metra. Zostaną wyposażone w klimatyzację, monitoring, oświetlenie ledowe wnętrza oraz nowoczesny system informacji pasażerskiej. W każdym z tramwajów zostanie zamontowana specjalna platforma, która ułatwi wsiadanie i wysiadanie osobom niepełnosprawnym poruszającym się na wózkach. W środku będą także zamontowane automaty biletowe, a z myślą o użytkownikach telefonów i smartfonów na poręczach zostaną zamontowane por-

ty USB umożliwiające ładowanie urządzeń mobilnych. Każdy wagon będzie wyposażony w tzw. absorbery energii, które będą zdecydowanie minimalizować skutki kolizji z innymi pojazdami. Tramwaje będą przyjazne dla środowiska. Zastosowany w nich system rekuperacji umożliwi wykorzystywanie energii wytwarzanej m.in. przy hamowaniu. Ergonomiczna kabina i wygodny fotel zapewnią z kolei komfortowe warunki pracy dla motorniczych.

Zakup nowych tramwajów zostanie sfinansowany ze środków pozyskanych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, który m.in. na ten cel udzielił krakowskiemu przewoźnikowi kredytu na łączną sumę 376 mln zł (ok. 87 mln EUR). MPK SA liczy na to, że uda się pozyskać dofinansowanie ze środków unijnych na realizację tego kontraktu w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, jak tylko pojawi się taka możliwość.

– Bardzo nam zależało na podpisaniu umowy na dostawę 15 tramwajów jeszcze w tym roku. Tym bardziej, że wynegocjowaliśmy z producentem taką samą cenę za wagon, jak w przypadku zamówionych przez nas w styczniu 2018 roku 35 tramwajów. Pomimo że od tego czasu minęło prawie 11 miesięcy uzyskaliśmy dokładnie te same warunki finan-

sowe, bez przewidzianej w umowie waloryzacji, a więc za jeden tramwaj zapłacimy 7 270 127 zł netto – poinformował Rafał Świerczyński, Prezes Zarządu MPK SA w Krakowie.

– Bardzo się cieszymy, że podpisujemy dziś umowę na kolejne 15 tramwajów. Zamówienie dla Krakowa jest dla nas bardzo ważne. Jesteśmy dumni, że możemy je realizować. Jestem przekonany, że nasze nowoczesne, niskopodłogowe, komfortowe tramwaje będą dobrze służyły mieszkańcom miasta i przewoźnikowi – powiedział Tomasz Prejs, członek zarządu Stadler Polska, przedstawiciel konsorcjum.

Przypomnijmy, że obecnie trwa dialog techniczny w sprawie zamówienia kolejnych nowych niskopodłogowych, przegubowych wagonów tramwajowych. Został ogłoszony 28 września 2018 roku i dotyczy zamówienia niskopodłogowych tramwajów o długości od 30 do 35 metrów, wyposażonych w klimatyzację, automat biletowy, system informacji pasażerskiej, monitoring i system liczenia pasażerów. Te wagony także będą przystosowane do jazdy bez sieci trakcyjnej. Po zakończeniu dialogu technicznego MPK SA w Krakowie już w przyszłym roku planuje ogłosić przetarg na zakup 40 nowoczesnych wagonów z opcją zamówienia kolejnych 20.

Jeżeli uda się w pełni zrealizować te plany to krakowianie w przeciągu kilku najbliższych lat otrzymają 110 nowych tramwajów. (f)

Bez pirotechniki

SYLWESTER NA RYNKU GŁÓWNYM I W ALEI RÓŻ

Trzy sceny, trzy gatunki muzyczne, trzy części Krakowa – tegoroczny Sylwester w Krakowie to przede wszystkim ukłon w stronę mieszkańców, a krakowianie sami zdecydowali, która scena odpowiada im najbardziej, i właśnie przy niej spędzą ostatnią noc 2018 roku.

Obok tej głównej na Rynku, dodatkowe sceny ustawione zostaną na na placu Wolnica oraz w alei Róż, na których DJ-e zaproszą do wspólnej zabawy.

Krakowianie oczywiście mogą przywitać Nowy Rok na Rynku Głównym. Quebonafide, Otsochodzi, BOKKA, KAMP! i Flirtini – najgorętsi wykonawcy hip-hopu, rapu, muzyki elektronicznej i alternatywnego popu wystąpią na scenie zlokalizowanej naprzeciw Wieży Ratuszowej.

Imprezie Sylwestrowej na Rynku towarzyszyć będzie o północy pokaz efektów scenicznych oraz świetlnych. Organizatorami Sylwestra w Krakowie są Miasto Kraków oraz Krakowskie Biuro Festiwalowe.

– Zapoczątkowany dwa lata temu trend, by bawić się w różnych dzielnicach Krakowa spotkał się z bardzo ciepłym przyjęciem mieszkańców i idąc tym tropem zdecydowaliśmy, że w tym roku będziemy świętować Sylwestra nie tylko na Rynku Głównym, ale również w Nowej Hucie i na Kazimierzu. Liczymy, że ta bogata oferta muzyczna spotka się z ciepłym przyjęciem krakowian i wszyscy wspólnie przywitamy Nowy Rok – mówi Jacek Majchrowski prezydent Miasta Krakowa. (l)

„Umiera się nie dlatego aby przestać żyć, lecz po to by żyć inaczej”
Paulo Coelho

ZAKŁADY POGRZEBOWE

Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.

- ul. Rakowicka 35a, tel. 12/411-47-76, sob. 8.00-14.00
- ul. Reduty 1, tel. 12/411-35-26
- cm. Grębałów, tel. 12/645-31-61
- cm. Podgórze, tel. 12/656-55-11

Wszystkie punkty czynne od pon. do pt. od 7.30 do 15.30

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA POGRZEBÓW

BEZGOTÓWKOWE ROZLICZANIE POGRZEBÓW

WWW.PUK.KRAKOW.PL

DYŻUR CAŁODOBOWY

RÓWNIEŻ W NIEDZIELE I ŚWIĘTA

tel. 12/411-45-02,

12/411-45-04

CORDIA

B. KWIECIŃSKA

www.cordia.com.pl

os. Na Skarpie 24

os. Urocze 5

czynne 8.00-15.30

12 644-87-75, 512-179-466

504-180-180

**KOMPLEKSOWE
USŁUGI POGRZEBOWE
TANIO – CAŁODOBOWO**

REKORDIA

www.rekordia.krakow.pl

ul. Karola Darwina 1g (w budynku Zarządu cmentarza w Grębałowie)

POGRZEBOWE USŁUGI

KOMPLEKSOWO

BEZGOTÓWKOWO

☎ 12-645-47-24,

☎ 508-163-001

(CAŁĄ DOBĘ)

CAŁODOBOWY PRZEWÓZ ZMARŁYCH Z MIESZKAŃ DO CHŁODNI (W RAMACH ZUS)

NEKROLOGI I KONDOLENCJE

przyjmuje Biuro Ogłoszeń

„Głosu – Tygodnika Nowohuckiego”

(al. Jana Pawła II 232 – NCK).

Tel. 12 643-44-33.

PAMIĘĆ O BLISKICH I ZNAJOMYCH

Czytelnicy pytali nas, czy w „Głosie” istnieje możliwość zamieszczania informacji o rocznicowych mszach św. odprawianych za zmarłych. – Najbliższa rodzina wie, kiedy i gdzie taka msza zostanie odprawiona, ale chcielibyśmy także, by wiedzieli o niej sąsiedzi czy przyjaciele zmarłego, a nie wszystkich stać na zamówienie drogiego ogłoszenia w tej sprawie w gazecie – przekonywali. By spełnić oczekiwania Czytelników, zamieścimy takie informacje bezpłatnie. Trzeba tylko zgłosić się do redakcji.

INFORMATOR HANDLOWO-USŁUGOWY

SLUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

Pogotowie Ratunkowe 999 (także N. Huta).
 Toksykologia 12 411 99-99.
 Straż Pożarna 998, 12 646-01-10.
 Policja 997.
 Policja Nowa Huta: os. Zgody (VIII KP) 12 61-52-910, os. Złotej Jesieni 11C (VII KP) 12 61-52-911, 12 615-33-19.
 Straż Miejska 986.
 Pogotowie gazowe 992.
 Pogotowie dźwigowe 12 644-23-08.
 Pogotowie c.o. 12 644-38-46.
 Wodociągi 12 648-28-61.
 Pogotowie ADREM (elektr., c.o., wod.-kan.-gaz) 12 644-19-69, 12 643-27-43. ADREM awarie poza budynkiem 12 644-12-10.
 Pogotowie elektryczne dla os. Oświecenia 12 647-05-65 w dni powszednie i 12 647-15-87 w dni świąteczne.
 Całodobowy telefon zaufania dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin Tel. 12 411-60-44.

MEDYCYNĄ I ZDROWIE

▼ **CENTRUM MEDYCZNE RAJTAR MEDICA.**
 www.rajtar-medica.pl, telefon 500 31 31 33.
 Os. Na Lotnisku 1/U9 Kraków – lokal na 1 piętrze.
 Ginekologia Położnictwo – Endokrynologia – Kardiologia.
 USG 3D/4D, EKG, Holter, echo serca.
 ▼ **KOMPLEKSOWE LECZENIE STOMATOLOGICZNE:**
 leczenie kanałowe, protetyka, implanty. Kraków, os. Słoneczne 11, lokal U 1.
 Tel. 12 644 89 01, kom. 664 395 417. Pon.–pt. 9.00–19.00.
 www.bjb.net.pl.
 ▼ **NAPRAWA PROTEZ ZĘBOWYCH.** Wzmocnienie metalu. 608-205-981.
 ▼ **PRACOWNIA USG – LEK. MED. B. STĘPIEŃ** – os. Handlowe 8, tel. 12 644-78-26, 12 640-50-90 lub 696-047-450: badania jamy brzusznej, tarczycy. Czynna: poniedziałek 12.00–16.00 oraz środa i piątek 9.00–12.00.
 ▼ **MASAŻ LECZNICZY,** rehabilitacja – dorośli, dzieci. Wizyty domowe. 12 414-11-97.

USŁUGI RÓŻNE

▼ **TELEWIZOR ANTENY.**
 Tel. 12-640-00-42, 609 586 881.
 ▼ **USŁUGI SZKLARSKIE, oprawa obrazów,** os. Jagiellońskie 19, Pawilon Handlowo-Usługowy koło kościoła ARKA (wejście z tyłu).
 Tel. 12 647-86-50, 504-552-197.
 ▼ **PRZECHOWALNIA ROWERÓW** (z możliwością przeglądu) i **OPON** (całoroczna). Plac targowy PIAST, paw. 3.
 Tel. 647-13-88, kom. 0502-730-087.
 ▼ **SALON FRYZJERSKI „Dorota”** (damski, męski, dzieci).
 Pl. Targowy „Piaś”, paw. 26, 27.
 Tel. 12 681-33-77.
 ▼ **ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKO-ŚLUSARSKI.** Naprawa zegarków mechanicznych i elektronicznych, naprawa zegarów ściennych. Ostrzenie noży, nożyczek, pił, łańcuchów. Dorabianie kluczy mieszkaniowych i samochodowych z immobilizerem. Plac targowy Bińczyce, paw. 23. Tel. 510-949-066.
 ▼ **ZAKŁAD PIECZĄTKARSKO-GRAWERSKI, Adam Sroka,** przeniesiony z os. Niepodległości do Borzęcina 797A.
 Aktualny tel. 14 68-46-756, e-mail: zaklad@odznaki.pl.
 ▼ **ROWERY** – sprzedaż, części, akcesoria, serwis, naprawy, komis, malowanie ram.
 FHU „Elmar”, plac targowy PIAST, paw. 3, tel. 647-13-88, kom. 502-73-00-87.
 ▼ **ANTEN MONTAŻ,** naprawa telewizorów wszystkich typów u klienta.
 Tel. 12 640-00-41, 609-586-881.

POŚREDNICTWA NIERUCHOMOŚCI

▼ **ARKADOM – NAJSKUTECZNIEJSZE BIURO NIERUCHOMOŚCI.** Stowarzyszeni w MSPON, 3 licencje państwowe. Os. Jagiellońskie 19, koło kościoła Arka.
 Tel. 12 641-66-74; www.arkadom.pl.

BIURA KSIĘGOWO-PODATKOWE

▼ **BIURO RACHUNKOWE „ATINA”,** usługi podatkowo-księgowe. Boh. Września 76. 648-01-89.
 ▼ **FUNDACJA WIĘCEJ SERCA.** Usługi księgowe – pełny zakres – ceny do uzgodnienia. Os. Złotej Jesieni 15 B, lok. 2.
 Tel. 503-602-661.

BIURA TURYSTYCZNE

▼ **BIURO TURYSTYCZNE Cerro Torre Szkoła Górską,** al. Pokoju 82, 501 568 948, www.szkoлагorska-cerrotorre.pl.
 Wyjazdy polskie i zagraniczne, górskie wyprawy, pilotaż i przewodnictwo wycieczek, obozy i kursy wspinaczkowe, szkolenia, kursy pierwszej pomocy. Oferta dla grup, szkół, firm, klientów indywidualnych.

USŁUGI MOTORYZACYJNE

▼ **FIRMA AUTO KOMPUTER, Janina Walasek, ul. Makuszyńskiego 9B.**
 Tel. 644-18-80, 684-19-00 (01, 02), pon.–pt. 8.00–17.00. Badania techniczne pojazdów do 3,5 ton (przeglądy rejestracyjne): okresowe, zasilanych gazem, rejestrowanych po raz pierwszy za granicą, powypadkowych. Komputerowy system pomiaru i kontroli układów jezdnymi samochodów osobowych i busów oraz ich regulacja. Komputerowy pomiar sprawności amortyzatorów. www.autokomputer.krakinfo.pl.
 ▼ **AUTOMYJNIA I STUDIO DETAILINGU „SPŁASZ”.** MYCIE RĘCZNE. Ul. Fatimska 6, tel. 644-72-39. Całodobowy parking.
 ▼ **ZŁOMOWANIE** samochodów, wystawianie zaświadczeń, transport. 12 681-01-41, 0605-100-845.

KWACIARNIE

▼ **KWACIARNIA „KALINA”,** os. Centrum D1, czynna od pn. do pt. w godz. 8–19, w soboty 8–17, w niedziele 9–15.
 Tel. 012 644-33-36. Przyjmujemy zamówienia z dostawą do domu.
 ▼ **KWACIARNIA „CUPIDO”,** pl. Targowy Bińczyce 6, tel. 641-46-35.
 Czynna: pon.–sob. 6.00–19.00, niedziela 9.00–16.00. Zamówienia na telefon. Dowóz w obrębie Krakowa. Wieńce, wianki okolicznościowe, bukiety.

PRACOWNIE ZŁOTNICZE

▼ **WYROBY ZŁOTE, SREBRNE.** Naprawy. Grawerowanie. Skup złota i srebra. Upominki komunijne. Ceny producenta. Bińczycki pl. Targowy 5. Tel. 12 685-53-80.

OGŁOSZENIA DROBNE

● **ANTEN** montaż, naprawa telewizorów u klienta.
 (12)640-00-42, 609-586-881.
 ● **CYKLINOWANIA.**
 Tel. 694-371-506.
 ● **CYKLINOWANIA.**
 Tel. 502-069-155.
 ● **CZYSZCZENIE** dywanów, bezpłatny dojazd.
 Tel. (12)649-92-39.
 ● **KOREPETYCJE** – polski. Matura, liceum, gimnazjum. Doświadczona nauczycielka. 668-973-239.

● **ZADŁUŻONE** mieszkania, domy – kupię. Tel. 505-056-856.
 ● **MYCIE** okien.
 Tel. 513-587-700.
 ● **RTV** – telewizory – anteny – serwis profesjonalny od 1985 r.
 Tel. 511-075-470.
 ● **SZKLARZ,** oprawa obrazów, montaż luster, szyby zespolone. Szkolne 30. Transport gratis.
 Tel. 509-540-615, (12)644-27-07.
 ● **TAPICER.** Tel. 784-605-062.
 ● **WYRÓB** kółder, Handlowe 8.
 Tel. 503-655-671
 ● **ZAWSZE** aktualne. Zakład napraw telewizorów, montaż anten. Profesjonalnie, solidnie, tanio!
 (12)640-00-42, 511-942-158.

Chcesz zarabiać większe pieniądze?

Podejmij pracę jako opiekunka seniorów w Niemczech.
 Zapewniamy bezpłatne kursy języka niemieckiego!

Zgłoś się już dziś!

Kraków, ul. Basztowa 3. Tel. 506 289 107.

DZIAŁKĘ BUDOWLANĄ

36 ARÓW

(możliwość dokupienia dalszych 10 arów),
 w miejscowości Majkowice
 przy drodze z Bochni do Uścia Solnego

SPRZEDAM

Tel. 14 66 56 557.

KOREPETYCJE MATEMATYKA

(od szkoły podstawowej do matury)

Kontakt: tel. 507-869-805

lombard 4u.pl

Pożyczki pod zastaw wszystkiego
 SKUP

ZŁOTA, BIŻUTERIA, ZEGARKÓW,
 TELEFONÓW I WIELU INNYCH.
 SKUPUJEMY WSZYSTKO
 CO MA WARTOŚĆ.

M1 Al. Pokoju 67
 509-164-757, 12-682-58-85
 GALERIA BRONOWICE
 ul. Stawowa 61 724-448-044
 GALERIA KRAKOWSKA
 poziom -1 501-325-444
 CH CZYŻYNY 12-297-30-48
 PH ZAKOPIANKA
 ul. Zakopiańska 62 503 993 203
 KAUFAND
 Bratysławska 4 797-37-3614
 7 dni w tygodniu od 9-21

Z

Zdrowie i uroda

CitoReh

Dietetyka

Dietetyka online:
porady przez Internet
pod adresem: www.citoreh.pl

Dietetyka stacjonarna:
porady stacjonarne,
analizy i pomiary
komputerowe zawartości
tłuszczu, masy mięśniowej
i wody w organizmie.

Prosimy o telefoniczne
lub mailowe
uzgodnienie terminu wizyty!

**Os. Złotej Jesieni 2,
31-826 Kraków
(pok. 222, II piętro)**

Tel.
12 641 65 14
lub 696 999 958

e-mail: dietetyka@citoreh.pl
<http://www.citoreh.pl>

**PRACOWNIA
RENTGENOWSKA**

Wykonujemy zdjęcia:
→ kręgosłupa
→ klatki piersiowej
→ kostne, zębów
i panoramiczne zębów

os. Urocze 2
Tel. 12 644-92-82

DZIŚ URODZĘ. TERMIN PORODU A RZECZYWISTOŚĆ

Radzi położna Marzena Langner-Pawliczek, ambasadorka kampanii i konkursu „Położna na medal”

Mija dziewiąty miesiąc ciąży, a Ty z niecierpliwością czekasz na poród. Zaczyna się czas, w którym radość miesza się z lękiem. Zbliża się termin porodu wyznaczony przez lekarza, a ty zaczynasz zastanawiać się czy na pewno rozpoznasz jego pierwsze symptomy. Pamiętaj, termin porodu wyznaczony przez lekarza jest tylko terminem orientacyjnym.

Według statystyk, tylko cztery kobiety na sto rodzą we właściwym terminie, a ponieważ prawidłowa ciąża może trwać od 38. do 40. tygodni, ponad dwie trzecie dzieci przyjdzie na świat w okolicach dwóch tygodni od terminu właściwego. Marzena Langner-Pawliczek, położna i ambasadorka kampanii społeczno-edukacyjnej „Położna na medal”, przedstawia najważniejsze zagadnienia związane z terminem porodu dziecka.

JAK MOŻNA OBLICZYĆ TERMIN PORODU?

Naturalnym zakończeniem 40 tygodni ciąży jest poród. Termin porodu jest pojęciem, którym określa się prawdopodobne zakończenie ciąży. Jedną z metod stosowaną do dnia dzisiejszego jest metoda Negellogo. Polega ona na dodaniu do pierwszego dnia ostatniej miesiączki 7 dni i od tej daty odjęciu trzech miesięcy. Jeśli kobieta miesiączkuje regularnie (niezależnie czy co 28 czy co 35 dni) sprawa jest prosta. Jeśli jednak cykle są nieregularne, należy wziąć to pod uwagę.

Można termin porodu obliczyć, jeżeli zna się dokładny dzień zapłodnienia. Proszę wierzyć, są kobiety, które wiedzą dokładnie, kiedy zaszły w ciążę. Wtedy do tego dnia dodajemy 280 dni i mamy bardzo prawdopodobny termin porodu.

Dużym ułatwieniem w obliczaniu daty porodu jest znajomość dnia pierwszych ruchów dziecka. Aktualnie, w dobie wszechobecnej ultrasonografii, bardzo często podaje się termin porodu według tego badania. Ważne jest, aby badanie ultrasonograficzne było wykonane we wczesnej ciąży, wtedy termin porodu jest bardzo prawdopodobny – niekoniecznie pewny. Jest to ważne, jeżeli pacjentka nie pamięta dnia ostatniej miesiączki, albo problemy zdrowotne zaburzyły jej gospodarkę hormonalną.

Moim zdaniem, termin z USG jest bardzo pomocny, ale u pacjentek z regularnymi cyklami należy go skonfrontować z pozostałymi parametrami.

Doskonale wiemy, że życie i natura piszą różne scenariusze. Celowo przytaczam długość ciąży dlatego, że w swojej praktyce spotykam się z kobietami, dla których te 40 tygodni to zdecydowanie za długo. Mimo, że ich ciąża przebiegała bezproblemowo,

straszenie im się ten czas dłuży. Pamiętajmy jednak, że termin porodu jest wyznacznikiem dojrzałości rodzącego się dziecka. Gdy nie ma bezwzględnych wskazań medycznych, nie należy przyspieszać rozwiązania ciąży.

Przecież z jakiegoś powodu donoszona ciąża trwa 40 tygodni, a nie 26 czy 31. Teoretycznie ciążę można rozwiązać w każdym momencie jej trwania, ale pomyślmy o dziecku. Jego dojrzałość rośnie z każdym dniem trwania ciąży. Jeżeli nie ma potrzeby, to po co „fundować” sobie wcześniaka? Ciążę uznaje się za donoszoną po zakończeniu 37 tygodnia ciąży (ja jednak optuję za czekaniem do 40 tygodnia, ale to jest moje zdanie).

Wszyscy wiemy, ile czasem trzeba wyrzeczeń i wysiłku, aby dobrze opiekować się zdrowym i urodzonym z donoszonej ciąży dzieckiem. Wcześniak urodzony nawet w 10 punktach skali Apgar w niedługim czasie po porodzie może mieć problemy adaptacyjne. Wagowo duży wcześniak także może być niewydolny, ponieważ waga nie jest wyznacznikiem dojrza-

łości dziecka (w tym miejscu zawsze są spory pomiędzy ginekologami, a neonatologami). Wtedy zaczynają się przysłowiowe schody, które mogą się ciągnąć i rzutować na całe życie dziecka. A to wszystko tylko dlatego, że ciężarnej brakuje cierpliwości.

W przypadku, gdy poród rozpocznie się przed oczekiwanym terminem – z różnych względów samoistnie – nie mamy na to wpływu. Ale wtedy, nawet w momencie wystąpienia problemów, nie zarzucimy sobie i nie zrobimy tego nikt inny, że chcieliśmy przehytrzyć naturę.

KIEDY MÓWIMY, ŻE CIĄŻA JEST PRZETERMINOWANA?

Innym zagadnieniem jest ciąża przeterminowana. Ciążę uważa się za przeterminowaną wtedy, kiedy poród nie nastąpił przed 42 tygodniem jej trwania. Zwykle po 41 tygodniu ciąży pacjentka jest hospitalizowana. Wcześniej nie ma takiej potrzeby. Wystarczy ambulatoryjne monitorowanie dobrostanu płodu. Gdy poród po terminie nie wzniesie się samoczynnie, wdrażane są procedury medyczne mające na celu zakończenie ciąży ze względu na bezpieczeństwo matki i dziecka.

SYGNAŁY WSKAZUJĄCE, ŻE ZBLIŻA SIĘ PORÓD

Nie można ściśle trzymać się jednej daty, bo dzień rozwiązania zwykle

nas zaskakuje. Są pewne sygnały, które mogą sygnalizować zbliżający się poród.

Gdy w nocy napina się brzuch, czasami nawet dość regularnie i mija po godzinie, dwóch, trzeba być czujnym, ale nie trzeba w pośpiechu jechać do szpitala. Mogą to być bóle przepowiadające, które lubią męczyć rodzące przez kilka nocy. Wilgotna podpuszka nie zawsze jest objawem sączenia wód płodowych, może to być czop śluzowy – należy to różnicować. Gdy są to wody płodowe, wypada zbierać się do szpitala mimo, że akcja porodu jeszcze się nie rozpoczęła (jednak należy być pod kontrolą). Jeśli jest to tylko czop śluzowy, to bez paniki poczekajmy na „coś konkretnego”. Porody z zaskoczenia nie są aż tak częste. Nie nakręcajmy się.

Poród jest procesem naturalnym, w którym fizjologiczne procesy następują kolejno po sobie. Jeżeli znamy swoje ciało i potrafimy siebie obserwować, na pewno niczego nie przegapimy. Z pewnością inaczej będzie wyglądało postępowanie u pacjentek z ciążą powiklaną.

Rodzące zwykle czują dziwną nerwowość. Mimo, że czeka się na ten dzień, towarzyszy nam niepokój. Łatwo stracić kontrolę nad sytuacją, warto wtedy mieć kogoś opanowanego u boku.

Vident

lek. stom. Andrzej Zimoch
tech. dent. Marcin Słowiak

os. Boh. Września 1

STOMATOLOGIA

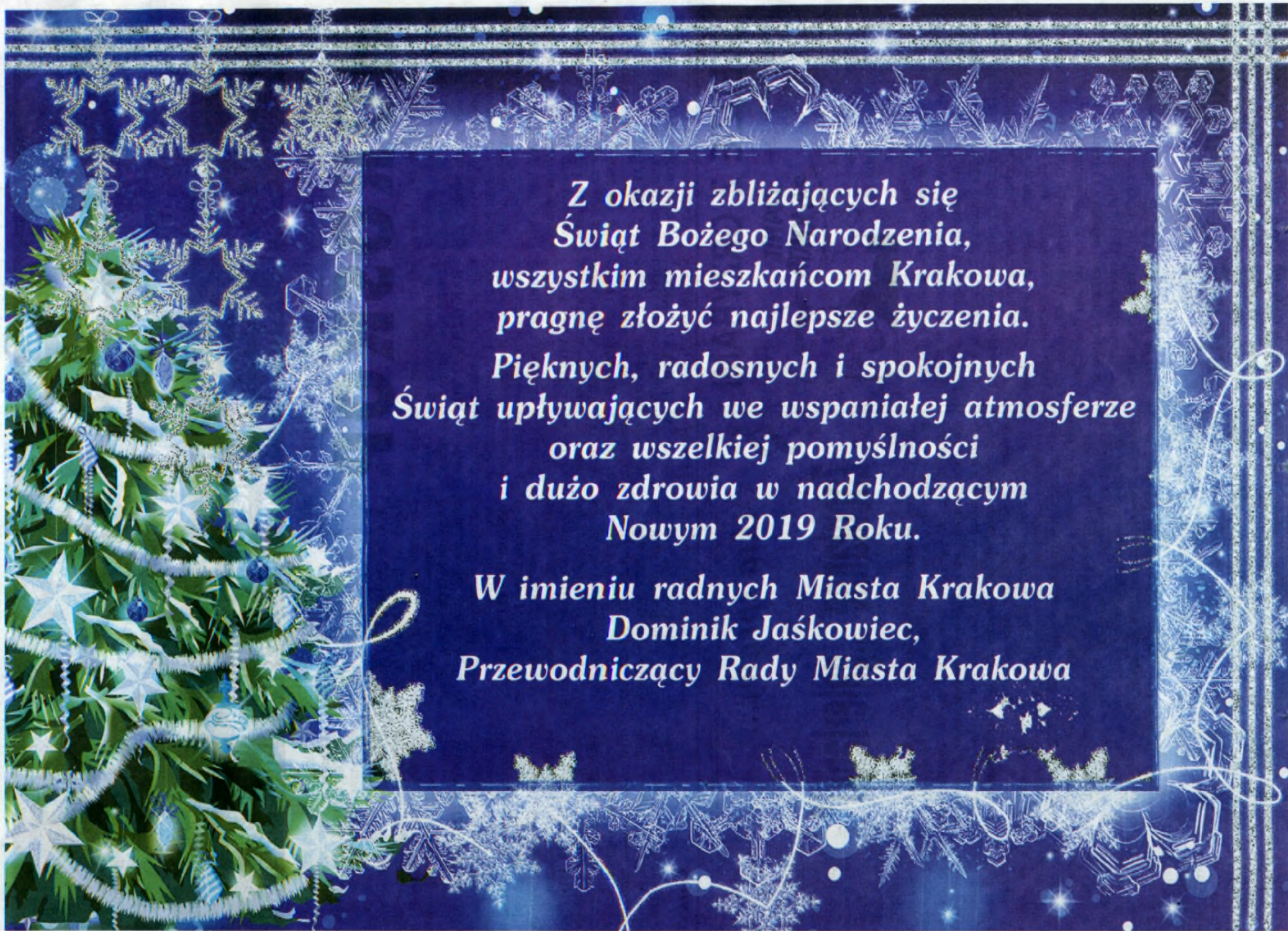
PEŁNY ZAKRES USŁUG

tel. 12/641-48-08

PROTETYKA

**KORONY, MOSTY, PROTEZY
EKSPRESOWE NAPRAWY**

tel. 12/645-93-33

*Z okazji zbliżających się
Świąt Bożego Narodzenia,
wszystkim mieszkańcom Krakowa,
pragnę złożyć najlepsze życzenia.
Pięknych, radosnych i spokojnych
Świąt upływających we wspaniałej atmosferze
oraz wszelkiej pomyślności
i dużo zdrowia w nadchodzącym
Nowym 2019 Roku.*

*W imieniu radnych Miasta Krakowa
Dominik Jaśkowiec,
Przewodniczący Rady Miasta Krakowa*

TO BĘDĄ WSPANIAŁE ŚWIĘTA

Znajdź nas na
Facebooku

ZAPRASZAMY W NIEDZIELE 23 ORAZ 30 GRUDNIA

